

311571

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నెప్టంబరు 18-వ తేది మంగళవారము { No. 142
Vol. 16 } శ్రీ విభవనాథుని సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ పంచమి { సంచిక ౧౪౨

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
తొంగి తాళలేములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెయితుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

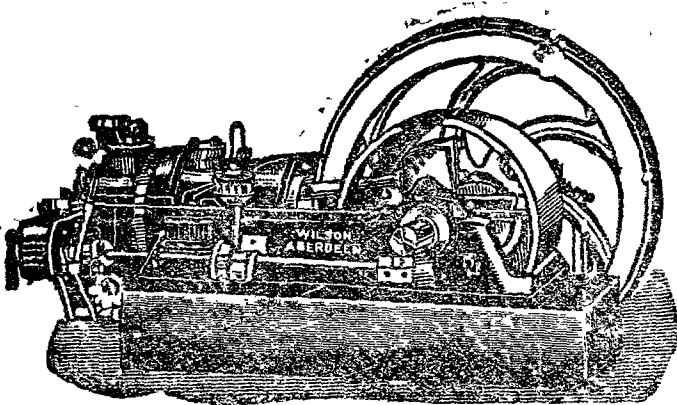

ఆమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు సంతవివంతిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొను
తెలుగులు గలుగదు.
చక్కని దబ్బితో నహా సీసా 1-4 0-10-0
డబ్బన్ 1-3 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
ఆమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు తెట్టిపేథి, మద్రాసు
102, ఫ్రెయిడ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సౌలభ్యమైన మెకానిజమ్.

వేవలైజరు లేదు త్వరలో స్టార్టగును.

మద్రాసు రాజధానికి సోల వీజంట్లు

4267

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టిపేథి, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, బెజవాడ.

యా యింజనులు కేమిడిల్ ట్రైపు
లోను, కోల్లు స్టార్టింగ్ ట్రైపులోను 7
గుర్రముల హోర్స్ పవరుమొదలు 50
గుర్రముల హోర్స్ పవరువరకు యెల్లప్పు
దున్న స్టార్టలో సిద్ధముగా నుండును.
అన్ని సామానులు చాలా బలముగాను,
తెంపరు గలవిగాను వుండును. క్రూ
డాయిలు ఖర్చు అతిస్వల్పము. యెంత
మట్టి చమురుతోనైనను అతి త్వరిత
ముగా పనిచేయును. భరలు అతి
పరసము.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిరీ కంపెనీ, బెజవాడ-ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పికాదు.

మోసములేదు.

మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్న
ములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్ల గొలుసులు, బం
గారు, వెండిగ్లాసులు, మరచెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధ
ముగా నుండును.

నవరసుబంగారునకు, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితన
మునకు గ్యారంటీ

4387

నచ్చనివస్తువులను తిరిగి తీసికొందుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయే మా ప్రదేశ్యము.
బంగారువెండి వస్తువులమీద ఎక్సైజు వగిషిషనులుచేయించి యివ్వబడును.

ప్రాప్తైటరు:-ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

గ్రామోద్యోగముల స్పెషల్ టెక్ స్టు

ఈ క్రింది పుస్తకములు కావలసినవారలు ఆర్డరు పంపి
వి. పి. పార్కింగ్ ద్వారా తెప్పించుకొనవచ్చును.

(1) గ్రామకరణముల చరిత్రావర్ణిని మొదటి భాగము (2 దవ కూర్పు)	రు 0 12 0
(2) డిటో రెండవ భాగము (2 దవ కూర్పు)	0 12 0
(3) గ్రామకరణముల నమూనాలు (1928 ప్రేంట్)	0 10 0
(4) గ్రామకరణముల పరిశీలన దర్శనము (2 దవ కూర్పు)	0 10 0
(5) గ్రామకరణముల చరిత్రా ప్రదర్శని మొదటి భాగము (2 దవ కూర్పు)	1 0 0
(6) డిటో రెండవ భాగము (12 దవ కూర్పు)	0 6 0
(7) గ్రామకరణముల తెక్కల నమూనాలు	0 6 0
(8) గ్రామకోర్టు ఆర్డర్	0 6 0
(9) మృత్యులక్షణము	0 4 0
(10) యువకుల ప్రదీపిక	0 4 0
(11) తీలావతి గణితసాతము	0 6 0

పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము:-

వినియోగము:-

బాలేషుర్-లక్ష్మీనరసింహారావు
కాలేషుర్, గుంటూరుజిల్లా.

దక్షిణాప్రికా 7042

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలలోని కిరీవ కుసుమము

గ్రంథకర్త: దిగవల్లి వేంకటేశ్వరరావు బి.ఎ., బి.ఎల్.

ఇది దక్షిణాప్రికా దేశచరిత్ర, భారతీయుల చరిత్ర,
గాంధీ హోమ్స్ పీఠిక, మనోహరము లై 2, 402 పుటలు.
22 ప్రకరణములు. 5 శీతపటములు. 6 బొమ్మలు. 6 అర్థ
బొమ్మలు. రెండు భాగములు కలసి కాలిగో లైంకు. భారతీ
హిందూమతము ప్రవేశించినది. మొద. 2-5-0. మాత్రమే.
(విజ్ఞాన చంద్రికా చందాదారుల, స్క్రీనింగ్, రిజిస్ట్రేషన్ మా
త్రము మొద. 2-0-0). పోస్ట్ ప్రత్యేకము. కొద్ది ప్రతులే
యొన్నవి. విలువములు.

వలయువారు-దిగవల్లి వేంకటేశ్వరరావు
బి. ఎ., బి. ఎల్. బెజవాడ అని వ్రాయును.

రు 500 లు బహుమానములు

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారు రచించిన గ్రంథములు
ముద్రాపత్ర గ్రంథకర్త శాశ్వతములయిన గ్రంథములు
1 కురానుపరిపు-ను 4 లు, 2. అశోక చక్రవర్తి
ధర్మశాసనములు రు 2 లు, 3 ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, ఐతరేయ) చక్కనితెలుగుపద్య
ములు రు 0-6-0 లు, 4. ప్రాచీన మౌందవ ప్రజా
స్వామిక ప్రభుత్వము రు 0-12-0 లు, 5. సంస్కృత
లోకోక్తులు రు 1-0-0 లు.

800 పెట్టుచూతము మిగిలియున్నవి వయి 5 గ్రంథ
ములకు పెట్టుగా కొనువారికి కొన్ని పదుపాదులు కల్పించి
నాము. వీటిలో 50 పెట్టు బహుమానము లక్కరలేని వారి
కుందినాము. వీరికి పెట్టు రు 6 లు మాత్రము కల్పనవాటి
లో 125 గ్రంథాలయములకు, 125 ప్రత్యేక వ్యక్తులకు
పాఠ్యము కట్టి వేరేవేరే ఉంచి నాము మొదటి 125 లో 25
లోను, రెండో 125 లో 25 లోను పక్షిరాపాయల నోట్లు
ఉంచినాము ఏపాఠ్యములో నోట్లు ఉన్నదో తెలియదు
ఆర్థికవ్యవస్థ అన్వయము బహుమానము కావలసినవారికి ది
స్కాంట్లు లేదు. రు 8-2-0 లు ఖరీ దిచ్చుకొనలేన అందరి
కిని పాట్లే ప్రత్యేకము ఒహుమానము కావలసినదీ, అక్కర
లేనిదీ బ్రాయవలెను. ఇందువల్ల వచ్చేదనమును పెట్టి తెను
గులో ధర్మశాస్త్రములను ప్రకటించు ఈ గ్రంథములను
తిరిగి అచ్చువేయవలసిన అర్హులగుదురు తరచుగా మిం
చినతరువాత నొచ్చుకొంటే లాభములేదు

ప్రపంచ మత గ్రంథమాలా కార్యస్థానము, రాజమహేంద్రవరము

శాండో లేహ్యము.

గ్యారంటీ: శాస్త్రోక్తముగ కాబడినది!
20 తులముల డబ్బీ రూ 2-0-0 మాత్రమే.

రహస్యముల ప్రత్యేకము

ఈ లేహ్యము ఒక గొప్ప మహాత్ముని శ్రోతగా కని
పెట్టుచున్నది. మా శాండో లేహ్యము నేనించిన యిండియన్
దుర్బులత్వము స్వచ్ఛందము, కాన, క్యాన, పాండవు, దుర్బ
లత్వము, అదురి, సుందేద, నిక్కాక, పురాతనజ్వరము
మొదలగు మహావ్యాధులు నివృత్తియై యిండియన్ ప్రజలకును,
జీవావారధ్యము నుద్ధియగును ఇది ప్రతివారము తప్పక
నేనించదగినది. అశోక యోగ్యతా పత్రికలు వచ్చుచున్నవి.
ఇంకా దీని అద్భుతగుణములు వాడుకగ్రంథము డబ్బాతో పంప
బడును. ఒకడబ్బా నేనించుచో దీని అద్భుతగుణమును అవతి
కాలములోనే ఒడయగలరు. ప్రేమేక తిగినట్లుగనే తప్పక
గుణమునిచ్చును. శేడే ఒకడబ్బాకు ఆర్థిక ప్రాయము.
ఘోషించు.

గుప్త ఆయుర్వేద నిలయం,

బరంపురం సిటీ (గంజాం జిల్లా.)

స్వయం శిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! నగమధరలు

81-12-28 వరకే. న స్వామినాథశాస్త్రి కృతము తెలు
పరికిలో తెగున ఆర్థములతో గ్రాయజివెవి
అనలధరలు. బ్రహ్మపాపి 0-5-0, కిరకథా సప్త
-12-0, బాలకాండంబి (వద్యము) 0-6-0, లింగాను కావన
0-4-0, భాగవతచంద్రిక 1-4-0, ఈ అంజుదత్తు ఒక్క
గరిగా కొనువారికి ఇవి 1-4-0 కే రకబకను

అడ్రెసు: N S నీకంఠం C/o N S. నరసింహం
A. A. (బ్రయినింగ్ కాలేజీ, రాజమండ్రి) 4566

రాజరాజేశ్వరి జ్యోతిషాలయం

మూలకముగాని తేదివయముగాని పంపిన జ్యోతిషి
శాస్త్రగ్రాంథ 20 లక్షములు కట్టి ఆయుర్వేదము, యోగ
ము, కళత్రము, సంకానము, ప్రాయశ్చిత్తు, వాయులు
రు 5-0-0 డాక్టర్లకు గోరవారు ఉత్తరమువ్యాకా తె
నికొనవలయును ఆయుర్వేదము యోగమువయము 15
శిష్యము సంకానము తెలుపుతు. 2-0-0
972 డెహద, పూర్ణానందంపేట

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1928 సం. సెప్టెంబరు 18-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

రియ్యములపాట					
మనుమ తెనాలి	క 42 కం	రు 12 12 0	18 0 0		
రెల్లూరి	క 42	రు 12 9 0	14 0 0		
ఫిల్లి	క 42	రు 12 8 0	17 8 0		
కాగులు	క 164 బస్తా 1-8	రు 11 9 0	12 0 0		
శుభ్రము	క 164	రు 12 0 0	22 0 0		

2. ధాన్యములవస్తువులు

కందులు బస్తా 1-8	క 205	రు 15 0 0	16 0 0		
తెనాలి	క 42	రు 12 14 0	18 8 0		
తెనాలి	క 42	రు 14 0 0	16 8 0		
మినుములు	క 42	రు 14 0 0	17 0 0		
ఉపము	క 195	రు 11 0 0	11 8 0		

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రములూ కా 1-8	రు 145 0 0	150 0 0			
తెనాలి	రు 14 0 0	21 0 0			
మినుకొనలూ కా 1-8	రు 55 0 0	58 0 0			
చింతోకొట్టిన	రు 45 0 0	50 0 0			
తెనాలిలూ కా 1-8	రు 115 0 0	మినుకొనలూ 112			
అయిదుము కా 1-8	రు 98 0 0	102 0 0			

4. చిల్లరవస్తువులు

కామకనుపు కా 1-8	రు 110 0 0	112 0 0			
కూరకనుపు	రు 75 0 0	88 0 0			
మినుకొనలూ (గుంటూరు) కా 1-8	రు 70 0 0	77 0 0			
దనిములు	రు 84 0 0	88 0 0			
గుంటూరుపాటికట్టు నీలిముడు ముసుగు 1-8	రు 40 45				
కామకొట్టిన	రు 50,55				
రెల్లూ కా 1-8	రు 28 0 0	49 0 0			
అస్కాచక్కర బస్తా 1-8	రు 27 2 0	27 6 0			
చింతకంబు కా 1-8	రు 28 0 0	60 0 0			

5. ఇరుము

వట్లారం కా 1-8	రు 21 0 0	88 0 0			
చుక్క	రు 29 0 0	31 0 0			
రత్నము	రు 25 0 0	31 0 0			

6. నూలు

నం 20 బెన్ని నేలం యాటి	రు 8 2 0				
నం 6	రు 5 8 0				
నం 24	రు 6 0 0				
నం 20 1/2 రెట్టెట్టు	రు 7 6 0				
నం 40 బామురు 10 పా	రు 11 18 0				
నం 44 సాందో	రు 6 0 0				
నం 40 రాడి	రు 10 8 0				
నం 4 బెన్ని నేలం	రు 4 12 0				

7. దూది

జోదాబెట్టు కాండ 1-8	రు 887 0 0				
---------------------	------------	--	--	--	--

8. లోహములు

బెండి 100 కుంబ 1-8	రు 60 12 0	61 4 0			
బెండారు కుంబ 1-8	రు 21 0 0	21 2 0			
నవరక 1-8	రు 13 7 9				
ఇత్తడి కా 1-8	రు 225 0 0	230 0			
కా కా 1-8	రు 280 0 0	282 0			

రంగులు

మీలు పెట్టెలులాడు అలెబరంబు నీలం					
మీ 1-8 గిం 200	రు 58 0 0				
నీలిం 1 రక	రు 1 10 0				
14 రకలు	రు 1 10 0				
28 రకలు	రు 1 9 0				
56 రకలు	రు 1 8 0				
1 అంబు	రు 1 8 0				
పెట్టెలు పాములాట్ లెట్టె అకా (పెట్టెలెట్టె)	రు 8 4 0				
కాగిత 1 రి	రు 1 0 0				
మక 6 రి	రు 1 2 0				

విద్యలో అహింస

గాంధీ మహాత్ముని ఉపన్యాస సంగ్రహము

అహింసా బాదులో గుజరాతు విద్యాపీఠమునందువార
ముకొకసారి విద్యార్థులకు, గాంధీమహాత్ముని ప్రశ్నో
త్తరములు జరుగుచుండును. విద్యార్థులును పురాధాన్యులును
గూడ (శ్రీలనడిగెదరు వానికి మహాత్ముని ప్రశ్నోత్తరముల
నిచ్చును ఒకలోజాన జరిగిన ప్రశ్నోత్తరము లిచ్చు వివరింప
బడెను.

ప్రశ్న. — అహింస అనవసరముగూర్చి చాల సంగ
యములు కలుగుట కవకాశము కలదు. (1) కుక్కలు, పులులు
తోడేర్చు, పాములు, పేలు మున్నగువానిని చంపవచ్చువా? (2)
పంకాయలు ఉర్ధ్వగడ్డలు మున్నగువారలను తినవచ్చువా? (3)
నేను పోషింపవచ్చువా? (4) ప్రజలు సాయుధులై దొరక
నము నెదిరింపవచ్చువా? అను ప్రశ్నలకు వీనినిపాలిన యితర
ప్రశ్నలుగూడ చాలమంది అడిగెదరు కాని విద్యావిషయ
మందొక భాగముగా అహింసను అనుష్ఠానమునకు తెచ్చుటెటు
ల? అను ప్రశ్న నెవరనడిగెనుటలు లేదుగాన దీనిని స్పష్టపరచు
గోరెదము

జవాబు. — ఈ ప్రశ్న శ్రోతృకాదు దీనినిగూర్చి
వలసినదిలె ఎంరు యిండియా పత్రికలో యేదోయొక రీతిని
సాకల్యముగా నిడివరకే పర్యవసరమైన కాని అవ్యాసములను
చదువుటవలన యెల్లవారికిని సంకయములన్నియును తొలగి
యిందని నేనెరుగుదును అన్ని సంకయములను తొలగింపగల
కత్తి నాకు లేదుగాని నా అభిప్రాయమును వీలనంతవరకు
స్పష్టపరచుటకు మరల నిపుడు ప్రయత్నించెదను.

క్రూరజంతువులు క్రిమికీటకములు మున్నగువానిని చంప
వచ్చువా? అనుప్రశ్న సంబంధితభావసూచక మని మీరే నూచిం
చితిరి. ఇట్టి ప్రశ్నల నడుగుదారు మనముఖ్యకర్తవ్యములను తరు
చుగా వరచిపోవుచుండురు క్రూరజంతువులను చంపవలసిన
అవసరము ప్రతిదినమును ప్రతివ్యక్తికిని కలగదు. విషవర్షముల
కట్టగూడ అహింసాధర్మము ననుసరించుటకు తగినంత దౌర్బ
ర్యము ప్రేమయును మనలో చాలమందికి కలిగియుండవు. ప్రతి
వనవ్యునియందుగూడ ద్వేషము యిర్వర్వ కార్యణ్యము
మున్నగు విషవర్షములున్నవిగాని వానిని మనము సంహరించుట
లేదు. నెలవలసన్న విషజంతువులను సంహరింపవచ్చువా మా
డదా అని మాత్రమే ప్రశ్నించుచుండుము. మనము ముఖ్యకర్త
వ్యమును తరిత్యజించి క్రూరజంతువులను చంపకుండ నుండిమని
సంతరించుచుండుము అహింస ననుష్ఠింపగోరవారికి పాములు
మున్నగువాని విషయమును ప్రస్తావించు తల పెట్టగూడదు. వా
నిని చంపకతప్పదే అని విచారించ నవసరములేదు.

పకల ప్రాణులను ప్రేమించుటయే విశ్వప్రేమ. అదియే
ఈ త్తమాదర్శము గాన వానిని బడయుటకు ప్రథమ ప్రయత్న
ముగా శ్రోధద్యేపాదులను జయించుటకు మనము ప్రయత్నిం
చుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము.

పంకాయలు మున్నగు కాండగురలను తోయుటగూడ
పాపమేయను సంకయము మిక్కిల్ వానినిగూడ తినుట
మానవేయము. కాని అంతమాత్రముననే అహింసాధర్మము సాక
ల్యముగా నెరవేర్చినవార మైతిమని మీర గర్వపడకుడు. అక్క
దురి చేజుకొనకడు అటుల తలంచుట కేరలమువరిహాసాస్పదము.
అహింస భోజనపదార్థములక మాత్రమే సంబంధించినట్టి అల్ప
విషయముకాదు ఎవడు వేనిని తినును వేనిని త్రాగును అను
ప్రశ్న కేవలము అనుభవము. వానికి మూలకమును స్వార్థత్యాగ
మును యిం యిని గ్రహణము నే ముఖ్యమైనవి.
భోజన విషయమునందు గూడ వీలై సంత
నిరకు నస్తువులను పరిహరించుటకు మి క్కిమున్నచో
అవశ్య ముటలేచేయుదు. అది వ్యాధిమయమును అవసరమును
గూడ నగునుగాని అది అహింసయందక్కలభాగము మాత్ర
మే యని గ్రహించుడు. కొంతమంది భోజనవిషయము నందెట్టి
నియమములను పెట్టుకొనకు అన్ని వస్తువులను తిందురు. కా
ని వారు అహింసాధర్మమును శ్రేష్ఠముగా సాగించుచుండురు.
వారి స్వాగతములు ప్రేమప్రభావములై యుండును. ఇతరల
డబ్బితిని గాంచుకొనే వారి చిత్తములు ద్రవీభూతములగు
చుండును వారికి కామక్రోధాదిదగ్ధములేనియు నుండవు.
వారు జీతేంద్రియులుగా నుండుగాన వారే మనకు వరముతా
జ్ఞులు మరి కొందరు భోజనవిషయమున కరిక నియమముల
ను పాటించుచుండురు, గాని కరిక పాపాహ్వాదయులై యుం
డురు. వారికి కరికర మేకోశమునందును నుండదు స్వార్థ
పక్షలుగానందురు కామక్రోధాదులవారి మనములలో స్వేచ్ఛా
విహర మొనరించుచుండును అట్టివారే నవధాన్యులు.

నేనను యేర్పాటుచేయుచున్నా 'అ యధామను ధ
రించి దొరకము నెదిరింపవచ్చువా? అను ప్రశ్నలు చాల ము
ఖ్యమైనవి. వీని నిపుడో యొకనాడు వనము తరిమివలంకరి

WANTED AGENTS EVERYWHERE

చర్త వ్యాధులను గురుతుకూడ లేకుండచేయు

రాధాకృష్ణ

తామరమొలదు.

వాడుడు

అన్ని షాపులలో దొరుకును

V. S. SASTRY & Sons, TENALI, GUNTUR Dt.

సిద్ధయన్నది కొంగ్రెసు మహాసభవారు నిర్ణయించిన సదస్థి
లన విసిరివేసిన కింతవరకు సమాధానము వచ్చియున్నది ఇం
మఖ్యవిషయములే యైనను యిది యెల్లవారికిని సంబంధించినవి
గావు. విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను అహింసా ధర్మము
ననుసరింపజేసినో యీ ప్రశ్నలతో వారికెట్టి సంబంధమును
లేదు. విద్యార్థులగుట వరస్థుల సంబంధమే వారికి ముఖ్యమై
నది కాని, ఉన్నతరాజకీయ సంబంధములకు ప్రశ్నలు వారికి
ముఖ్యమైనవి కావు. విద్యార్థులపరిచయతయను అహింసయను
విషయమును పరిమళముచేయువాళిలనుగమంకినచో బాలరు
కు బాలికలను కలిపి చదువుచుండినను వారిలో నెట్టి దుర్భాస
ములను నీచభావములను కలగవు ప్రవీణులగు సోదరసో
దరీభావమే వారిలో ప్రకాశించుచుండును. అట్టి సంపూర్ణ
స్వాతంత్ర్యమును వారనుభవించుచుం
దురుగాని తామెర్పరుచుకొనిన
నియమములకే వారు బదులుగుచుండును అప్పుడు ఉపాధ్యాయు
లకును విద్యార్థులకును గూడ నెట్టి అశుభాల సంబంధమే యుం
డును తరస్సర్ ప్రేమమును విస్వసమును హెచ్చుగానుండును
ఈ పవిత్ర భావమే అహింసయందెల్లపుడును ప్రధాన విషయ
ముగా నుండును అట్టి చరిత్ర భావముపేరముగ ప్రదేశమున
విద్యార్థులను మొనరించిన బాలురు యెల్లపుడును ఉపాధ్యాయ
మును ధార్మిక బుద్ధిని కలిగియుండి మానవసేవ నొనరించుటలో
అధిక ప్రజ్ఞావంతులుగా నుండజుండురు సంఘమునందుగలతోప
ములు వారికి నిరోధకములు కాబాలవు వారిప్రేమ గాఢతను
మగుటచే నదియే ఆలోచనల సన్నిధిని దహించి తేయును
బాల్యవివాహము లన్నచుటయే వారి కసహ్యకరముగానుండు
ను వారెన్నడును వనమల్గులములను కోరబాలరు అటుల కోరు
ట వలన వచ్చును కలిగిండుటకు సంతాపమును కలిగింపిన
వారగుదురు ఒకరికి సంతాపమును అహింసా
నిరకుండునట్టి యువకుల వివాహముచేకొనినచో తమభాగ్యము
కెలము తమవిషయ గుఱునుకే యెప్పుడైనవారని యెన్నడను
తలంపరు భార్యలను నీచముగ చూడరు అట్టివారు మరవిషయ
ములందుగూడ కెవరితోను కలిపింపబడరు అహింసానిరకుండ
నని చెప్పుకొనవా డెవ్వడును యెట్టి అన్యమతములను గూడ
నిరసింపబాలకు అనువిధికార్యమును చేపాడు ఒకగా
ఇట్టి అకలిత కార్యములను చేయువాడెవ్వడును అహింసా
నిరకుడు కాబాలదు

అహింసను నడియొకదినా ప్ర్రము దానికే నీరు
పమానము అదియే జీవితమునందలి సారతమనభాగము అది
ధీమతయందే యెప్పుడును ధీమతమయే సర్వస్వము పిరికి
వారు దాని బలముబాలకు అది నిర్దిష్టమును నిధాంతముగాదు.
అది సప్రాణము ప్రాణప్రదమునకు నొక మహాకీర్తి అది జీ
వుని ముఖ్యులక్షణము కావుననే దానికి పరమసర్వమును కేర
కలిగినది "అహింసాపరమార్థమే" విద్యార్థివిషయములతో నది
సదా పరమవనిత్రముగా నుండునలెను. ఎల్లప్పుడును నూతన వి

కాసమును కలిగియుండునలెను. అది సర్వ కార్యములందును గో
చరించుచుండవలెను అది జీవితము పొంగిపారలునట్టి అగాధ జ
లాధారముగా నుండవలెను దాని సమక్షమున ద్వేషము నీలం
బాలకు అహింసమును నూత్నము ప్రకాశించుచున్నచో ద్వే
షము శ్రోధము యార్జ్యమున్నగు కాదుమబ్బులన్నియును పటా
శంకులుగాక తత్వము విద్యావిషయములందహింస ఆత్మధికము
గను అస్పృష్టజాగను ప్రకాశించుచు గాని యెంత
మాత్రమును పరుగుపడి యుండబాలదు ఈవిద్యా పీఠమునందెల్ల
అహింస పూర్తిగా వ్యాపించినచో విద్యార్థులకిట్టి పెరిసోకము
ము తన్నుదును కలుగబాలవు " అని మహాభాక్తును నుడిమె
(2000 యి.సీ. 6.9.28)

కుంభకోణం శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి
దేవస్థానజీరోధారణ లాటరీ
ఒక్కొక్క టికెటుమేల ఒకరూపాయ మాత్రమే
లాటరీ తారీఖు 1928 సెప్టెంబరు 20 తేది.
ఒకటవ యాభైవేల ఒక్కొక్క రూపాయ టుక్కెట్లు
కురు 33,000 లు

3885 బహుమతులుగా ఇవ్వబడును
బహుమతుల వివరము
ప్రథమబహుమతి రు. 5,000 ఇవ్వబడును
దైత్యులముగోని ప్రతివారము, వృద్ధులు యౌవకులు,
ధనికులు బీదలు, స్త్రీలు పురుషులు, కులజాతియతో జీర్ణిం
యున్న శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి దేవస్థానమున పురుషాధికార
చేయుటకు సహాయము చేయుటకు తమవ విధానమునకు తీసి,
తిరుకేక్కి తగిన విధమున సహాయపడి, అమ్మకరి కడల
పాత్రులగుటచేసి హేముచురపరి విన్నవించుచున్నామి
తమవ యాక్రమని లోచనము కట్టికలిగి టికెట్లు
కాచ్చు యాభైవేలమును లోహాభివేది సర్వలకు గొ
రుకొనిండు
సమృద్ధులైన ఏకొట్టు కావలెను వారి ముఖ్యముల
సిఫార్సు చేయబడినవారు ఏకొట్టుగ నియమింపబడుదురు. అ
ట్టి ఏకొట్టుకు నూటికి 5 మును అనగా ఒక్కొక్క టికెట్టు
ప్రస్తావనకు రు. 200 చొప్పున కనిపడును ఇవ్వబడును
ఇంకా 10వేల మును తెలియగొరువారు కంబకోణం
దేవస్థాని రంగలసానమునందు కార్యదర్శి రాజశ్రీ వి
జయలక్ష్మి చెట్టిగారికి రిఫైకార్డులో వ్రాయవచ్చును
లిగలు అడ్వైజరు - రాజశ్రీ టి ఆదినారాయణ సెట్టి
గారు
ఎం. ఎల్. సి. బాక్స్టన్ సేలము.

శ్రీకృష్ణజన్మహోత్సవము

శ్రీ నూటిదిను గ్రామముతో గన్మవము ఎస్తేబో
బయిందాటిగారగు శ్రీరాజా వల్లయ్యమ్మరావు బహదూర్
గారు యీ బహుళ శ్రీకృష్ణజన్మహోత్సవము శ్రీకృష్ణజన్మోత్సవ
ము శ్రీరామచంద్రవట్టాబిషేకాత్సవము విరివముగా జరిపించి
నారు గొప్పగొప్ప పోరాడములన్ని పోరాడము చెప్పి బ్ర
హ్మచరితముగా కళంగములు అష్టపదలు మొదలైన కాలక్షేప
ములు జరిగినవి కక్షేత్రులు పద్మములు చెప్పినాడ బ్రహ్మ
క్షత్రియ, కైక్య, మాదాదంప మూడవములు ఆన్నవాస
ము జరిగినది.

శ్రీకృష్ణజన్మహోత్సవసమయములో ఒంగవోలు
తలూకా పాంచాయ గ్రామపాస్త్రపులకు తంగభాగవతార్
అను విశదము విహంగిని బ్రహ్మశ్రీ మానేపల్లి రాఘవదాసు
గారివలన రాష్ట్రీదామకహోత్సవము రాత్రి 10 గంటలమొద
లు ముడకోబా ఉపయము రి గంటలవరకు జరిగినది. ఆనంద
కృష్ణున వారు ప్రకృతమువలన సప్తకళములతో ఆనందసృష్ట
మ అనగంటనేపు చేసి నాడు. వారు అసమముముతో
పొందిన తన్మజుత్వము పరకళతము వాటికీయు వివరించు
టకు నాధ్యమరాదు నాటిదినము ఉదయమున శ్రీగడదా
శ్యావలవారి దర్శనము రిక్త గంటలకు అయినది. అప్పుడప్పుడు
కన్ను జగుల పొందిన యానం శ్రీకృష్ణములకు మితిలేదు. ఇట్లే
ప్రతివర్సమును ఈ యుర్పు ఎ జరుగునని తెలియుచున్నది.
(ఒకవిలేఖరి)

కోడూరు
సత్తయ్యగళాల
కోడూరు గ్రామములో సత్తయ్యగళాల శాశ్వతముగా
ఒకటి కెర్నాటూరు గానించునది అమల గాగమునందు
వారాజీవ లావణ గామం యున్నాడు అంద్ర గీర్వాణముల
యందు చక్కెరి ప్రకేషములిగి ప్రాస్థముగా శ్రోతరితో బుర
ణము చెప్పులిగినవా రొక్కరు వెంటనే కావలయును తెవ
పుర గామంయందు ఏకలక్షలవో విశేషము వారాయదత్తరెం
అతంగములున్ను, అధ్యాత్మికావాయదమున్ను చక్కెరి (పొ
చీని సాంప్రదాయధోరితో కలక్షేపము చేయగలవారు నొ
కగు కాలయోగ జీతకు వైరాలు గజాతిశయములపట్టి
నిర్ణయింపబడును ఉత్తరప్రత్యుత్తములు యీ దిగువ చిరు
నా నూకు పంపించును
దంట్లు సుబ్బావధాని,
కోడూరు, కడపజిల్లా.

అఖిలభారత చింతాసంఘమువారి 1926-27 సంవత్సర నివేదికము

ఇది రెండవ సంవత్సర నివేదికము

భాదీ యొక్క త్రి విద్యయందులలో కొంత యభివృద్ధి కల ను దానికన్న నూలు, వస్త్రములకాణ్యము పెరిగినది సంస్కృత యేర్పాటు కుద్రవడినది ప్రజల రాటపుక్కి వరింత గ్రహించుచున్నది.

అనాలోగ్యస్థితిలో నన్ను, మహాత్మా గాంధీగారు కొన్ని రాష్ట్రములలో సంచారముచేసి, భవము వనూలుచేసి, భాదీ అయ్యుకములు పెరిగిన భాదీతర్కమును స్పృహచిరి. దేశీయ మహాసభ, అసహాయోద్యమముతో సంబంధములేని వారు గూడ ఇందులో క్రమమేరి కొన్ని రాష్ట్రములలో మంత్రము ఇతర ఉద్యోగములు చందాలునిచ్చిరి స్వదేశప్రభుత్వము మహా త్యాగి సర్కూరించుటయేగాక కొందరు భవమిచ్చిరి కొందరు తమ రాజ్యములలో రాటమును ప్రవేశపెట్టిరి

దేశీయం సామర్థ్య నిధికి చేసినవనూర్లు

రాష్ట్రము	మొత్తము రూ-అ-పై
1. బీహారు	40,685-8-0
2. మహారాష్ట్రము	1,04,950-10-4
3. కర్నాటకము (మైసూరు పహా)	70,480-2-10
4. ఆరవి, కేంక, రాష్ట్రములు	1,60,919-4-8
5. సింహళము	1,05,747-2-0

ఈ వనూళ్ల యీ సంఘమునకు మూలధనము-క్రొత్త వనూర్లు నూతన వత్సరము లేక్కలలో చేసిన నివేదిక వత్సరములో 2,37,610 నిధిలోనుండి, సంఘమువారు తీసికొనిరి. వత్సరములో 2,18,600 ను వరక 4,41,200 తీసికొనిరి.

ఇవిగాక రెండు పెద్ద రికార్డులు లభించెను క్రియత భవనాధ్యక్షుడు దిర్రాగారు 1,09,000-0-0 లు ఇచ్చిరి. దక్షిణ దేశీ వరదల పహాయసంఘమువారు రెండు డిల్లూగా 101872-18-7 నిచ్చిరి ఈ ప్రకృతిపాతలకు విందనములు అర్పించుచున్నాము రాజసానముతో వర్తక క్రియత బహుగారిచ్చి న ఋణములోనుండి నిరుప 12,463-7-అను, యీయేడు 21,583-7-0 లను, వాడితిమి.

నిరుదే మూలధనము చాలకపోయెను. ఇప్పుడుగూడ చాల అంటలేదు. పనికెరుగుచున్నది చేసినది స్వల్పము చేయాలనినది అమితము

నివేదిక వత్సరములు సంఘపుమూలధనము 21,85,599-4 బర్మా, కర్నాటకములోని ఆస్తులు సంఘమువారి స్వాధీనమయెను. సింధురాష్ట్రములోను స్వాధీనమయ్యె మధ్యరాష్ట్ర హిందీభాగములో స్వాధీనమగుచున్నది ఆంధ్రరాష్ట్రమున వచ్చిన 1,60,000/లక్రొంద 98,069-8-8 నమూయ్యెను. శేషించినవానికి కృషిజరుగుచున్నది

బర్మానుండి 28575-8-4 ను కర్నాటకమునుండి 18,989-6-4 ను స్వాధీనమయ్యెను.

ఈనివేదిక వత్సరములలోని పెట్టుబట్ల అప్పులను ఇట్లు వ్నవి.

	రూ-అ-పై
1 అట్మిక	38,200-11-9
2 బీహారు	46,965-12-8½
3 కర్నాటక	56,607-8-7½
4 మహారాష్ట్ర	75,858-4-6
5 పంజాబు	10000-0-0
6 ఆరవి (మాడికై)	50,000 0-0
7 సంయుక్త ప్రాంతము	22,128-5-2
8 ఉత్కళ	17,500-0-0

(ఇందులో రూ.డిక్ర 5000)

9 అభియోగము (గిర్కా)	4000-0-0
10 పంజాబు భంజారు	10,3,000-0-0

వరక 4,24,250-10 4

అప్పులు	రూ-అ-పై
1 భాదీప్రతిష్ఠాక పెంకాలు	25000-0-0
2 ప్రవర్తకసంఘము	12000-0-0
3 విద్యాక్రమము	14000-0-0
4 లి. యకా లేనగలు	250-0-0
5 పాన్సకెట్టి మైసూరు	1000-0-0
6 కొంగువంపెన ఆరవము	5000-0-0
7 గాంధీ ఆశ్రమము సంయుక్త ప్రాంతము	5000-0-0

వరక 2,250-0-0

ఈసంవత్సరారంభమున రాష్ట్రములవారి పెట్టుబట్ల ఇట్లు వ్నవి.	
1 అట్మిక	58,816-15-9
2 ఆంధ్ర	1,71,661-5-1
3 అస్సాము	7,928-18-3
4 బీహారు	3,46,861-7-8½
5 బెంగాలు	2,73,050 0 0
6 బంజారు	1,20,000-0-0
7 బర్మా	28,575 8-4
8 ఢిల్లీ	5,000-0-0
9 కర్నాటకము	1,07,607-8 7½
10 మహారాష్ట్రము	1,28 151-12-4
11 పంజాబు	84,618-5-5½
12 సింధు	10 629-15-4½
13 తమిళనాడు	4,12,001 6-1
14 సంయుక్త ప్రాంతము	98,925-15-0
15 ఉత్కళ	94,254-8-9
16 అనామకురు	28,294-1-6

వరక 19,54,377-0-11

రాష్ట్రము	1925-26	1926-27
1 అట్మిక	67194	131483
2 ఆంధ్రము	850100	883087
3 అస్సాము	1209	...
4 బీహారు	224693	184347
5 బెంగాలు	458878	244597
6 బంజారు	...	...
7 బర్మా	...	...
8 హిందీమధ్యరాష్ట్రం	...	...
9 ఢిల్లీ	12283	14641
10 గజరాతు	89872	52253
11 కర్నాటక	59811	55844
12 మహారాష్ట్ర	15211	18794
13 పంజాబు	104688	75671
14 ఆరవి	894182	1094683
15 సంయుక్త ప్రాంత	77455	92755
16 ఉత్కళ	82500	51821
వరక	2876670	2406670

ఉత్పత్తియభివృద్ధిరక్తవ. విక్రయములలో అధికము. నిరుదీ అంకెలలో కొన్నిపద్దులు రెండుపర్యాయములు వడెను. ఈ యేడు అట్టిలోపములు లేక నికరవిక్రయములు తెలుపుచుండుటచే, అభివృద్ధి తృప్తికరముని యెంచవలయు. అభివృద్ధి యొచిం చునపుడు ధరలతగ్గినవని గ్రహించుట అవసరము బెంగాలులో 10వ శతాంశములు, అజమీర్, ఆంధ్రపంజాబులో 9వ శతాం శములు, ఆరవిములో 8వ శతాంశములు తగ్గినవి ఈ తగ్గుదల తెక్కలలో చేర్చుకొనినచో, భాదీ ఉత్పత్తిలో 7లక్షలు అభి వృద్ధిగలదు మరవైవ మధ్యములు పెరిగిన పంజాబు బెంగాలు లో తగ్గుదల కనువడుచున్నది. గజరాతు తగ్గుదలకు కారణము అచ్చటి వరదలు. బీహారులో సంవత్సరారంభములో పరుకునిల్వ యుండి నూలుకొనటకు దబ్బులేకపోయెను. ఇతర రాష్ట్రముల అభివృద్ధి యీలోటునుదీర్చెను మహారాష్ట్రములో రెండుఉత్పత్తి స్థానములు పెట్టిరి. కాగా యభివృద్ధి కాగలదు.

విక్రయములు పెంచ ప్ర త్యేక కృషి జరుగుచున్నది అజమీరు, పంజాబులుగాక తక్కిన రాష్ట్రములు కను ఉత్పత్తి లో హెచ్చుభాగము వక్కడనే ఖర్చుచేయుచున్నాడు. ఆరవి దేశములో 60 శతాంశములు అక్కడనే అమ్మకము. బెంగాలు లో అంత ఉత్పత్తి అక్కడనే అమ్మకము. ఇందులో ఆంధ్ర బీహారులో అభివృద్ధికలదు సంచారవిక్రయవృద్ధి (హాకింగు) అభివృద్ధిగలదు. ఆరవి ఆంధ్రములోని పని ప్రకృత్యుగా నున్నది. 98 ఆంధ్ర విక్రయదార్లు 79,985-10-10 వివరగు భాదీనవి 6882-1-8 భాదీనా సంపాదించిరి. 71 ఆరవి విక్రయదార్లు 68628-10 8 విక్రయించి 5612-8-7 భాదీ దా గడిచిరి. కొన్ని రాష్ట్రములలో రాటపు నూలున్న, మరి కొన్ని ఏట భాదీ యున్న సంకల లో వమ్మెదరు. కొన్నిచోట్ల తమరు నూలులో కొంత మన సంస్థలకచ్చి, తక్కినవి విార శేయించుకొనుచున్నాడు.

రాష్ట్రములవారిగా ఏవడ చాచు, రాటాలూరు, శేత వాడన్న ఇట్లున్నాడు.

భాదీసంస్థలు అనేకరకములుగానున్నవి. 1 అఖిలభార త చరాసంఘము దీనిరాష్ట్రభాగలు కానిక్రిండి సంస్థలు 2 లా భమునకుగాక శోభకారమునకే జేకాభిమానులచే నడుపబడు సంస్థలు. ఉ — భాదీప్రతిష్ఠాక అభిమానమును క్రవర్తకసంఘ ము, విద్యాక్రమము సంయుక్త ప్రాంతములు, గాంధీఆశ్రమము నేటుజమ్మలాల్ గారు స్థాపించిన గాంధీనేనాసంఘభాగలు తి రుచకగోడు, ముద్దిలోనివి రెండున్నా.

ఈసంస్థలకు యాసంఘమువారు ద్రవ్యసహాయమిచ్చిరి. ఈతరగతిలోనికే భాదీ ముఖ్యంగా నుంచి గ్రామ పునర్ని ర్మాణముచేయు సంపాదనలు, గూడను. ఇట్టివానిలో ప్రధాన మును సీతానగరం ఆశ్రమము, ఆరవిగారు భాదీకార్యాలయము (బెంగాలు) భీంపూరు భాదీక్రందము, పజర్కరి వార్ధా ఆశ్రమ ములు పింఠ్రా ఉద్యోగమందిరము, బాన్లోలి, సార్వాచేద్యి, ఆశ్రమములును, (8) లాభమునపేషించు, వర్తకసంఘములు ఇట్టివి ఆరవి ఆంధ్రములలో హెచ్చు. ఈవర్తక సంఘములు, మొత్తము భాదీలో 40 శతాంశములు, ఇతరసంస్థలు 60 శతాం శములకు బాధ్యులు.

రాష్ట్రములవారి భాదీ ఉత్పత్తివిక్రయము ఇట్లున్నవి.

రాష్ట్రము	విక్రయము	1925-26	1926-27
1 అట్మిక	175	46978	128287
2 ఆంధ్ర	264	897839	408787
3 బీహారు	19	...	...
4 బెంగాలు	...	...	...
5 ఢిల్లీ	594	2884	...
6 గజరాతు	41	17391	19811
7 కర్నాటక	87	100588	89410
8 మహారాష్ట్ర	73	67181	78115
9 పంజాబు	...	127482	166774
10 తమిళనాడు	...	98468	186824
11 సంయుక్త ప్రాంత	18	942446	1078021
12 ఉత్కళ	...	189882	162504
వరక	627	289148	8848794

రాష్ట్రము	ఏవనాడు	వరువనాడు	శేతనాడు
1 అట్మిక	175	4792	593
2 ఆంధ్ర	264	11654	981
3 బీహారు	19	16684	548
4 బెంగాలు	...	4162	896
5 ఢిల్లీ	594	...	80
6 గజరాతు	41	1597	284
7 కర్నాటక	87	2587	206
8 మహారాష్ట్ర	73	811	115
9 పంజాబు	...	22411	899
10 తమిళనాడు	...	16848	1264
11 సంయుక్త ప్రాంత	18	457	170
12 ఉత్కళ	...	1462	57
వరక	627	88889	5198

ఈ బీదజలత కలుగు లాభమును యీక్రిండి అంకెలు మాదిరిగా రెలుపును. తిరుచనగోడు గాంధీ ఆశ్రమము అతి నుండి, భాదీ ఉత్పత్తి 2,26,064 మజూరీలు యాపాయలు

వరుకుడు 61824 శేత 59511 చలంప 1494 క. 1,22,929 ప్రచారముల వేతనములు 14098 కార్యస్థానపు ఇతర ఖర్చులు 7978 మాడిఖర్చు 87 శతాంశములు, మజూరీ రు 54, ప్రచా రములు 6, ఇతర ఖర్చులు 8 శతాంశములు అనుచున్నది. అఖిలభారత చరాసంఘము కరవు సంస్థలు 62, 41 సహాయము పొందు సంస్థలు, 74 స్వయంకృత సంస్థలు, వరక 177 భాదీ ఉ త్పత్తి సంస్థలు పనిచేయుచున్నవి. 115 మొదటితరగతి, రెండవ తరగతి 45, మూడవతరగతి 45, వరక 204 విక్రయకాలలు కల వు భాదీపనులు జరుగుచున్న గ్రామముల సంఖ్యలు అజమీ రు 80, ఆంధ్ర 95, బీహారు 821, బెంగాలు 433, ఢిల్లీ 42.

**For High Class Diamonds
and up to-date Jewellery**
GO TO
Bapalal & Co.,
Dimond Merchants,
Gold & Silver Smiths,
216, China Bazaar Road,
Madras.

గుజరాతు 128, కర్నాటక 181, మహారాష్ట్ర 16, పంజాబు 15, తమిళనాడు 1177, సంయుక్త ప్రాంత 47, ఉత్తర 18, మరక 2831 గ్రామములు. చర్యసంఘము తరఫున ప్రచారకలు సంఖ్య 485. స్వతంత్ర పంజాబులో ప్రచారకలు 818, కేంద్ర పానములో 22, ఆంధ్ర 11, ఆంధ్ర 40, వీరూ 86, కర్నాటక 28, మహారాష్ట్ర 39, పంజాబు 81, తమిళనాడు 120, సంయుక్త ప్రాంత 27, ఉత్తర 31, మరక 485 మంది ప్రచారకలుగలరు. ఖాదీ ప్రతిష్టా 169, విద్యార్థులము 15, తమిళనాడు ఖాదీకార్య 5, ప్రవర్తక సంఘ 8, అభివృద్ధి ము 50, తమిళనాడు 10, గాంధీ ఆశ్రమము 80, బాంబాయి 15, గుజరాతు 20, మరక 818 ప్రచారకలు. ఇతర స్వతంత్ర సంఘములో ప్రచారకలసంఖ్య తెలియదు. చాలామంది అసహాయాధ్యక్షులలో పాల్గొని దీనియందు క్రోధాభివృద్ధితో వని చేయుచున్నారు.

క్రియత లక్ష్మీదాసు పుకమోత్తంగారు బెంగాలు, ఉత్తర, ఆంధ్ర, తమిళనాడు, కర్నాటక, పంజాబు, సంయుక్త ప్రాంత, అజమీరులలో సంచారము చేసి నూలు పరిక్షలు, నూలు అభివృద్ధి సమర్పించు, వరుసవారి ఏకల తయారచేయుట గూర్చియు బోధించి స్వయముగా చిన్నకమానుతో పీక చూపిరి ఆంధ్ర వీరూ, మహారాష్ట్రకాఖలున్న, ఖాదీ ప్రతిష్టాలోనున్న యంత్రములలో నూలును పరిక్షించుచున్నారు.

అనేక రాష్ట్రములలో మునుపటికన్న పన్నునూలు పడు తున్నాడు. అజమీరు, పంజాబులలో, యాహుద్దీ బాగా కడుతున్నది. పంజాబులో మునుపు 10 నెంబరవరకు ఉండునూలు ఇప్పుడు 15 వరకు పెరిగినది అజమీరు 5 నుండి 13 వరకు నూలు నెంబర పెరిగినది ఆరవదేశములో పన్నునూలు ఖాదీ 72,486 ను ఖరీదు గలది తయారయ్యెను. పాంజాబు ఖాదీ 127,708 ఖరీదు గలది. లోగడవత్సరము కన్న 10000 హెచ్చు.

నేతలోగూడ అభివృద్ధికలదు. పంజాబుపెరుగుచున్నది ఖాదీలో కకములు విక్రీయిగా పెరుగుచున్నది రంగులు అద్దకములు బాగా వాడుకలోనికి వచ్చుచున్నది ఖాదీ ప్రతిష్టాకాదు రంగుల కార్తానాధనము కట్టి క్రోమఖాదీగూడ చేయుచున్నాడు. తమిళనాడువారు అట్టి కార్తానాధ యత్నించుచున్నాడు రాష్ట్రీయ ప్రస్థ సభవారు యధావకారము కృషిచేయుచున్నారు.

ఖాదీనేత నాణ్యమును పెంచుటయేగాక, ధరలుగూడ తగ్గించుచున్నాడు. అజమీరులో గా 1-కి 0-1-0 ఆంధ్రలో 0-1-0 తగ్గినది, పాంజాబు గడ్డ 0 1 0 మొదలు 0 4 0 వరకు తగ్గినది పంజాబులో 0 0 6 తగ్గినది తమిళనాడులో 0 0 9 వరకు తగ్గి, నెట్టెంబరులో దూది ధర పెరుగుటచే, మరల హెచ్చినది. ఇంకను గట్టికనము, సాపు, కలిగినట్టుగా వడికిన చో, ఖాదీ ధర ఇంకను తగ్గును. స్వంత సరములకు వరుసకొనుటలో ఈ భాగములోని యభివృద్ధి తీవ్రగమమును చూపలేదు. విజ్ఞానియలో 78 వర్గముల మీద స్వంతో యోగములకు లక్షగణాలు నేతయగుచున్నది. అట్లుగా జనాభా 12000 లోను 6150 మంది ఇట్టి వస్త్రములను ధరించుచున్నారు. ఇట్టివి కొన్ని క్రొత్తకేంద్రముల నేర్పరచ అజమీరు కాఖవారు యత్నించుచున్నారు. బాణ్సలి తాలూకా సామన్యముగాను రాణీప్రజలలో ముఖ్యముగాను యాయుధ్యమును వ్యాపించుచున్నది. ఈవత్సరమున 85408కి గజములు నేయించుకొనిరి. కఠియావాడులో గూడ యీ పని వ్యాపించుచున్నది పంజాబుకాఖలో నూలుకు ఇట్టువరకును నేయు ఏర్పాటు మూడు కేంద్రములలో చేసిరి 62116 గజాల ఇట్లు మారకము నేయబడిన నూలు చంపా సభ్యులసంఖ్య అన్ని రాష్ట్రములలో తరిగినది వి తరగతి సభ్యులసంఖ్య 942 నుండి 840 వరకు తగ్గిన బాలసభ్యులసంఖ్య 185 నుండి 264 వరకు పెరిగెను. ఏ తరగతి సభ్యులసంఖ్య లెట్లున్నది

ఇది వరకు మా వద్ద బేరము చేసిన

వారందరను తృప్తిపెంచుట మాత్రమే గాక, పదిపదే అర్థరలను పంపుటయే మానవ్యము నకు ప్రజల నిదర్శనము మేలైన అసలు ప్రవర్తనము నగలు కావలసినవా రందునను ఈదిగువ విలాసమునకు దూరమైన గోరెము లేక ఉత్తరము వ్రాసిన పంతులము

జలగం సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడు అందు కో,

పరిశ్రమశాల:— 98. వరదాముత్తయప్పకా వీధి, మద్రాసు, పోస్టాం:—చై నాబజారురోడ్డు (పూలలంగడికి ఎదుట) మద్రాసు

మైనూరు అగ్రికల్చరల్ డెవలప్మెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్

జంతుజాలము సప్తపరివారము నిర్మించు సంస్థ. హెడ్ ఆఫీసు:—బెంగళూరు బనవన్ గుడి.

అంశీయా యందుంటును యాక్రింద కనుకరచినచోట్లపై తెన్నలు కలవు రైతులుగాని తడితరుగాని వివరములు గోర వారు (బాసి) బడయగలరు.

ప్రశ్నితరములకు తగుకృత వహించి వెంటనే పడు తరము లివ్వబడును. ఒకమాత్ర పరిక్షించి చూడగోరెదము.

అనులాపురం	కెల్లూరు	కొప్ప (కామూరు), రాణిపేట
బరంపురము (గంజాం)	కొట్టాయం (తిరువాన్కూరు)	తంజావూరు
మచిలీపట్నం (కృష్ణాజిల్లా)	కలకత్తా	మల్కరా (హద్దు), విశాఖ నగర్
కొరపాట్ (అస్సాం)	నంద్యాల (కర్నూలుజిల్లా)	విజయనగరం.

సహకారపద్ధతులమీద పనిచేయుటకు క్రిందివలెనవారు కావలెను. తీరముగాని కమిషన్ గాని యివ్వబడును.

రాష్ట్రము	1925-26 లో	1926-27 లో
	సభ్యులు	సభ్యులు
అట్టిరు	17	18
ఆంధ్ర	457	399
అస్సాము	145	14
వీరూ	242	152
బెంగాలు	569	843
బర్మా	8	11
హిందీ వర్గరాష్ట్ర	47	88
బాంబాయి	83	65
దిల్లీ	25	81
గుజరాతు	493	408
కర్నాటక	180	107
కేరళ	61	24
మహారాష్ట్ర	881	254
పంజాబు	73	57
సిందూ	45	29
తమిళనాడు	508	227
సంయుక్త ప్రాంత	154	88
ఉత్తర	88	44
మరక	2472	2195

ఖాదీలో విశ్వాసమున్నవారిలోగూడ యీ స్వల్ప యజ్ఞమునైతము కష్టముగానున్నట్లున్నది ఈ చందావారుల వృద్ధిచేయ ప్రత్యేకకృషిచేయుటలేదు.

కాస్త్రుకాఖ మూలముగా పనిచేయుచున్నది. ప్రత్యేక పాఠశాలపైట్టి ప్రచారకల తృప్తిచేయుచున్నాడు ఉత్తర లైనవారికి నెలకు రు 80 లు తీరముతో (పారంభించి 10 సంవత్సరముల నాకరి ఖాయముగాచూపెదరు 10కి దరఖాస్తులు రాగా 48 మంది ఏరి ఇందులో 85 మంది చేరిరి. రాష్ట్రముల వారిగా యట్లున్నది.

ఆంధ్ర 1 వీరూ 4. గుజరాతు 4 కేరళ 1. కాం (గిరడుకల 2, మహారాష్ట్ర) 12, సంయుక్త ప్రాంత 6, పంజాబు 1, తమిళనాడు 2, మరక 88 విద్యార్థులు చర్యలలో చదువుచున్నారు. వీరుగాక 45 మందిని వడుకటలో కొద్దికాలమువరకు రిట్టిరు చేసిరి పూనా వ్యవసాయ ప్రదర్శనములో యీకాస్త్రకాఖవారు పాల్గొనిరి బర్మాలలో కా లో విరామకాలములో నూలుపరిక్షి ఇంటికి కావలసినట్లు తయారు చేసికొన్న కలుంబులగూడ తీసికొనిపోవడెను.

బెంగళూరు (ప్రదర్శనము, హిందూ కంధమేళ, భరత పూరు సంస్థాన ప్రదర్శనములలోను పాల్గొనిరి. వరికోధరలు జరుగుచున్నది పెదరు కర్రతో చేసిన రాటుము చాల తేలికగా నుండి, నేగముగా వడుకటకు చాల సాయపడుచున్నది నూలు పరిక్షయంత్రములు చేయుచున్నాడు. మరరాటుముకై చేయు వృషి కొంతజరిగి నిలిచినారు. వస్త్ర పరిక్షయంత్రము తయారు చేసినారు. విదేశీమామూలయంత్రము ఖాదీకి నిరంతరముగ మయ్యెను. చదానూలు ఇతరనూలు మరక 6712 కట్టులు పరిక్ష చేసిరి 204 ఖాదీతునకలు పరిక్షించిరి పడుచు పోటి పరిక్షలలోనుంచి 105 కట్టుల నూలురాగా పరిక్షించిరి అనుమానపు గుడ్డలు అననది 15 వచ్చెను పరిక్షమీద 9 మందిని తేలెను. మహారాష్ట్రములో అచ్చటి చందానూలు నేయించు ఏర్పాటు జరిగెను. తిక్కిన రాష్ట్రములనుండి నూలు సబరకృషి వచ్చినది 1927 రకుల నూలు వచ్చెను. 50 మందిగల నూలునేయించి,

గుజరాతులో వరదలవల్ల బాధితులైన వారికి నేతమజారింకే ఇయ్యబడిన. సంవత్సరాంతమున 1927 రకుల నిర్వయింపబడి. మైనూరు రాజ్యములో పౌర సంఘములు ఖాదీపై కన్ను తొలగించిరి. మదరాసులో నేతకు ఏర్పాటు లేనిదే, వడుకట నేర్పరాదన్న ప్రభుత్వ టు తరువు స్థానిక సంఘకు అడ్డుమువచ్చెను అది చివరభాగములో కర్ణు ఆయెను వీరూ ప్రభుత్వమువారు కాననపూ తీర్మానమును అమలు జరగ అటంకపెట్టిరి వర్గరాష్ట్రములోని చాందా పౌరసంఘము 1922 నుండి ఏట 500 ఖాదీ ఉత్పత్తికి విరళ మిచ్చుచు, తమనాకలకు ఖాదీనే యిచ్చుచున్నాడు. బెల్లంజిల్లాబోర్డువారు కలవు ప్రదేశములలో ఖాదీ తయారు చేయించుటకు 500/ మంజూరు చేసిరి

పౌరసంఘ పాఠశాలలలో వడుకట ప్రారంభించి మంచి పనిచేసిరి బెజవాడ పౌరసంఘమే వారు రాటుముల తక్కిల ను ప్రదేశ పెట్టిరి గుంటూరు, తిరుపతి, లక్ష్మీ, బరంపురం, అహమ్మదాబాదు, పౌరసంఘములున్న, తూజుఫర్ పూరు, బాం నోరు, పారక జిల్లాబోర్డులును, మంచిపనిచేయుచున్నది. మదరాసు, కెల్లూరు మరకొన్ని జిల్లాబోర్డువారు యీవనిని మొదలు పెట్టిరి కెల్లూరు పౌరసంఘపువని బాగాయున్నది వడుకట నేర్పుటకు అనుభవ్యులైన 100/ x ము, ఖాదీ నేత నేర్పుటకు అనుభవ్యులైన 1000/ ము మంజూరుచేసిరి తమనాకలకు న్ను ఘోషింపబడినది కొంగలకున్న, ఖాదీవాడుచున్నాడు. అలహాబాదు, కాశీ ఫీరసంఘములు నివేదికలు పంపలేదు.

గుజరాతులో రాటుపువనీ నేర్పు ప్రతిపాఠశాలను కొన్నివరకులతో బడి నెలకు ఉపాధ్యాయులకొక్కొక్కరి రు 2/ హెచ్చన సాయముచేయ గుజరాతు ప్రచారకముండలి వారు తీర్మానించిరి గుజరాతు మహావిద్యాలయములో (తలివాడు ఖాదీ ధరించి 1000 గజాలు స్వయముగా వడుకవలెనను నిర్బంధ మేర్పరచిరి వీరూ విద్యార్థులలో ఈవరకున్న ఇవివరకే గలకు చేపదండు (బెంగాలు) బాతీయపాఠశాలలో తక్కిమీద 18 మంది ప్రిలు ఏడాదిలో 2,74,889 గజాల నూలు వడికిరి. జానికూకం 765 కులాలు

72 గజాలునేయించిరి 16 మంది ప్రిలు తామపాఠశాలలలో వడికిన నూలుతో నేసినబట్టులను ధరించుచున్నారు ఏకలను వారే తయారుచేయుదురు. అహమ్మదాబాదు కార్మికసంఘమువారు 10 పాఠశాలలు నడుపుచున్నారు 36 మంది పంతులు 780 ప్రిలు గలరు అందుకు ఉపాధ్యాయులు, 650 మందిప్రిలు వడుకట నేర్పుకొనిరి ప్రతిరోజు ముప్పాతికగల వడుకటరు 20 నెంబరనూలును, గంటకు 140 గజాలహెచ్చన వడుకుదురు.

స్వదేశీసంస్థానములు ఖాదీలో హెచ్చుతగ్గులు జూట్టుచున్నారు సమంతివాడిరాజు, కొచ్చిన్ రాజ సటుంబమువారు మహాత్మాజీ సంచారకాలములో ధన విచ్చిరి. మవంతవాడి, న్యాయుని సంస్థానములలో పాఠశాలలలో రాటుము ప్రదేశ పెట్టిరి మైనూరులో ఉత్పత్తిసానములపైట్టి సవరచవాడివారు అందుకేధనము మంజూరు చేసిరి బెంగళూరు ప్రదర్శనమునకు మైనూరు ప్రభుత్వమువారు ధనసాయముచేసిరి ఇతరసంస్థానములు ఇట్టి హర్షము వనుసరించిన చో మేలుకలగును

ఇప్పటికి చర్యసానము ఫీరపడినట్లు చూపనలు గలవు అది యువయోగ కారకాదనవారు తేరు దీక్షి పోల్తుతగిన ఇతర ఉపవృత్తిలేదు ప్రజల ఆకలినిదీర్చి, వారి అభివృద్ధికి కల ముఖ్య అటంకమును తొలగించును మూలధనము పెంచినకొలది యుద్ధమును వ్యాపించును ఖాదీలో పెట్టిన పెట్టుబడిమీద రాదగిలాభము కొద్దియేకాని ధనికులను, బేళాభిమానులను, భూతి యార్థివృద్ధులను, తమిళులను గురైటి, ఈలాభముతో తృప్తిపొంది, ఈజాతీయమునకు కావలసిన ప్రవృత్తప సమకూర్చునె అనించెదము.

ప్రజలు అరెస్టులకు బెనరువారు గారు

వాదీకి సంబంధించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములన్నియు ఆ
తేసునుండి బ్రాఫిక్ హేజేబరు, శివద్రావాదు అని వారకు
వలెను.

నోటీసు

గుంటూరు కాటక్ జాటు అందు పేపరుమిల్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఈ కంపెనీయొక్క ఆర్డినరీ జనరల్ మీటింగు
(Ordinary General Meeting) 28-9-28వ తేదీన జరు
గునని కొందరు పేదదార్లు నోటీసులు పంపించి యాజమా
నాని 14-9-28 వ తేదీన జరిగియున్న డైరెక్టర్స్ మీటింగులో
పదరు మీటింగును 14-10-28 వ తేదీన జరుపవలసిగా తీ
ర్మానించియున్నాడు. కాబట్టి 28-9-28 వ తేదీన మీటింగు
జరగదని పేదదార్లకు యందుములముగా తెలియచాయడ
మైనది.

మద్ది వెంకటసుబ్బయ్య

పాటిస్వామి

జాయంటు శైక్రటరీలు, ట్రజరర్లు

గుంటూరు, 15-9-1928

పార్వతీపురం డి॥ మునసబు కోర్టు

ఇ ఫయలు. ఓఎస్ 269/28 జి పి 150/28

అరిశెట్టి బుచ్చన్న వగైరాలు—వాదులు

ఆలుగు చిల్లి అప్పడు వగైరాలు ప్రతివాదులు

నోటీసు

వాదులుకు ప్రతివాదులు చెల్లించవలసిన డీక్రీ
పయికం వగైరాలు రాబట్టెనిమిత్తం ప్రతివాదులకు
పుత్తరాపల్లి గ్రామములో వుండుకున్నటువంటిన్ని
వేలాంయి స్త్రీయారులు తెలియచేసిన లాట్లు హద్దు
లు వగైరా వివరములు గలిగినటువంటిన్ని వేలాం
యి స్త్రీయారు వరతుల ప్రకారము మ॥ పార్వతీపుర
డి॥ మునసబుకోర్టు వారివలన 24-9-28 దీని వేలాం
జరుగెనుకాబట్టి కావలసినవారు వచ్చి వేలాంపాడు
కోవలసినదని తెలియపరచడమైనది. నడరు స్త్రీరా
స్త్రులకు తప్పిళ్లు కావలసినవారు వాదుల పక్షముగా
వద్దనుగాని కోర్టు యిస్తియారులుగాని చూచి
భోగిట్టా తెలుసుకోవలెను.

వి. సాంబమూర్తి,

వాకిరపున ప్లీడరు.

క్రమేణ మాకాలాదారులసంఖ్య
వేనకు వేలుగా వృద్ధియగుటకు
గల

ముఖ్య కారణముల గమనింపుడు

1. వారి ఇష్టము మేరకు సకాలమునందు
నగలను అందముగా తయారుచేసి యిచ్చుట,
2. స్వచ్ఛమైన కాసులను, నీమవెండిని
యుపయోగించుట,
3. వారికాలమును వృథాపుచ్చక వచ్చి
నడ వారిపనిని తక్షణమే గమనించుట,
4. ధనవంతులు, బీదవారను వ్యత్యా
సము లేకపోవుట,
5. నగల విషయములో ప్రజలకు సహాయ
ముచేయుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా నుండుట,
6. న్యాయమైన ధరలు, నాణ్యమైన పని
తనము మున్నగునవియే,

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి
గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు,

125, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

బాల్లివికువజంటులబిల్లు

సెలెక్టుకమిటీ నియామకమును భారతశాసనసభవారు ఆమోదించుట

నిస్సవెట్టెల పరిశ్రమ సంరక్షణ బిల్లు

భారత శాసనసభ - చర్చ వివరములు

సిన్హా, సెప్టెంబరు 16:

నిన్నటిదినము భారతశాసనసభలో బోల్లివికు వ జెంటుల బిల్లును సర్కిలేటు చేయవలయు
నను అమరనాథ డత్తుగారి ఉపపదనమునకు అనుకూలముగ 69 మంది ప్రతికూలముగ 63 మంది నమ్మ
తుల నొసగిరి. బిల్లును పరిశీలించ సెలెక్టుకమిటీని నియమింప వలయు నను ఉపపదనమునకు అనుకూల
ముగ 62 మంది ప్రతికూలముగ 69 మంది నమ్మతులనొసగిరి. బిల్లు చట్టముగ మారవలయు నను ఉపపా
దనమును ఓడగొట్టుటకు కాంగ్రెసు పక్షమునకు చేరిన సభ్యులందరు తప్పక సిన్హాకు రావలయు నని
స్వరాజ్యపక్షపు వివ్ తంతివార్తలు పంపియున్నారు.

సిన్హా, సెప్టెంబరు 17:— నేటిదినము భారతశాసనసభలో నిస్సవెట్టెల పరిశ్రమ సంరక్షణ
బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడెను. అసెంబ్లీ కార్యాలయమును లెజిస్లేటివ్ డిపార్టుమెంటునుండి విడదీయు విషయమై
ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియామంత్రికి పంపిన లేఖ ప్రతి సభ్యులకు సమర్పింపబడెను.

శనికారపు చర్చ

సిన్హా, సెప్టెంబరు 18:— బోల్లివికు వ జెంటుల బిల్లుపై
చర్చయింపబడుటకు భారత శాసనసభ నేటిదినము మరల సమా
వేశమయ్యెను. బిల్లును పరిశీలించ సెలెక్టుకమిటీని నియమింపవల
యునను ఉపపదనము వై నాలుగు దినములు చర్చజరిగినది.

జె. కె. మున్సిగారు

కర్మా ప్రతినిధియగు జె. కె. మున్సిగారు బిల్లును ఆక్షే
పించుచు ప్రజల ఆదాయములో నూటిలో 40 శతుంతు వస్తు
లుగ (బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు వసూలుచేయుచుండుట కమ్యు
నిస్టు సిద్ధాంతములను కొంతవరకు ఆమోదించుట కాదా యని
త్రుత్పించిరి. భారతదేశమునకు (బ్రిటిషు కమ్యునిస్టులు బోకూడ
దని (బ్రిటిషు పార్లమెంటువారిక) చట్టమును తయారుచేయుట
ఉచితముకాని ఇట్టి సాహసమునకు ఏ (బ్రిటిషు పంత్రియ
పూనుకొనదని మున్సిగారు చెప్పిరి.

బహుచగారు

బహుచగారు ప్రభుత్వసభ్యుడగు బహుచగారు బిల్లును
బలవరము అమానుకలగు భారతకర్షకులు కమ్యునిస్టు విచార
పుతాబనకండుటకు ఇట్టి బిల్లు అపరమనిరి. బహుచగారు
బిల్లులపమ్యేల్ల కలిగిన నష్టమును వివరించుచు కమ్యునిస్టు ప్ర
చారమునకు కలగగల దుష్ఫలికములకిది గుర్తుయని బహుచగారు
చెప్పిరి.

గాలిను జోన్నగారు

గాలిను జోన్నగారు బిల్లును బలవరముచు ఇట్లు చెప్పి
రి:— అంగ్లేయుల స్వాతంత్ర్యమును సంరక్షించు విషయమై ఆ
పోషిమను పక్షమువారు ఉత్సాహము చూపుచున్నందులకు వారి
ని ఆభినందించుచున్నాను. కాని నిజముగ ఇట్టి అపరమమేర్పడి
నక్కడ ఆ పోషిమనువర్తమువా లిట్టి ప్రతికటించిన విషయం
లోషకరముగ నుండెడిది. వారముదినములలో రషియానుదలి
వరిస్థితులను శ్రీనివాసఅయ్యంగారు సంపూర్ణముగ గుర్తెగి
యించువారట. ఆరికముగ రషియాదేశము గొప్ప విక్రమయం
దున్నది. కార్మిక పార్లమెంటు విషయములందు భారతీయులు
అంగ్లేయులు కలసి పరిష్కరింపవలసిన సమస్యలెన్నియో యు
న్నది. ఇవికాక కమ్యునిస్టు విచారముకూడ ఈ దేశమును కొల
తపెట్టవలయునని కోడుట అనితేకము.

కె. సి. నియోగిగారు

కె. సి. నియోగిగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పి
రి:— ప్రచురణ కాభాధికారి జె. కోట్లమనుగారు 1926-27
సంవత్సరపు నివేదికయందు భారతదేశమున కమ్యునిస్టుల ప్రచార
ము వ్యాపింపలేదనియు, కమ్యునిస్టులను భారతదేశమునకు భ
మును లేదనియు వ్రాసిరి. సమ్మెల కంతయు కార్మిక నాయకులు
కారకులని ప్రభుత్వమువారింతవరకు చెప్పుచుండిరి. కమ్యునిస్టుల
వల్ల ఈ విక్రమము కలగచున్నవని ఇత్యును ప్రభుత్వమువారు
చెప్పుట విపరీతముగ నున్నది. సమ్మెలు హత్యలు, దౌర్జన్యము
చున్నగు దారుణకార్యములను విదేశీ ప్రభుత్వములకు లొంగున

వాటి తగు శిక్షవిధించుట శాస్త్రమునుగూడని వారిని ఈ
దేశమునండి పంపివేయుట ధర్మముకాదు.

తెలియగాక ఈ బిల్లును ఆక్షేపించుచు ఆనూతన చట్టము
అనవసర మనిరి.

ఫజల్ రహింతుల్లాగారు

రహింతుల్లాగారు బిల్లును బలవరముచు ఇట్లు చెప్పిరి:—
ఈబిల్లును సభవారు ఆమోదించునట్లు మీ విప్లవమునకు చక్కరి
మార్గము నేర్పరచినవారయ్యెదరు. భారతదేశమున కార్మిక ఆ
కాంతి తీవ్రముగ నున్నది. ఇందులకు ప్రభుత్వమువారే కొంత
వరకు బాధ్యులు. భారతదేశమును కొంతవరకు ఈబిల్లును
ఆమోదించక తప్పదు. బిల్లునందు లోపములన్న సెలెక్టుకమిటీ
యందు పరిశీలించుచును. స్పాన్సర్గారు నాతికనిరోధమును
ఆమోదించుచు కడచిన సంవత్సరము ఉపశాసనము లిచ్చిరను
విషయమును సభ్యులు మరచిరా?

జయకరుగాడు:— స్పాన్సర్గారు నిరపరాధియని బొం
బయి హోజోర్లువారు తీర్చిచెప్పిరి.

రహింతుల్లాగారు:— స్పాన్సర్గారు కమ్యునిస్టు అను
నేరము అత్తుడు వారిపై ఆమోదించబడ లేదు.

వియోనుసా లివాజ్గారు బిల్లును బలవరచిరి.

రామనారాయణసింగుగారు హిందీయం దువస్యసింధు
య, అన్నిటికన్నను స్వాతంత్ర్యము ఉత్సాహమైన దను మహా
య్యుడు ప్రవక్త పండేక్షును మహమ్మదీయ సభ్యులు మరచి
ఈ బిల్లును బలవరముట వివరీతముగ నున్నది. కమ్యునిస్టు
ప్రచారమునకు హిందూమహమ్మదీయ మతములకు అంశము
కలగునను నూట షాస్వాస్త్యదమనిరి.

జమ్నూ దాసు మెహతాగారు

జమ్నూ దాసు మెహతాగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు
చెప్పిరి:— ఈ చట్టమునకు ప్రభావంతరము బిల్లుయని ప్రభుత్వ
మువారు పేరు పెట్టుట నేతివీరకాయలెనెన్నది. వాక్ స్వాతం
త్ర్యమును మనస్వాతంత్ర్యమును నిరోధించు విషయమున ప్ర
భుత్వమువారు చేయుచున్న కార్యములతో నడిచుకట్టి. ఇట్టి
అధికారములను ప్రభుత్వమువారి కిచ్చుటకు వెనుదీయుచున్నా
రు. స్వాతంత్ర్య సంరక్షణకాధ్యక్షుడు ప్రభుత్వమువారి కివ్వబా
లము. సామాజ్యపరిపాలమునకు అభ్యంతరము కలగకుండుటకై
ఇంగ్లీషువారు అబద్ధములకూడ చెప్పిదని చర్చితగా లోక
పర్యాయము ప్రకటించిరి. యం. యజ్. రాయగారి లేఖ
ఫోర్టర్ రియని ని యా పిం ప బ డి న డి. దౌర్జన్యకార్య
ములకు ప్రభుత్వమువారు శిక్షింపవచ్చునగాని ఇట్టి సంపూర్ణాధి
కారములను ప్రభుత్వమువారి కిచ్చుటకు వీలులేదు.

సర్ బార్ని రెయినిగారు

సర్ బార్ని రెయినిగారు బిల్లును బలవరముచు ఇట్లు చె
ప్పిరి:— విదేశీయులను దేశమునండి తరలగొట్టు అధికారము
ప్రభుత్వమువారికిచ్చుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు రెండులకు పండే
హిం కనలయినో తెలియకున్నది. రేపు స్వరాజ్యప్రభుత్వ మే
ర్పడిన ఇట్టి అధికారములు మిగతా లాభకరముగ నుండునకాక
అత్తుడు జమ్నూ దాసు మెహతాగారు ప్రభుత్వసభ్యుడుగ నుండు

వర్షం, బొంబాయి సమద్రతీరమునలివి విదేశీయులను తిరిగి తనదేశములకు వీరు పంపివేయవచ్చును. పది తినుముల తక్కినా యందు పట్టణములందు శ్రీనివాసయ్యంగారు రషియాదేశపు పరిశీలనకు కవరెంజుబూకొనట అత్యవసరమున విషయము. పూర్వము చక్రవర్తులు రషియాను పరిపాలించునపుడు చక్రవర్తి రాజునున కర్మలను మొదలై నున్నాడు. అధికారవర్గము, పరిపాలన, గామునందు పట్టణము, సామ్రాజ్య పాలనా పునరుద్ధరణ ఏర్పాటుచేసి చక్రవర్తిని ఆ గ్రామములకే తీసికొనిపోయి చూపిరి. తన రాజ్యపరిపాలన ఇదేవిధమున నున్నట్లు చక్రవర్తి భ్రమపడెను. శ్రీనివాసయ్యంగారికిమాడ ఇట్టి అనుభవము కలిగినదని నా అభిప్రాయము.

దొరపానుశ్యాగారు :— ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మట్టుకు ఇట్లు చేయుటకా ?

దర్శకమనీగారు :— ఈ దేశములు రషియాలోనున్న వాలును. కొంతకాలము రషియాలోయండి ప్రజలతో కలసి మెలసి తిరిగి నిజపరిశీలనకు గురైనట్లుకు అవకాశమేర్పడును. రషియాపరిశీలనకును మే ఆలోచించుట అవసరము. కాని కమ్యూనిస్టు పక్షమువారి ఆశయములు విధానము దుష్టమై పవన చెప్పక తప్పదు. తమ సిద్ధాంతములు ప్రపంచమునందలి దళం జ్ఞాపించునట్లునని పిలిచిరి. ఈ కోరిక నెరవేరుటకు నీరసాన్నిధ్యమొనర్చుటకు ననుచున్నారని ఇట్టివారి చర్యలను ప్రశంసించుటకై ఈ విల్లు ఆనవచ్చునది.

కమిషన్లకు ఆహ్వానముగాని విల్లుకు బలపరచును ఈ విల్లు భారతీయులపట్ల ఆసక్తినిపరచునది అందుచే ఈ విల్లును విడుదల చేసి ప్రాతినిధ్యము అనవచ్చునది.

యం. కె. ఆచార్యగారు

యం. కె. ఆచార్యగారు కాంగ్రెసుపక్షపు ప్రభుత్వము నకు రాజీనామా ఇచ్చి బాతీసుపక్షమున చేరిరి. ఆచార్యగారు విల్లుచే మాట్లాడుచు ఇట్టివిల్లు ఆనవచ్చునది ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చుకొంటున్నట్లును నెలకుకొనిపోయి విల్లును సూక్ష్మము అచితమనిరి.

ఇండియన్ మాజీ వ్యాపారు

ఇండియన్ మాజీ వ్యాపారు విల్లును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి :— విల్లు విచారణసలువకయే ఒక మునిషిని ఈ దేశమునందు పంపివేయవచ్చునది సిద్ధాంతమునకు చట్టప్రకారమునను ఈ విల్లును సభవారు ఆమోదించబాలరు. కమ్యూనిస్టులపై నాకు అభిమానములేదు. కమ్యూనిస్టుల సిద్ధాంతములు ఈ దేశమునందు వ్యాపించునట్లునని కోరుకొనినా కోరికను నూతన సంస్కరణలను ప్రజలు కోరుచున్న ఈ సమయమున కమ్యూనిస్టు ప్రకారమున కేడ మిచ్చుట నష్ట ప్రకారమున ఇండియాను ప్రధాన వృత్తిగ నున్న ఈ దేశమున కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములు వ్యాపించుటకు అవకాశము కమ్యూనిస్టులకే లేలియును. కాని కర్మకాండీయులను అణగారిన వ్యాపారవంతులకు బ్రతికెనుగా రేమిచేసిరన ప్రశ్నించుచున్నాను. 18 శిక్షల రేషియోను నిర్ణయించి ప్రభుత్వము వారు రైతాంగమునందు దాత్ర్యమును వ్యాపింపజేసిరి. ఈ 18 శిక్షల రేషియోను భారత దేశపు పరిశ్రమగిక్ములు, విదేశీయులతో పోటీచేయుటకునాడు. ఈ కారణమువల్ల రైతలనుండి బొంబాయిలో 86 నేరవిల్లులను మూయవలసివచ్చినది. ఈవిధమున ప్రభుత్వమువారి కార్యములకు ఏర్పడిన అకారణిని రూపుమాపుటకు ఈ చట్టము నిష్ప్రయోజన మును. ఎట్టి విచారణ సలువకయే బోలి విష విజయములను దేశమునందు తిరుగు గొట్టులయినను నూత్రము నెవ్వరు అంగీకరింపబాలరు. మాకు కమ్యూనిస్టులపై అభిమానము లేదుగాని స్వాతంత్ర్య ప్రయోగములకు ఈ విల్లును ఆక్షేపించుచున్నాము. మువ్వరు మోక్షార్థులై కలిసి నేరనిరూపణ మొనర్చిన పిమ్మటనే భారతదేశమునందు ఎవరైనను వెడలగొట్టుచున్నది 1908 సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారికే చట్టమును తయారుచేసిరి. 20 సంవత్సరములు గడిచిన పిమ్మట దేశమునందు ఎవరైనను తిరుగు గొట్టు అధికారము న్యాయస్థానముల వారికి కాక ఎక్కికట్టివు ప్రభుత్వమువారి కుండవలయునని చెప్పుట విచిత్రముగ నున్నది ద్వైత్యమును పురిగొట్టువారిని శిక్షించుటకు తనకాసములు నున్నది. స్వాతంత్ర్య దివ్యమునకు విరుద్ధము ఈ విల్లును సభవారితోపాటు అంగీకరింప బాలరు.

గౌ. క్రియార్థుగారి ప్రత్యుత్తరము

చర్యకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు గౌ. క్రియార్థుగారిల్లు చెప్పిరి :— విల్లును ఆక్షేపించుచు పలువురు గంభీరమును అపహ్యాసముల నిచ్చుచున్నార. భారతదేశమున సామ్యకవిత్వము జరుగటకై జలవిందుకు ఒక సంవత్సరము గట్టి ప్రచారముననుప తిరగించుచున్నాము. ఈ సంవత్సరమున భారతదేశమునకు వచ్చి కలు ఆక్షేపములను వెరవేర పంచేయిచున్నాడు. వీరి శిక్షించుటకు ప్రస్తుతమున కాసములు నిష్ప్రయోజనములు ఈవిషయములకు దృష్టియందుంచుకొని ఈ విల్లుచే సమ్యక్ముల నివ్వలయునని కోరుచున్నాను. నేరములను శిక్షించుటకు ఈ చట్టమును ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసినారు. నేరములు జరుగుటకు అవకాశములేకుండ చాగ్రకపములకు ఈ చట్టము రేబిసిసి, విల్లు

నిరపాయమే ప్రథమము

మీరు మీ ఆరోగ్యమును గురించి చల్లబులుల లాడకుడు. నిత్యము ఒక గ్లాసును వడినీటిలోని చప్పిటిలోగాని అరటి నూనె ఈనోను వేసుకొని త్రాగుటయే నిరపాయ కరముగా నుండుటకు సులభమైన మార్గము. ఈనోయొక్క ప్రతిభ అందరకు విశదమైన పంకలి. గత 50 వత్సరముల నుంచి వాడినవారు దాని ముగుణములను పొందుచున్నారు. కాల పరిస్థితులెట్టివైనను, ఈనో నేవించిన ఆరోగ్యమును చక్కగా కాపాడును.

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్టు నిర్మలమైనది, మిగుల రుచ్యమైనది. తయారగునపుడు చేతులతో తాకబడదు. ఆకారణముగా కలుగు అభ్యాసములలో చేరదగదు.

Sales Representative.

టి. యన్. ఆర్. గిర్రెట్

1/17 ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.

ఫ్రూట్ సాల్టు, ఈనోప్యాకట్ మీద నుండు లెబల్ ఇది ఆన్నియు రిజిస్టరు ప్రైవేటుమాల్కులు.

నందలి లోపములను ప్రతిపక్షావస్థగారు నూచించిరి. సెక్కు కమిటీయందలి లోపములను చక్క చేయవచ్చుచుగాని లోపములున్నవని విల్లుకు నిరాకరింపబడు చున్నట్లునందలికాదు.

కమిషన్ మాజీ వ్యాపారు :— విచారణసాగిన పిమ్మటనే బోలి విష విజయములకు దేశమునందు తిరుగుగొట్టు పథాయనను నూత్రమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించెదరా?

క్రియార్థుగారు :— ఇట్లు మఖోద్దేశములకు ఏర్పడుచుగాని విషయములను నిర్ణయించియు సెక్కుకమిటీవారు ఆలోచించవచ్చును. విచారణ జరుగవలయునని కోరుట విల్లుకు ఖోద్దేశములకు విరుద్ధమైనదని నేను రూఢిచెప్పను.

దర్శకమనీగారు :— కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములను ప్రచురముచేయ భారతీయులపై ప్రభుత్వమువారిట్టి చర్య తీసికొన నుద్దేశించుచున్నారా?

క్రియార్థుగారు :— ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు ప్రధాన ఆలోచించి ప్రభుత్వమువారు తన చర్యలనుచుకొన ఉద్దేశించుచున్నార. ఈవిషయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గొప్ప బాధ్యతను వహించవలసియున్నది. కావున ఈ చట్టము విషయమున భారతదేశమునందలి యొక్కయు భారత ప్రజల యొక్కయు సహాయమును సానుభూతిని ప్రభుత్వమువారు ఆక్షేపించుచున్నార.

నర్మలైలు చేయవలయునను ఉపపాదనము

నిరాకరింపబడుట

విల్లుకు పక్కలైలు చేయవలయునను అమరశాధకత్తుగారి ఉపపాదనమునకు అవకాశముగ 50 మంది ప్రతిపక్షముగ 50 మంది సమ్యక్ములనొసగిరి. యం. కె. ఆచార్యగారు, దర్శకమనీగారు స్వతంత్రపక్షమునను చేరిన మహమ్మదీయ సభ్యులు కొందరు, ప్రభుత్వసభ్యులు, అంగ్లముసభ్యులు, నామినేటెడ్ సభ్యులు ప్రతిపక్షమున సమ్యక్ముల నొసగిరి.

సెక్కు కమిటీని నియమించవలయునను గౌ. క్రియార్థుగారి ఉపపాదనమునకు అవకాశముగ 50 మంది ప్రతిపక్షముగ 50 మంది సమ్యక్ములనొసగిరి. ఈ వోటింగు సమయమున యం. కె. ఆచార్యగారు తలపక్షముగ నుండిరి.

సెక్కుకమిటీ నియామకము

సెక్కుకమిటీ సభ్యుల పేర్లనా

గౌ. క్రియార్థుగారు పరిచిరి. అమరశాధకత్తు, మాల్యమహమ్మదుమేషి, కమరగంగానందిస్వామి, నిర్మలచందరు, రఘునందన ప్రసాదసింగుగార్లు కూడ సెక్కుకమిటీ సభ్యులుగ నుండవలయునని శ్రీ చంద్రదత్తుగారికే సవరణకుపహించిరి. ఈ సవరణను ప్రభుత్వమువారు ఆక్షేపించుటచే ఒక్కొక్కరిని పేరును సెక్కు కమిటీ యందు చేర్చుటకు సమ్యక్ములు పుచ్చుకొనడెను. అమరశాధకత్తుగారి పేరుకు చేర్చుటకు అనుకూలముగ 27 మంది ప్రతిపక్షముగ 8 మంది సమ్యక్ములనొసగిరి. కాని స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరిన మువ్వలూనామ్మగారి పేరును చేర్చుటకు మై సమ్యక్ములు పుచ్చుకొనగా 27 మంది అనుకూలముగను 50 మంది ప్రతిపక్షముగను సమ్యక్ముల నొసగిరి.

ఈ నిర్ణయమును అధ్యక్షుడు ప్రకటించగానే స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యులు సెక్కుకమిటీయందుండవలసిన ప్రభుత్వమువారు పట్టుదలచూపిరియు అందుచే తాముకూడ సెక్కుకమిటీ సభ్యుత్వమును అంగీకరింపబాలమని శ్రీనివాసయ్యంగారు అమరశాధకత్తుగార్లు చెప్పిరి.

అధ్యక్షులు :— శ్రీనివాసయ్యంగారు అమరశాధకత్తుగార్లు ఇప్పుడు సెక్కుకమిటీ సభ్యులుగ నుండవలమని చెప్పుచున్నారు. ప్రధమమున సెక్కుకమిటీ సభ్యులుగ నుండ నంగీకరించి మరల ఇట్లు చెప్పుటచే అధ్యక్షులకు సభవారికి ఇబ్బంది కలుగుచున్నది.

శ్రీనివాసయ్యంగారు :— అధ్యక్షులకు ఇబ్బందికలిగినందులకు విచారించుచున్నాము. కాని చిత్కరసిక్కులేర్పడుటచే ఇట్లు చేయక తప్పినదికాదు.

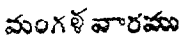
శ్రీనివాసయ్యంగారు అమరశాధకత్తుగార్లు తమకేర్లను పంపించుకొనినానే నిర్మలచందరుగారు, కమర గంగానందిసింగుగారు, ఆర్. సి. సింగుగారు సెక్కుకమిటీ సభ్యులుగ నుండవలమనిరి.

కడకు క్రింద పేర్కొనబడినవారు సెక్కుకమిటీ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

Salem Mango Grafts Rs.80 per 100 Guava
and Pomegranates Rs. 6 per dozen. Pomelo
Orange and Lime Rs. 9 per dozen Roses & Red
coloured Crotons Rs. 6 per doz. English Veger-
table & Flower Seeds, 20 sample pkts. Rs. 2
each per 10 sample pkts. Rs. 1-4 each 100
VEGETABLE SEEDS BIG PKTS. 50 Pcs.
Apply for 1928 English & Telugu Catalogue to:-
S. K. I. ABDUL RAHMAN, Nursery, Salem

హిందూమతమును కమ్యూనిస్టులు భంగపరచెననుభయము, హిందువులు బాధించుటలేకు. ఇట్టి ప్రయత్నములను ఇతరులు చాలకాలమునుండియు జేయుచునే యున్నారు. ఏ కారణముచే నయిననేమి, భారతశాసనసభవారు సందిగ్ధనమయి మన తమధర్మమును ప్రశంసార్హముగ నిర్వహింపక గోయిరి. ఏరికి మరియొక యవకాశము గలదు. ఈ యవకాశము నయినను వీరు తిన్నగ వినియోగించి, ప్రజారక్షణకు భంగకరమగు ప్రవాసచట్టమును నిరాకరించి, తమ స్వేచ్ఛాప్రియత్వమును నూపేదరని, దేశ ఘోరురు జూచుచున్నది.

సర్వసత్త్వసమావేశము

సర్వసత్త్వసమావేశ తీర్మానములను మాంధ్యేయ గార్డియను పత్రిక చులకన జేయుట వింతగాదు. ఈ తీర్మానముల ననుసరించి నిర్మితముగు శాసనసభకు అధికారముల నిచ్చుట యుపక్రమకరమని, మాంధ్యేయ గార్డియను తలంపు. ఈ పత్రిక తన లిబరలు జేతులు తొడుగును పూర్తిగ వివర్ణించి, కన్సర్వేటివు పత్రికల వైఖరిని పూర్తిగ నవలంబించు చున్నది. హరల్డుకాక్సు అనువాద, "నాడే టైముస్" పత్రికకు వ్రాయుచు, నెహ్రూ కమిటీపోర్టు బ్రిటీషు విధానము ననుసరించుచున్నదని ఆక్షేపించిరి. న్యవహారము బ్రిటీషు వా రొక్కరినొమ్మే కాబోలు. మహమ్మదీయులను అఖిలపక్ష సమావేశమునుండి వేరుజేయుటకు జేసెడి ప్రయత్నములు విఫలముగాక మానవు. లాహోరులో జరిగిన మహమ్మదీయ సభలో, సభను ధ్వంస మొనర్చు నెంజీన వారి ప్రయత్నములు విఫలమయినవి. తుదకు సర్వసత్త్వ సమావేశ తీర్మానము లామోదింపబడినవి. సర్వసత్త్వ సమావేశ తీర్మానముల గూర్చి హిందూ దేశమున ప్రచారము నలుపుటకు ప్రసిద్ధనాయకులు సింహాలో నిశ్చయించుటెంతయు సమంజసముగ నున్నది. విరివిడికు బూతునో ప్రజల నెంతయు తరింపక మానదు. సర్వసత్త్వ సమావేశ విధానము హిందూ విధానమని స్పృశేటరు పత్రిక అధిక్షేపించుచున్నది. ఇట్టి ఆక్షేపణలు వెలువడుట క్రొత్తగాదు. కేంద్రపు సెలెక్టు కమిటీకి భారతశాసన సభ్యులను నామినేటు జేయవలయునని సాటర్లే రివ్యూపత్రిక వ్రాసెను. ఎవరి సహాయములేకున్నను సైమనుకుమిషను వ్యవహారము సాగిపోవుట అటువలెచో కమిటీల పయమై ఇంత యార్భటము జేయ నేనో తెలియకున్నది. సెలెక్టు కమిటీ సహాయము గోరవలసిని గాధ్యత సైమను కమిషనుకు లేనేలేదని "సాటర్లే రివ్యూ" తలంచుచున్నది. అట్టితరీ కమిటీలకొరకు ఎట్ల నియమములను గూడ భంగపరచు నంతటి ట్టుదల జూపుటకు కారణమేమి? శాసనసభ లొక మారు గావించిన తీర్మానములను నిష్ఫలముగావించ ప్రయత్నింపనే? సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభలో గూడ సెలెక్టు కమిటీ సేర్పరచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈమారు మహమ్మదీయసభ్యులను చీలవీయు ప్రయత్నము గలదు. కాని కేల్కారుగాను నుడివినటుల దేశాభిప్రాయమును కనుగొనవలయుననిన ప్రస్తుత శాసనసభలను రద్దుజేసి తిరిగి ఎన్నికల కవకాశ మిచ్చుటయే సాధనము. అట్టిమార్గమును వదిలి కృత్రిమ సాధనముల నవలంబించుట వలన ప్రజల కేమాత్రము విశ్వాసము గలుగజాలదు.

భారతశాసనసభ : ప్రత్యేకకార్యాలయము

భారతశాసనసభకు ప్రత్యేక స్వతంత్ర కార్యాలయ మనవలయునని, అధ్యక్షులగు గౌ. ఎ. జే. టి. లుగారు స్పష్టముగ దెలిపియుండి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వ్యతిరేకాభిప్రాయమును ఇండియా మంత్రిగారికి నివేదించియుండిరి ప్రత్యేక కార్యాలయ సూత్రమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించియు, దానిని ఆచరణలోకి దేశబోవుట, సమంజసము గానేరదు.

ప్రత్యేక కార్యాలయమును స్థాపించుచో, అయ్యది అధ్యక్షుని యాజమాన్యముక్రిందికి రావలయును. అంతయుగాని, దానిని ప్రభుత్వశాఖక్రిందనుంచుచో, పూర్వపరిస్థితులే కొనసాగును. ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము ప్రకారము, గవర్నరు జనరలు గారే కార్యదర్శి, సహాయ కార్యదర్శులనుగూడ నియమింతురు. వీరు ప్రభుత్వశాఖలకు జేరియుండురు. అధ్యక్షునికి కార్యాలయముతో సంబంధముండదు. వీరికిగాని, శాసనసభా నాయకునికిగాని, కార్యదర్శిలో బడియుండదు. శాసనసభా కార్యాలయము కార్యదర్శి దగ్గరుగాని, అధ్యక్షునిది గానేరదు. ప్రభుత్వ ప్రకటనము స్పష్టపరచుచున్నది. ప్రభుత్వ వారు సూచించిన నియమములతో, ప్రత్యేకశాసన సభాకార్యాలయ మున్నను లేకున్నను నొక్కటియే. ప్రత్యేకకార్యాలయముగ నుండునెడల, అది ప్రభుత్వమునకు లోబడియుండక, స్వతంత్రముగ నుండవలయును. శాసనసభాధ్యక్షునికిది లోబడియుండవలెన. ఈ విషయమై భారతశాసనసభవారు పలుకుగారితో నేకీభవించురని నమ్మదము. అధ్యక్షునిపట్ల అధికారసభ్యులు జూపుచున్న దృక్పథము గాంచిన, స్వతంత్ర కార్యాలయము సేర్పరచవలసిన యవసరము తప్పక దోతకముగను ప్రస్తుతమును సూచించిన విర్వాటు, శాసనసభాధ్యక్షుని నిర్వహ్యుని గావించుటకే తోడ్పడును.

రైల్వేలెండు ప్రశ్న

రైల్వేలెండు ప్రశ్నగూర్చి నానారాష్ట్రసభలో జర్మనీ, బెల్జియము, ఫ్రాన్సు, ఇంగ్లండు, ఇటలీ, జపానులపర్య ఒడంబడిక గుదిరెనని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. నవ్వపరిహారముగూర్చి గూడ సంపూర్ణ పరిష్కారము జరుగవలయునని అంగీకరింపబడెను. నానారాష్ట్ర సంఘ తీర్మానముగూర్చి ఫ్రెంచిమంత్రి సంతృప్తి జెందినను జర్మను ప్రానిధి తృప్తి గనుపరచలేదు. రైలులెండును వదిలి వైచుట గూర్చి ఏర్పాటులు గుదురవలసియున్నవి. ఇక్కార్యము జరిగినగాని జర్మనీ తృప్తి జెందజాలదు. నవ్వపరిహారమునకును రైలులెండు వివర్జనమునకును సంబంధములేదని, జర్మనీలో బాటు ఇంగ్లండుగూడ అంగీకరించుచున్నది. యూరపునంత శాంతి గుదురవలయుననిన, జర్మనీ ఘనవిమర్శ రులుచున్న మన స్వర్థుల పూర్తి తో పోవలయును. ఫ్రాన్సుకును ఇంగ్లండుకును జంటలు జెప్పక, రహస్యపు టాడంబడిక ఇంగ్లండులో సయిము మిక్కిలి అసంతృప్తిని గలుగజేసెను. ఫ్రాన్సు గావించుచున్న పైనిక వ్యూహములో బ్రిటీషుస్వైములు పాల్గొనుట, భావ్యముగలేదని, బ్రిటీషుపత్రిక లాక్షేపించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో నానారాష్ట్ర సంఘమునందలి ప్రధానసభ్యులమధ్యనే, వైమనస్యములు ప్రబలుచుండ, ప్రపంచ శాంతి నిలచుట కెటుల సాధ్యమగునో తెలియకున్నది.

లండను పోలీసు

లండను పోలీసువారి ప్రవర్తనపట్ల, ప్రజలలో నసంతృప్తి ప్రబలమగుచున్నది. కొంతకాలముక్రిందట న్యాయాధిపతు లొకరు వీరచర్యను తీవ్రముగ నిరసించియుండిరి. ఇటీవల పోలీసువారిరువురు ఒక స్త్రీపై మోపిన అక్రమప్రవర్తనకు కేసును మేజిస్ట్రేటుగారు కొట్టివేయుచు, ఫిర్యాదుల నడతను

గూర్చి విచారణ నలువలయునని గోరిరి. దీనికి ఫలముగ వై ఇరువురు పోలీసువారిపై న్యాయమూర్తి హెచ్చరికనుగాను చెరిపద నెమిది మానముల కారాగృహ శిక్షను విధించుచు పోలీసు నౌకలలో నుండుటకు వీరు తగరని తీర్పు జెప్పిరి. ఇకముందు లండను పోలీసువారు తమ కళంకమును తొలగించుకొని, తొటిగారవమును నెలపుకొందురని, నమ్మవచ్చును. ఇంగ్లండులో ప్రజల హక్కు లెటుల పట్టుదలతో రక్షింపబడునో కనుగొనట కిది ప్రబల నిదర్శనము.

రిస్పాన్సీవు పక్షము: కేదారు మంత్రి

ప్రస్తుతస్థితిలో మంత్రి పదవుల నాక్రమింపగూడదని, మధ్యరాష్ట్రమునందలి రిస్పాన్సీవు సహకారపక్షము తీర్మానించి యుండ, కేదారు మంత్రిగారిందుకు విరద్ధముగ మంత్రిపదవి నంగీకరించుట విచిత్రము. అందుచే రిస్పాన్సీవు పక్షమువారు కేదారు గారిని ప్రతిజ్ఞాభంగమునకై నిందించిరి. ఈపక్షము వారు సైమనుసంఘ బహిష్కారమును బలపరచుచున్నారు. ఇంతటితో వీరు నిదురింపక తమ తీర్మానములను ఆచరణలోనికి దెచ్చుట యవసరము. మంత్రిపదవుల యాకర్షణము ఎట్టివారి నిశ్చయముచుటకు ఆయాపక్షములవారు వెనుదీయగూడదు. పక్షశిక్షణము బలపడినగాని ఏపక్షమయినను తన ధర్మమును నిర్వహింపనేరదు.

కాంగ్రెసు ప్రచారకుల నిర్బంధము

మద్రాసు రాజధానిలో రాజద్రోహనేరమును నల్లురు కాంగ్రెసుప్రచారకులపై మోపుటగూడ, నూతన నిర్బంధములు ప్రారంభమయినవని జెప్పవచ్చును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గనపఱచుచున్న అలజడినే, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారును గనుబఱచుచున్నటుల దోచును. ప్రస్తుతస్థితిలో నిట్టి నిర్బంధములకు గడంగట, దూరదృష్టి గానేరదు. క్రొత్త లా మొంబరుగారు నిర్బంధములను ఆమోదించుట, జప్తి సుపక్ష దృక్పథమునకు తగియేయున్నది. ప్రాతబడిన రాజద్రోహనేరమును వీరు మరల జైకిదెచ్చుచున్నారు. ఇట్టి నిర్బంధములకు జాకక, కాంగ్రెసు అభిమానులు స్వరాజ్య సంపాదనకు అప్రమత్తులై పాటుబడుట యవసరము.

కాంగ్రెసు ప్రచారకుల అరెస్టు

చిరుబరహు, నెల్లూరు, మద్రాసు, కాంగ్రెసు ప్రచారకులుగా పనిచేయుచుండిన నియమిత్తవర్గముల కోయలపట్టిగూ చిరుబరహులోను మద్రాసులోను యశస్వినములు రాజద్రోహపూరితములయి 124(ఎ), 108 సెక్షనుల ననుసరించి దొరలవారు అరెస్టుచేసిరి. జామినముల విధుల చేయబడెను. ఈపట్టుదలతో పలుకుబడిగల యెద్దరు మిరాశీదాదలు జామినయిచ్చిరి వట్టానులో ప్రజలు కోపావేశులై యున్నారు (ఫీ. టె)

గోకేలు మొమోరియల్ ఫుట్ బాల్ పందెములు:

బెజవాడకుండి బి. శుబ్రహ్మణ్యముగారు బి. ఎ. ఎల్. టి. ఇల్లువ్రాయచున్నారు. గోకేలు మొమోరియల్ ఫుట్ బాల్ పందెములు వచ్చే ఆక్టోబరు 15 తేదీ నుండి ప్రజావాడలో జరుగును. ఈ ప్రవర్తనలలోను నెల్లూరులోను గూడ గుర్తింపబడెన అన్ని మోరూర్ల విద్యార్థులను యిందు సాల్పన వచ్చును ఒకపందెము. జట్టు రూ 4 లు చొప్పున ప్రకటితము కట్టుకొనవలెను. ఈవిధ విరుజామాకు దిరభాషా క్రియ 5 తేదీలోగా పంపవలెను. బి. శుబ్రహ్మణ్యులు బి. ఏ. ఎల్. టి. గౌ. కార్యదర్శి, జి. ఎం. ఎఫ్. టి. కమిటీ, బెజవాడ.

త్యరపదుదు

స్టేట్ కౌన్సిల్ మహాసభ

ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయసంఘం నిధారముల నామోదించుట

గవర్నారి బిల్లుపై చర్చ

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 17:—ఈ రోజు స్టేట్ కౌన్సిల్ సభ జరిగి అసభ్యుల తీర్మానములను, మూడు అసభ్యుల బిల్లులను చర్చించుటకు కూడెను.

ప్రభుత్వమువారు పర్ ఫెక్ట్ నేత్యాగారి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పుచు విమాన నిర్మాణమునకు యీ సంవత్సరములో 7,24,000 రూపాయలు 1929-30 సంవత్సరములో 4,00,000, 1930-31 లో 2,40,000 ప్రభుత్వమువారు ఖర్చుచేయుటకు అంచనావేసినారని చెప్పెను.

నేత్యాగారి యింకొక ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పుచు గవర్నార్ ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతము భారతదేశమునకు విమానములను రైలువేరుకొనియు చిట్టాంగ్ ఆక్వాట్ అవ్ పాస్ మీదుగా త్రోవకు 10 కోట్లనుననియు, రూకాగ్ వాతీనుల దుర్మనునకు 6 కోట్లనుననియు, ప్రస్తుతము తగు లాభము కలుగునట్లు ఆర్థిక పోవుటచే నిత్యము మార్పు చేయబడినదియు చెప్పెను.

వ్యవసాయదారుల యభివృద్ధి

వ్యవసాయసంఘమువారి నిధారముల నామోదించుట వ్యవసాయదారుల నిధిని వృద్ధిచేయవలసినది సర్ ఫెక్ట్ నేత్యాగారు తీర్మానము నుపసాదించిరి. సంఘమువారు చాల కష్టపడి వ్యవసాయదారుల కష్టంతోపయ్యక్తముగ నిధారములను చేసినందులకు తత్క్షణము నిధారముల నామోదించుటకు పోయిన వారిని నిత్యక ప్రాతిపదికలను జేయుటకు ఉత్సాహముతో సంఘమువారి కృషినిరర్థకముననియు 10 సంవత్సరములలోగా సంఘమువారి నిధారముల నామోదించుటకు కేంద్రప్రభుత్వమున రాష్ట్ర ప్రభుత్వములను ప్రయత్నించవలసినదియు ఆశ్చర్యము నుడివెను.

రామదాసుగారి సవరణ

ప్రస్తుత రామదాసుకంతులుగారు కేంద్ర తాకట్టు బ్యాంకుల నేత్యాలుచేసి వానివారూ దిబెందలను యిప్పించి వాటికితగిన నడ్డీ వచ్చునట్లు కాపనముచేయవలసిన సవరణను (తనిపాదించిరి. ఇట్లుచేయుచు వారు వ్యవసాయసంఘం నిత్యక భార తీయుల కా కా థం గ ము క లు గ తే సి నదనయు, వ్యవసాయదారుని నిధిని వృద్ధిచేయుటకు వరపతి సంఘములు తోడ్పడగలననియు, చెప్పెను. ఇదివరకు కొద్ది కాలములోగా తీర్పు అవ్వలసిన అంతగా లాభముకలగలేదనియు, దీర్ఘకాలములో తీర్పు అవ్వలసిన వ్యవసాయదారునికి చాల సాయముననియు, దీనికి గ్రామములలోని చిన్న వరపతి సంఘములు తోడ్పడవలసియు నుడివెను.

హబిబుల్లాగారి సానుభూతి

ఈ తీర్మానముతో సానుభూతిజూపుచు సర్ మహమ్మద్ హబిబుల్లాగారు వ్యవసాయదారుల యభివృద్ధి కై ప్రభుత్వము వారు చేయుచున్న కృషిని విమరించిరి. జూలై 28 తారీఖున సంఘమువారి నిధారముల నామోదించుటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల (తనినిధుల సభ జరిగెను. ఈసభమాత్రమేగాక వరపతిసంఘ నిర్మాణమున శ్రద్ధసహించిన వాడుకూడ సభలో పాల్గొనిరి. సంఘమువారి నిధారములను తమయోజనలలోనొప్పించి, వ్యవసాయ దారుల యభివృద్ధి కై తాముచేయగలిగిన దంతయు చేయుదుమని సామెలుగారు అభ్యంత మొసంగిరి.

సర్ ఉమర్ హాయల్ ఖాన్

తీర్మానమును బలపరచుచు ఖాన్ గారు భూస్వాముల నిధి చాల సంకాపకముగాకన్నదనియు అప్పులలో పడుటవలన రహితుల భూములు అక్రమమున యునననియు, తాకట్టు మీద దబ్బుయిచ్చు బ్యాంకులే రహితులను రక్షించగలరనియు నుడివెను.

బాబు మహేంద్రప్రసాద్, డాక్టర్ రామరావుగారు పి. నె. జేకాచారి, మేజర్ అల్బర్ట్ ఖాన్ గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

నేత్యాగారి జవాబు

చర్చకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు నేత్యాగారు నిధారములలో తనిపాదించిన తాను ఆచరణలోనుండుమని కోరలేదనియు, మార్పుమైనవాటిని కొన్నిటినిమాత్రమే ఆచరణలో నుండుమని కోరినదియు, ప్రభుత్వమువారు సానుభూతిని జూపినారు గనుక తీర్మానము నుపసాదించుకొను శాసన కరితేదనియు చెప్పెను.

సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారు

తీర్మానము నొప్పుకొనిన తక్షణమే ఆచరణలోనుండు చుదాగిన ప్రభుత్వముచేయవలసిన ప్రామగదచెప్పిరి. అధ్యక్షుడు యిదియొక అభ్యంతరము కాదనెను.

ప్రభుత్వమువారు రొప్పకొనుట

సభవారి కీనియ మొదలకరచివార గనుక ఉపపాదకుని యభివృద్ధి నెరవేరినదను కారణముచే తాను నేత్యాగారిని తన తీర్మానము నుపసాదించుకొనుమని చెప్పినదియు సభ వారికి రృప్తిలేకపోయినందులకు తీర్మానము నొప్పుకొనటకు ప్రభుత్వమువారి కభ్యంతరము లేదనియు హబిబుల్లాసామెలు గారు చెప్పిరి. (హర్షము) ప్రభుత్వము వారి విషయమై శ్రద్ధవహించియుండలేదని మాత్రముతడు చెప్పవలెను.

ప్రస్తుత రామదాసు కంతులుగారి సవరణలో కూడిన నేత్యాగారి తీర్మానముగీకరింపబడెను.

పోస్టల్ కాలనరీక్ష మార్పు

ప్రస్తుతము తపాలాశాఖయందు అమలులోనున్న కాలనరీక్షను (పైమ్ టెక్సు) మార్పు చేయవలెనను తీర్మానముగీకరింపబడెను. పోస్టామిక లేబర్ శాఖల కార్యదర్శియగు జ్జోగారు మాట్లాడుచు పోస్టుమాస్టర్ జనరల్ హోదాఅధికారి యొకడు పోస్టు రైల్వే ఉద్యోగియుల సాయముచే విచారణ జరిపి తగిన మార్పులు చేయవలసి చెప్పెను.

డాక్టరు గౌర్ గారిబిల్లు

పుట్టినప్పటినుండి విచ్చివాడను మరణించినవారు తప్ప వ్యాధిగ్రస్తులు అంగవైకల్యము పొందినవారికందరకు హిందూ ధర్మశాస్త్ర ప్రకారము పితృతత్వ ఆస్తిలో భాగము రావలెనని కాపనసభవారు ఆమోదించిన తీర్మానమును సర్ కంకరన్ నాయకుగారు తపాదించిరి.

ధర్మంగమహారాజు అడ్డగించుట

సర్ కంకరన్ నాయక్ చర్చకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు ప్రస్తుత కంకరన్ నాయక్ గారు ధర్మశాస్త్రమునకును మతమునకును సంబంధమున్నదని చెప్పుట మూడిత్యమునలసినది చెప్పెను. పాంచాలములో వారపత్రిక ముద్రముమీదగాక ఆచారముమీద శాధారణమైనట్లునని నుడివెను.

పురాతన హిందూ ధర్మ శాస్త్రములకు మార్పులు చేయరాదను కారణమున ధర్మంగా మహారాజుగారు తీర్మానము నడ్డగించిరి. రామశర్మదాస్ గారుగూడ అడ్డగించిరి.

ప్రభుత్వమువారు తలపన్నుగ నుండెదనని యస్ ఆర్. దాస్ గారు చెప్పిరి.

సవరణ

తీర్మానము చర్చింపవలసినది సభ యొక్కకొనిన తరువాత విచ్చివారికిని బుద్ధిలేనివారికి గూడ పితృతత్వము ఆస్తి భాగించవలసినది కంకరన్ చాదరిగాక వవరూబలిపాదించిరి. పుట్టుకతో వచ్చిన గుణములవలన ఆస్తికత్తు మాక్కు పోరాదని యతడు నుడివెను. సర్ కంకరన్ నాయక్ గారు సవరణ నడ్డగించిరి. టిల్లూరట్టెగా సవరణకు అనుకూలరు 7 (తనికూలురు 18

బిల్లును అఖిలాసారి ప్రతిపాదించవలసినది సర్ కంకరన్ నాయకుగారు చేసిన ప్రతిపాదన ఆమోదించబడెను.

స్త్రీలకు వారసత్వపు హక్కులు

బిల్లు నామోదించుటకు చచ్చిపోయిన హిందువుల ఆస్తిలో స్త్రీల భర్తవులను క్రమమైన భాగమును పొందవలసినది కాపన సభవారు లెండు సార్లు చేసిన తీర్మానమును సర్ కంకరన్ నాయక్ గారు తపాదించుచు ఇది క్రొత్తదికాదనియు, ఇదివరకు జి. వి. కే. వ. గి. రి. ఆ. యార్ గారు తేల్చిచ్చి న బిల్లు వంటి దే న ని యు చెప్పిరి హిందూ ధర్మములో చెల్లెలమారుడు,తమ తాత ఆస్తిసమగ్రంబంధము లేదనియు గోత్రముల పవిత్రములు సహనోదకము లేనియప్పుడేవారి హక్కులగుననియు హిందూ ధర్మములో స్త్రీల హక్కులను గౌరవించుటకు యిది తేలికదనియువారు చెప్పిరి. దేశముయొక్క శాసనకర్త స్త్రీల హక్కులను బట్టి యభివృద్ధి కేంద్రుననియు స్త్రీల హక్కులను గమనించుచు అధోగతికిపోవుననియు అబలరు పరియగు సంరక్షణ లేక పోవుట కోపనయమనియు అధర్మమనియు అతడు చెప్పెను. కాపనసభవారు లెండు సార్లు ఆమోదించిన తీర్మానమును సభవారు త్రోసివేసిరి. రేచి స్టేటు కౌన్సిలుసభ అభివృద్ధి కాలింగముగా ప్రవర్తించుచున్నదని అవవాదించునని చెప్పి సభవారిని తీర్మానము నామోదించవలసినది కోరెను.

ఉపసంఘమునకు పంపుట

మూడు రోజులలోగా బిల్లులోని మంచి చెడ్డలను నిశ్చయించుటకు ఉపసంఘము వారికి బిల్లును పంపవలసినదని రామదాసుకంతులుగారు నుడివెను.

సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారు బలపరచిరి.

కంకరన్ నాయక్ గారు నిత్యక వచ్చిన ఏడురోజులవరకు తీర్మానము నుపసాదించ వలసినది కారణమున సెలెక్షుమిటీకి పంపవలసినది సవరణను అడ్డగించెను.

నేత్యాగారు కూడ సెలెక్షుమిటీకి బిల్లును పంపరాదనిరి.

సర్ మొనక్ష్ బాదభాయిగారు బిల్లు మాత్రముల సంగీకరించిరిగాని ఉపసంఘమునకు పంపినదిబిల్లులోని లోటుకాటులు పోవుననిచెప్పెను. త్వరపడి యే బిల్లును నేయరాదని చెప్పెను.

రామప్రసాద్ ముఖర్జీ

సభలో ప్రభుత్వశాస్త్రము గానిమయరామప్రసాదుగారు భారతకాపనసభలో నివిషయము ఆలోచన లేక చేయబడెననియు, ఈ సభకూడ అట్లు చేయరాదనియు, కొంచెము ఆలస్యమైన ప్రమాదము లేదుగావున సెలెక్షుమిటీకి పంపిన బాగుండునని చెప్పెను.

మహేంద్రప్రసాద్, ఖుర్షీ గారులూకూడ ఉపసంఘమునకు పంపిన బాగుండునని పలికిరి.

చివరకు అందరి ఒప్పుకలమీద బిల్లు ఉపసంఘమునకు పంపబడుటకు నిశ్చయించబడెను.

నైమన్ ఉపసంఘం ఎన్నిక

రేపు సభవారు నైమన్ సంఘమునకు సహాయముచేయుటకు ముగ్గురు సభ్యుల నెన్నుకొందురు.

నైమన్ సహాయసంఘం ఎన్నిక

అశాస్త్రీయమని రామదాసుకంతులుగా

రభ్యంతరంపెట్టుట

సర్ మహమ్మద్ హబిబుల్లాగా రీక్రిమిటి తీర్మానము నుపసాదించిరి.

సభవారు ఫిబ్రవరి 22 తారీఖునచేసిన తీర్మానమునారముగా నైమన్ సంఘమునకు సహాయముచేయుటకు అధ్యక్షుడు నిర్ణయించునిధమున సభ్యుల నెన్నుకొనవలయును.

రామదాసుగారి యభ్యంతరము

ఫిబ్రవరి 22 తారీఖున చేయబడిన తీర్మాన కేంద్ర కాపన సభలకు చెందునకలసి సంఘము నెన్నుకొనవలసినదియున్నది. కాని యానడుమసంఘముతో తమ కేసంబంధమునుఆపసరములేదని భారతకాపనసభ తీర్మానించినది. ముఖ్య ప్రభుత్వమువారు గాని, అసభ్యుల సభ్యులుకాని యెట్టిప్రతిపాదనమును సభలో చేయవలసినదిగాన, హబిబుల్లాగారి తీర్మానము ఫిబ్రవరి 22 తారీఖున చేసినతీర్మానమునకు విరుద్ధముగా నున్నది. దీనినొప్పుకొనిన మొదటిదానిని త్రోసివేసినవారమగుదు మని పంతులుగారు నుడివెను.

అధ్యక్షుడు శాస్త్రీయమనెను

ఫిబ్రవరి 22తారీఖున చేసినతీర్మానము సంఘము నెన్నుకొనవలసిన ప్రభుత్వమువారికి నిధారము మాత్రమేయని చెప్పెను. కాపనసభవారు ముగ్గురుసభ్యుల నెన్నుకొనలేదు. గనుక స్టేట్ కౌన్సిలుసభకూడా నట్లుచేయుటలేని రామదాసుకంతులు గారు చెప్పినది ప మం జ ప ము గా లేదు. ఈ సభానిబంధనలకును యితర సభానిబంధనలకును చాల వ్యత్యాసము కండు. ఇప్పుడు కమిటీ నెన్నుకొనుటఫి బ్రవరి తీర్మానమునారముగాని విరుద్ధము కాదని అధ్యక్షుడునుడివెను.

సర్ హబిబుల్లా సామెట్

తీర్మానముచేయబడినప్పుడు కమిటీ నెన్నుకొనవలసిన అవసరము కలగలేదనియు, నైమన్ సంఘమువారి (ప్రభుత్వర్యుటనము సంగతి సందర్భములను గ్రహించుటకేగాని విచారణ చేయుటకు కాదనియు, ఇప్పుడు కమిటీ నెన్నుకొనుటకు సమయమువచ్చినదనియు హబిబుల్లాగారు నుడివెను.

స్వరాజ్య సభ్యుని అడ్డంకి

సరాజ్యసభ్యుడగు నేట్ గోవిందాస్ గారు తీర్మానము నడ్డగించిరి. (ఆ. పేను.)

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 18:—సర్ కంకరన్ నాయకు సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారు నిశ్చయముగా నెన్నుకొనబడుదురని తెలియుచున్నది.

జమీన్ దార్ మహమ్మద్ య సభ్యు డెవ్వరు కమిటీలో నుండకు. ఆ. (పేను)

In the Court of the District Judge, Secunderabad. S. C. Suit No. 166 of 1928.

Vallur Guruprasad Rao son of Kameswar Rao Plaintiff Versus.

Pemmaraju Sreerama Rao son of Vyanna Pantulu garu, resident of Dowleswaram, for some-time at Rajhmundry, present where abouts not known:—.....Defendant.

Plaintiff's suit claiming from Defendant Rs. 544/- on Promissory note executed by Defendant and his father (Since deceased) on 24th April 1925, is posted for hearing on 25th September 1928 at 11 a. m. If defendant does not appear suit will be heard exparte.

Secunderabad } Sd/- C. RANGACHAR, M.A., L.L.B., 15-9-1928. Pleader for Plaintiff

రాజకీయ ప్రచారకుల అరెస్టు

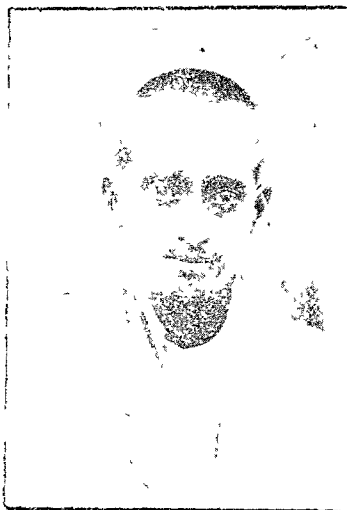
గతవారము రాజకీయ ప్రచారకులు కొందరిని రాజ్‌డోహపు ఉపన్యాసము లొసంగిన తేరముకింద అరెస్టు జేసిరి. అరెస్టుకాబడిన ప్రచారకులు.

ఎం. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యం గారు

వి. కృష్ణస్వామిరెడ్డిగారు

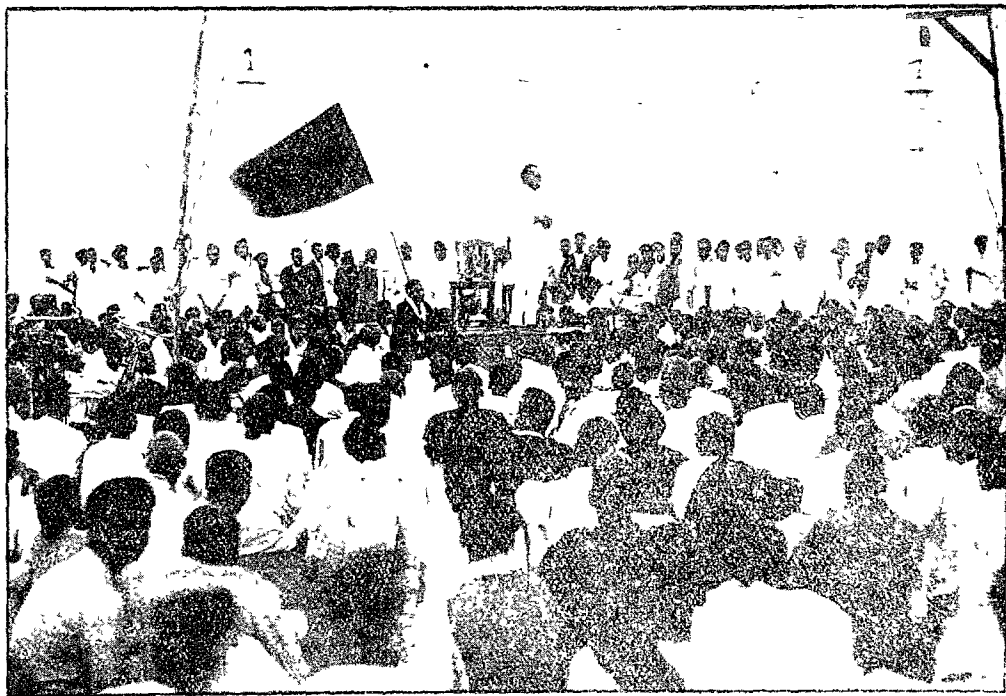

ఎస్. ఎ. వేంకటరంగం గారు

నిర్బంధ విధాన నిరసన

కాంగ్రెసువారి యాజమాన్యమున ఆదివారమున తిరువల్లిక్కేణిలో జరిగిన బహిరంగ సభలో ఉపన్యసించిన డా॥ వరదరాజులు నాయుడుగారు ఎం. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు వద్ద నిలచి యున్నారు.

డా॥ వరదరాజులు నాయుడుగారు సభలో నుపన్యసించుట (ప్రె. ఫో. వీ.)

బాపట్ల యూనియనుబోర్డు ఎన్నిక ఫలితములు

(స్వీయచిర్రేఖరి)

బాపట్ల, సెప్టెంబరు 18—బాపట్ల యూనియనుబోర్డు ఎన్నిక ఫలితములు నిశ్చయించిన ప్రకటనబడినది ఎన్నికలు యీ నెల 14-వ తేదీ 15 తేదీలయందు జరిగియుండెను. మొ

దలువార్డులకను యీ దిగువ పేర్కొనబడినవారు పరుసక్రమముగా ఎన్నికైనవారే. 1. బంగారురాజుగారు, 2. భట్టిప్రోలు సూర్యప్రకాశరావుగారు, 3. పి. వెంకటరంగముగారు, 4. పి. శుభకర్నారావుగారు, 5. పి. నారాయణస్వామిశాయుడుగారు, 6. రాజా రంగారావుగారు, 7. సామెలు శేక్ గారు, 8. యక్. చీరరాధాకృష్ణగారు, 9. బి. వి. లక్ష్మీనారాయణరావుగారు, 10. టి. సముద్రాలగారు, 11. పి. రామశాస్త్రిగారు, 12. బుజ్జాసామెలుగారు.

శ్రమంతకముణి విజయము

(శ్రీ) సంగం శేషచలశాస్త్రిగారి యుపన్యాసము

చెన్నపురి మోహనవిలాస గ్రంథాలయ యాజమాన్యమున భాద్రపద శుద్ధపవిత్ర నిన్న సాయంత్రం శ్రీ సంగం శేషచల శాస్త్రిగారు విశాఖక చతురీయందు గణపతి యారాధన ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి, శ్రమంతకముణి విజయమునుగూర్చి యుపన్యాసము గావించిరి. ఉపన్యాసాంతమున పదమూలకు ఫలాహారములు ప్రసాదము వంచియివ్వబడెను.

ఉపన్యాసము

ఉపన్యాసకులు శ్రుతప్రథమమున పండుగల ప్రాముఖ్యత భగవదారాధననుగూర్చి ముచ్చటించుచు భగవదారాధనకు దేశ కాలయోచితభేదము లేందును లేనివిల్లిరి. ఆబాలగోపాల మున్నీ వేళలను, పర్వత్ర భగవంతుని ధ్యానింపవచ్చును. కాని మనవారు కొన్ని స్థలములను, కొన్ని వేళలను భగవంతుని యారాధనకు ప్రత్యేకింపబడి అజ్ఞానలకారకే. దేవాలయమున కరుగుట అజ్ఞానలకేగాని జ్ఞానల కవనరములేదు. కాని అజ్ఞానలకు మార్గదర్శకలగుటకే వివేకవంతులను శ్రేష్ఠులనగువారు దేవాలయముల కరిగి దేవుని ఆరాధింపవలెను. “యద్యదాచరతి శ్రేష్ఠతత్ర దేవతాజనాదీ” అని గీతలందు శ్రీ కృష్ణపరమాత్మ చెప్పియున్నాడు.

అటులే కొరిక లీడేవటకు, తల పెట్టిన కార్యసిద్ధికి విఘ్నములు కలుగకుండుటకు, లోకావదమునకు గురిగాకుండుటకు విఘ్నేశ్వరుని భాద్రపద శుద్ధపవిత్ర ఆరాధింపవలయునను విశ్వాస మొందుగలదు.

విఘ్నేశ్వరుని చంద్రుడు పరిపాలించిన కారణమున చంద్రుని భాద్రపదశుద్ధ పవిత్ర యందు చూచినవారికి లోకావదము కలుగునని విఘ్నేశ్వరుడు శపించెను. తత్కారణమున విశాఖక ప్రతము శాసితమున పలిపినవారికి లోకావదముల నివారించి నిర్విఘ్నకార్యసిద్ధి కలుగునని పురాణము ప్ర నిదము.

యందులకొక యతిచోపముగలదు.

శ్రమంతకముణి విజయము

పూర్వము సత్రాజిత్తు అను నొకరాజు సూర్యభగవానునిగూర్చి ఘోరముగా తపముజేసి ఆతనివలన శ్రమంతకముణి యను జినుమునకు కి బాధపుల సువర్ణమును జనింపజేయగల యొక మహర్షిభావముగల మణిని గడించెను. ఆత దానుజేసి శరీరమున ధరించి సంచరించుచుండ శ్రీ కృష్ణుడు దానుజేసి గాంచి తన కిచ్చెదవాయని సత్రాజిత్తు నడిగెను. కాని సత్రాజిత్తు అందుల కొడంబడలేదు. ఒకానొకనాడు సత్రాజిత్తు సోదరుడు ప్రసేనజిత్తు అనునాత డీశ్రమంతకముణిని ధరించి అడవుల వెంట నేటాడుచు తిరుగుచుండ సింహముకట్టి మణినిగాంచి మాంసపు ముద్దయని భ్రమించి ప్రసేనజిత్తును పంపించి మణిని గొంపోవుచుండ జాంబవంతు డా సింహమును జంపి అమణిని గొంపోయి తావున తన గృహలో తన కొమార్తె జాంబవతి ఉయ్యాలకు వైన కందుకముగ ప్రేలాడగలెను.

ఇది యిట్లుండ మణితో నేటకువెడలిన ప్రసేనజిత్తు యింటికి మరలిరాకుండుటచే సత్రాజిత్తు విస్మయముజేరిన వాడై ముగ్ధుకత్తూరి శ్రీకృష్ణుడు తన కామణి నిమ్మని కొరిన హేతువుచేరి, తనపహాదరాడగు ప్రసేనజిత్తును సహపరించి శ్రీకృష్ణుడు మణిని పంపించెనను ఎదిరిని వ్యాపింపజేసెను. ఈ ఎదిరి కర్ణాకర్ణిగ శ్రీకృష్ణునిజేరిన. అంకిట శ్రీకృష్ణుడు చవితి చంద్రునిజూచిన దొంగముచే తన కియవవాదవాటిల్లినదని గ్రహించి శ్రమంతకముణిని వెదుకుటకయి ప్రసేనజిత్తు ఎక్కివెడలిన గుట్టపుగిట్టల జాడనుబట్టి అరణ్యమునకరిగి, మృతుడైన ప్రసేనజిత్తును తిరువరి ఇధంపబడిన సింహమును తిరిగింతరము జాంబవంతుని గృహముగాంచి, గృహసాచ్చి అందు జాంబవతి యను బిడ్డను, అబిడ్డ ఉయ్యాలపై ప్రేలాడగట్టినమణిని జూచి మణినిగొంపోనువ్యధిం జాంబవంతునకు కృష్ణునకు 28 జినములు ఘోరియందము జరిగెను తుదకు జాంబవంతుడు యదిమునందోసినవాడై కృష్ణుడు కేవలముభగవానుడేయనియొ, మానసమాత్రుడు గాడనియొ, భగవదవతారమని యెరింగి శ్రీకృష్ణునిశరణుజొచ్చి మణిని, తిలకూర్చును జాంబవతినిగూడ శ్రీకృష్ణునకు కానుకగ నొసంగెను. అంతట శ్రీహరి మణిని, కాంతామణిని వెంట నిడుకొని నిజగృహమునకు జేరినవాడై సత్రాజిత్తును రావించి ఆతని కామణి నొసంగి ఆతని సంతోష జెట్టి, తినియవవాడును పొగట్టకొనియెను.” అని పల్కిరి. పీఠవ వందనములతో సభ ముగిసెను

Chemical Diamonds, guaranteed hardness and brightness, Equal to genuine Diamonds.

Prices Rs. 5/- to Rs. 10/- per carat.

Apply to:—Full particulars

AMERICAN CHEMICAL DIAMOND Co., 3, General Muthia Mudali St.

TEL. "THEJUS".

MADRAS

విదేశవార్తలు

డిల్లీ శాసనసభ

డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ వ్రాతలు - లండన్ ప్రేము

(చిన్న పరిచయ)

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—డిల్లీ శాసనసభా సభ్యులలో మును అనగా ఆ ప్రతినిధుల ప్రకటించబడిన పరిణామాలను గూర్చి జరిగిన చర్చను డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ ప్రతినిధుల ద్వారా ప్రకటించినది. కాని ప్రతినిధులు కూర్చుంటున్న వారి విధులను గూర్చి ప్రతినిధులను వ్యతిరేకముగా ప్రకటించినది. ఇతర ప్రతినిధులలో ప్రతినిధుల అభ్యుదయ ప్రకటించిన శాసన గూర్చి గూడ విషయము వ్రాయబడినది.

ప్రేముపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. పండిత మోతీ లాల్ నెహ్రూగారి శాసనసభ్యుల ప్రతినిధులు తీవ్రముగా ద్వేషమును జూపుచున్నారు. ఇంత విరుద్ధముగా జాతిద్వేష మెన్నడును బయల్పడలేదు.

జమాంఛెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక ప్రాతపాటలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలం)

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—నైఋత్యపక్షమున పరిశీలించిన విజ్ఞప్తిలోగాని, నెహ్రూ విధానములోగాని భారత సాంప్రదాయము ఏమియు గన్పించదు. మస్లిము సభ్యులను, డిప్యూటీ భారతదేశరాజ్యాంగ శేఖరులను తయారుచేసిన విధానము లుగూడ భారత సాంప్రదాయ రహితములు. బ్రిటిష్ సంస్థల ఏర్పాటులే కండ్లముసికొని అనుకరించిరి. ప్రస్తుతమున్న సంస్థలమీద రాజ్యాంగ నిర్మాణమును గావించుకొనుటకు భారతీయులు అసమర్థులైరి. ముఖ్యముగా ఈ విషయమే నెహ్రూ నిశ్చయము మరియు అధ్యాపకముగ నున్నది. సార్వజనిక నియోజకాధికారముతో అసభ్యులను చేయుట సామ్రాజ్య శాసనసభకు పార్లమెంటు అధికారము నిచ్చుటకంటే ప్రస్తుతమున్న సామ్రాజ్య శాసనసభకే అధికారము నిచ్చుట బాగుండును.

రైతు ప్రదేశమును ఖాళీజేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలం)

జనీవా, సెప్టెంబరు 17:—జనీవా వార్త లిట్లు చెబుచున్నది:—రైతు ప్రదేశమును ఖాళీజేయు విషయమే జర్మనీ, బెల్జియము, ఫ్రాన్సు, బ్రిటన్, ఇటలీ జపాన్ ఒడంబడికను జేసికొన్నవి. ఖాళీజేయు విషయమే అధికార రీత్యా, రాయబారములను ప్రారంభించవలెననిరి. ఈ ఆరుగురు ప్రభుత్వములే 'పేర్కొనబడిన ఆర్థిక నిపుణులను నియమించి పరిశోధనల పనులను పూర్తిగ అంతర్గత పరిమళమును గావించవలెననిరి. సైన్యములను చీల్చివేసిన ప్రదేశములకు బోయి నిజముగా సైన్యములను తీసివేసి తోడి తృప్తి కల్పించుట ఒక సంపన్నమును నియమించెదరట. ఖాళీజేయు విషయమే సమాజోపమములకు జర్మనీ రాయబారములను ప్రారంభించునట.

(బియండుగారు)

రైతు సంభాషణలు ఆరని కంఠము తృప్తికరముగా నున్నవని ప్రతినిధులతో చెప్పిరి. రాబోవు రాయబారముల గూడ ఇదేవిధముగా తృప్తికరముగా నుండుననిరి.

ముల్లగుగారు

మాత్రము ఆసంతృప్తిని జూపిరి. సై ఒడంబడిక విషయములో ఇరుగుమీదను జెప్పిన బాగుండెడి దనిరి.

చీనాలో తుపానుభూరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలం)

హ్యంగు, సెప్టెంబరు 17:—హ్యంగు ప్రాంతమున తుపాను ఏడుచుచే చావమండి చీనా ప్రజలు మునిగిపోయిరి. ఆపారముగ నష్టముగల్గెను. ఈ తర్రతర్రు తర్రములకు బొత్తుగా పిలువబడెడి తిరుగు పాదైనవి. పెక్కు కొంపలు కూలి పోయినవి.

ఈజిప్టు ప్రభుత్వచర్యలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలం)

కయో, సెప్టెంబరు 17:—కయో వార్త లిట్లు చెబుచున్నది. వాప్తు ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన వార్తాపత్రికను ప్రస్తుతపాలనముపై విరోధమును బుట్టించు అబద్ధ వ్రాతలను వ్రాసినందులకు ప్రభుత్వమువారు అయిదు మాసములవరకు ఆ పత్రికను ఆపుజేసిరి. వ్యతిరేక శాసనసభాధికారులనుగూడ భయపెట్టుచు వ్రాసెనట. వార్తాపత్రికయగు రోసెయూసపు అనువాదముగూడ ఇదేకారణముతో ఆపుజేసిరి. ప్రతినిధులకి భంగకరము వ్రాతలను ప్రకటించెనని ఇంతొక వార్తాపత్రిక వార్తాపత్రికలనుగూడ ఆపుజేసిరి.

జాతినమితి ఆర్థిక చర్యలు

ముల్లగుగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలం)

జనీవా, సెప్టెంబరు 18:—జనీవా వార్త లిట్లు చెబుచున్నది:—జాతినమితి చేయదలచుకొను ఆర్థిక వ్యవహారములో తాముగూడ పాల్గొనెద మని ముల్లగుగారు భారతదేశమున బల్లిరి. కాని ఇండియా నుంకములను తానే ఏర్పాటుజేసి కొను యధికారము వీయవలెననిరి. వ్యవసాయము, పరిశ్రమల యభివృద్ధికి పరిపూర్ణముల నుంకములను విధించుటలో తమకే వివక్షణను పెట్టవలెననిరి. ముఖ్యముగా ఉత్పత్తి చేయువారల కన్న కష్టములను తొలగించవలెననిరి.

చీనా జాతినమితిలో నుండి తొలగిపోవలెననుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలం)

జనీవా, సెప్టెంబరు 18:—జాతినమితి పరిశీలనమును చీనాకు మరల ఇచ్చుచే జాతినమితి నుండి తొలగిపోవలెనని జాతినమితి ప్రతినిధిగ జనీవాకేసిన చీనా ప్రతినిధి చీనాజాతీయ ప్రభుత్వమునకు వ్రాసెన కాని మొదట కాశ్యక సానమును సంపాదించుటకు చీనా ప్రయత్నించునట.

న్యూయార్కు తుపాను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలం)

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 18:—ప్లాండాతీరమున తుపాను ఏడుచు వారును, కెరులు, కాపులు, పూర్తిగ తిండి లేక మాడిపోవుచున్నారట. 125 మైళ్ల న తుపాను వ్యవస్థను చెలరేగుచున్నదట 50 మైళ్లవరకు ప్లాండా నిర్జనముగా నున్నదట. బహుమతి పులులూ ఏకాగి నున్నవి.

కెల్లాగు ఒడంబడిక

పెరిషియా ప్రభుత్వము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలం)

టెహరాన్, సెప్టెంబరు 18:—కెల్లాగు ఒడంబడికను అంగీకరించుటకు నియమించబడిన ప్రత్యేకసంఘమువారు అంతయు ఆలోచించి యూరపియను ప్రభుత్వముల దెలిపిన మినహాయింపుల నంగీకరించుచును సంతకము చేయవలెనని సిఫార్సు జేసిరి.

నెయిరోబీలో గొప్ప అగ్ని ప్రమాదము

ధాన్యపుమరలు నాశనమగుట

నెయిరోబీ, సెప్టెంబరు 14:—నేటి యుదయమున వ్యాధాన్యపు యంత్రము లంటుకొని పూర్తిగ నాశనమైనది. 50,000 పానుల నష్టముగల్గెను. కెన్యాలో పిండికికావననుట.

క్యాల్లిఫోర్నియాలో నలుగురి బాలురను ఎత్తుకబోయి ముక్కలుముక్కలుకొండ కోసి జంపిరట. దోషులను అరెస్టు జేసిరి.

జాతినమితి

నల్లమందు నమస్య

జనీవా, సెప్టెంబరు 15:—నల్లమందు విచారణమును యమై చీనానుగూడ ఆ విచారణసంఘమున నియమించవలెననియు, నల్లమందుకేగాక చీనానుండి తయారుచేయు వస్తువులను ఏర్పాటుచేయు దేశములనుగూడ పరిశీలించవలెననియు చీనా ప్రతినిధి చెలి పెను అట్లయిన నే తాముచేయూర నొసగెదమనిరి. రాబోవువర్షలో ఈ విషయమును తీర్మానించెదరు.

సర్ కె. వి. కెడిగార్ రీకమిషను ఇండియాకువచ్చిన భారతీయులు ఆమోదించెదరనిరి గాని ఇండియాలో నల్లమందును ఏర్పాటుచేయు బర్మాకు బోవచ్చుననియు నుడిచిరి. బ్రిటిషువారి నూచనము కెడిగార్ ఆమోదించిరి.

ఈ విచారణసంఘమునకు 16000 పానులు, ఖజ్జీ అ. నట. ప్రస్తుత మీ ఖజ్జీను భరించుట కష్టము కొందరనిరి. కేట్లుబిటను సగముఖజ్జీను భరించునని బ్రిటిష్ అను నామె చెలి పెను. బ్రిటిషు ప్రదేశములంపై న ను ముఖ్యముగ దీనిని సాగించవలెనని ఆమె చెలి పెను. ఆనగా బ్రిటిషు ప్రదేశములందు జరుగు పరిశీలనకు సగము న్యాయము భరించెదరనిరి. ఈవిషయము ఆది జరుగునని ఆమె వ్యక్తికరించెను. ప్రస్తుతపరిశీలన ఇట్లు సాగుటకు పిలువబడినది. చీనాను జేర్చుకొనకపోయినను బ్రిటన్ విచారణను సల్పవలెననియును. పరిశీలనకుగాని దేశములకు ప్రతినిధి లండన్, ఈవిచారణ సంఘము నిష్పాక్షికముగా నుండవలెననిగాని బ్రిటన్ ప్రతినిధు లెవరును యుండరాదనెను.

కెల్లాగు ఒడంబడిక

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 18:—ఇంతవరకు 51 జాతులు కెల్లాగు ఒడంబడిక నంగీకరించినవి. ఇంకను 18 జాతులు అంగీకరింపవలసి యున్నదట. మెక్సికో ప్రభుత్వమువారే అంగీకరించుటకు ఆశుకువారు.

మస్కాతు నుల్లాను లండన్లో ప్రభుత్వభవనమున విందు గుడిచిరి.

నరుకులను, గాయములను జాంబక్ చే మాన్పుకొనుడు.

కురుపులను క్రుళ్లనీయకుండ కాపాడును.

ఎట్టి స్వల్పగాయమునను సరే, దానియెడ కొంచము చిన్న చూపుచూచిన అదియే గొప్పరగముగా మారును గాంబక్ నుపయోగించి కట్టుకట్టిన, యీగలు మునుగుటకు వీలు లేకుండను, రక్తము విడువూరితముగా కుండగను నొనర్చును. ఈ పశువునము గలిగించి గాయముల త్వరలో మాన్పుటయందును గాయములను క్రుళ్లనీతాకుండ కాపాడుటలో ప్రావణ్యము పెంపించియున్నది.

కొలది పర్యావరణము జాంబక్ నుపయోగించిన, గాయములు మొదలైనవి త్వరలోమారి, వాటి గుర్తుకూడ కనబడకుండునట్లు మారిన చర్మమును చేకూర్చును. యగ్నిమా, తామర, గడ్డలు మొదలైన భయంకర చర్మవ్యాధులకు త్రిశూలము వంటిది.

జాంబక్

జంతుకొవ్వ యందు చేర్చబడలేదు. !

మందులంగళ్ల న్నిటియందును కొరకును.

నెల 1-కి రు 1-0-0. పెన్సిరు రు 2-4-0.

వజ్రంట్లు: మెసర్స్ దాదా అండుకో.,

యస్సనేడు, మద్రాసు.

1. పగులొపాసన, నిర్దులొపాసన రు. 0-8-0.
  2. జీవన్ముక్తి, విజేహముక్తి రు. 0-4-0
  3. దైవబలు (భక్తిప్రధానమగుచిన్న పద్యకావ్యము) రు. 0-6-0
- (ఈ పుస్తకములు కావలసినవారు ఈ క్రిందిచిరు నామా కు వ్రాయవలె)
- అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి
కొవ్వారు, పచ్చిమగోదావరిజిల్లా

విభవనవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ పంచమి (౧౮-౯-౨౮) మంగళవారము

'మనకు లోకలున్న చో' అను చిత్రముల వర్ణన

[కల్లూరు] అనాబలరావు

౧. ఆ. వె. లోక—వివరములతో వీచుచుండంగ
జల్లగాలి బొందు, చుట్ల మలర
గథల జడువవచ్చు, కరముల రెండింట
పొత్త మట్టె కట్టి, మెత్తబండి. ౧
౨. ఆ. వె. లోక—గంటగొట్ట దోరంపునివ్వతో
శివుని జేరి యతని, నేవ మునిగి
కరముభక్తి గరయుగంబు మోడ్చియు బాధ
నంబు నెఱవవచ్చు, డంబు మెఱయ. ౨
౩. ఆ. వె. లోక—హర్మ్యవియము, వీకతో శ్రుతి జేయ
రంగు మీఱగా మృదంగశబ్ద
మిరుగరముల జేయ, చింపు సారవలరంగ
పాట బాడి సుఖము బడయవచ్చు. ౩
౪. ఆ. వె. లోక—గొడుగు ప్రీతితో బట్ట భాస్కరు
తాప మేమి లేక, తమకమునను
రెండుచేతులందు నిండుముఠల
నెత్తుకొందు రైలు, కేగవచ్చు. ౪
౫. ఆ. వె. లోక—యూతగాగ, లోచన సమయాల
తీవి నధివసించి, సావకాశ
ముగను 'గుప్తగుప్త' న గగనవీధికి
విడువవచ్చు పొగల వేడుకలర. ౫
౬. ఆ. వె. లోక—వస్తువితతి, లో వెంట జనుదేర
రెండుచేతులందు, నిండుగాగ
వస్తునముదయంబు, వజ్రలంగ, నెత్తిపై
మోయవచ్చుగాదె మోతలెన్నో? ౬
౭. ఆ. వె. ఛత్రి, చెంబు, మూట చనుదేర లోకపై
బిందె, మూట చేతులందు రాగ
నెత్తిమీద బెట్టె, నిండెనమూట లా
పెట్టెమీదరాగ, పేరు రాదె? ౭
౮. ఆ. వె. లోక—శిశువు లున్న, త్రోపుడుబండిని
లాగుకొనియు రాగ, వేగముగను
మతియు నొక్కబిడ్డ, నితికించుకొని చంక
నముదయింపవచ్చు, నతులు గాదె? ౮
౯. ఆ. వె. లోక—భూషణముల లో ప్రకాశింపంగ
నవయవంబు లెల్ల, నధికమైన
సొమ్ములం ధరింప సొగసుడనంబుల
బుట్ట లట్టినతులు పొలయవచ్చు. ౯

కర్ణాటబాల

దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి గారు

ముంగరనుబెట్టి, తలవయిమునుగుబెట్టి
ముడుకకోకనుగట్టి నీముద్దులొలుకు
మొగముసింగారమును మేనిసొగసుడనము
మోటుపడచెదవేల కర్ణాటబాల?

పాతివ్రత్యము - సహగమనము

పెద్దురాజు లక్ష్మీవతిగారు

- చంద్రనితో బోవు చంద్రికయునుబోలె-పూవుతోడ నేగుతామివోలె
భర్తతోడనేగు పరమపతివ్రతా-మణికిభక్తితో నమస్కరింతు.
భర్తయొక్కడె తనకు భగవంతుడనుకొని భర్తతోడ నైక్యభావమొందు
భక్తియొగినిని భవ్యపాతివ్రత్య మాన్యచరిత కే నమస్కరింతు.
తనశరీరమెల్ల దగ్ధమైపోయిన నచలనిష్ఠ భర్త ననుగమింప
బరమదీక్ష బూను ప్రణయతపస్వినీ-మణి పతివ్రతకు నమస్కరింతు.
పూలసెజ్జపైన బోలె గాలెడుచితి-యందు భర్తప్రక్క నచలనిష్ఠ
వీరశయనవృత్తి వెలుగొందుపరమ ప-తివ్రతాత్వమును నుతింతు భక్తి.
క. పతియర్థదేహమే కుల-సతియనియెడునార్యసూక్తి సారము తనజీ
వితమున బాటుచుబతియను-మృతి బరమపతివ్రతమైన స్త్రీత్వముగొల్పన్.
ఆ. అరయ నెవరి జీవితాంశంబులనుగల్గి-దేశచరిత మిగుల దేజరిల్లె
నట్టిమానవతుల కార్యపత్రివ్రతా-మణులకెపుడునే నమస్కరింతు.
భరత దేశమునకు బ్రత్యేకముగూర్చి-స్త్రీత్వధర్మమున కశేషగౌర
వంబుదెచ్చి వన్నెవాసించినపతి-వ్రతలపాదములకు వందనములు.
మృత్యువును జయించు ప్రేమస్వరూపిణి-లగ్నిలో బరుండునట్టిశుచులు
దేహబంధమొక్క తృప్తిలోనగ్రదెంపంగ-గలుగునాపతివ్రతల భజితు.
మోటునుగ్నియైన మృత్యు దేవతయైన-గడకు దేవుడైన గడగియెట్టి
దారికడ్డుదగుల లేరట్టిపుణ్య స-తీత్వపదమునే నుతింతు మిగుల.
కోమలహృదయంబు ఘోరవ్రతంబును-స్త్రీస్వభావమును సుధీరతయును
మర్త్యజన్మమున నమర్త్యత్వసిద్ధియును-గలుగునతులచిత్ర కథలదలతు.
గీ. అతులవ్రతదీక్ష జారునిజాంగమొక్క-దీపవై వేద్యముగజేసి దీప్తహవ్య
వాహనుడె వాహనంబుగ భర్తజేర-బోవు పరమపతివ్రతా మూర్తిగొలుతు.
పరిణయంబాది భర్త నేవావ్రతైక-తత్పరతనిచ్చిపొల్చి వ్రతాంతమందు
ఆత్మదేహంబె మంగళహారతిగనొ-నర్చునట్టిపతివ్రత నభినయింతు.
హృదయంబు(?)త్విక్చిపిపిత ప్రేమయజ్ఞ-హవ్యవాహనుడై నట్టి యగ్నియందు
హవ్యమునుబోలె దనదుదేహంబెవేల్చు-యజ్ఞశీల బతివ్రత నాత్మగొలుతు.
ఆ. లోకమెల్లమూసలోపల గరగించి-పోతపోసి భర్త మూర్తిజేసి
దాని జూచుచునె దదన్యంబెఱుంగక-ప్రేమసిద్ధిబొందు భామగొల్తు.
తమశరీరములును దగ్ధంబుగుటెల్ల-దెలిసియుండియును సతీత్వయోగ
నిచ్చనిచియుండి నిరుపాధికప్రేమ-మర్మమరయు లోకమాన్యగొలుతు.

గ్రంథవిమర్శనలు

ధర్మసంగ్రహమునందలి
అహింసకాండము-ద్వితీయభాగము
(సంస్కృతమూలము, తెలుగు తాత్పర్యము)
గ్రంథకర్త: ముదిగొండ నాగలింగ శాస్త్రిగారు.
విలాసము: శైవప్రచారిణి, వరంగల్. డిమ్మిపైజా. ౧౩౦
పుటలు. వెల రు. ౧-౪-౦.
అభినవభారతచరిత్ర (తెలుగు వచనము)
గ్రంథకర్త: తూములూరి శివరామయ్య గారు.
విలాసము: వాఙ్మయమండలి, గుంటూరు. ఈమండలిలో
రెండవదన నీ పుస్తకము క్రాసుపైజాన ౧౬౦ పుటలు
గలది. వెల చందాదారులకు రు ౦-౧౨-౦; ఇతరులకు
రు. ౧-౦-౦.
రసవాహిని (ఖండగీతములు)
గ్రంథకర్త: తుల్లపాటి గోవర్ధనరావు గారు.
క్రాసుపైజాన ౭౨ పుటలు. విలాసము, వెల తెలియదు.

శ్రీకృష్ణచరిత్రము (వచనము)

గ్రంథకర్త: కొదారి సత్యనారాయణరావుగారు,
విలాసము: కే. శేషగిరిరావు అండ్ బ్రదర్స్, బుక్
సెల్లర్స్, ఏలూరు (పశ్చిమగోదావరిజిల్లా). క్రాసుపై
౧౦౧ పుటలు. వెల రు. ౦-౧౦-౦.

వివిధకుసుమావళి (ప్రథమగుచ్ఛము)

గ్రంథకర్త: కవికొండల వేంకటరావుగారు,
వి. ఏ., వి. యల్. విలాసము: గ్రంథకర్త, నరసాపు
రము, పశ్చిమగోదావరి. క్రాసుపైజా ౧౦౬ పుటలు
వెల విద్యార్థులకు రు ౦-౮-౦; ఇతరులకు రు ౦-౧౨-౦.

ముద్దుకృష్ణ

(అయిదంకముల చిన్ని నాటకము)

గ్రంథకర్త: కొండపల్లి జగన్నాథరావు గారు
విజయనగరము, క్రాసుపైజా ౪౦ పుటలు. వెల
రు ౦-౪-౦.

రాధ-ఉత్పత్తి-ంత

[అగస్త్యరాజు లక్ష్మీ వేంకటచలదత్తరాయ కవి]

గీ. శ్రీమదంభోరుహాననానీమః క్షణచుః
బారుతర భారతీవక్త్ర)సరసిజాత
సంధన త్పుష్పరస సమాస్వాదనక్రి
యాధునీయము భామా సతీధవుండు,
స్పష్టిఁ జేసిన నిఖిల భాతీతలమునఁ
బ్రకృతి సౌందర్య లక్ష్మీనివాస మాచు
సంతతము గుల్కు బృందావనాంతరమున
షధుర మకరందరస పాన మత్త మృదయ
పారవశోక్త దివ్య ఝంకార రవము
లుల్లిసిల్లఁగ నల్లముల్ వల్లవింప
గమన మొనరించు నెలఁచేటిగములయలివు
లాలకింపుచు, నానంద మతిశయిల్ల,
శీత భీర్వాదివల్లనీ వ్రాతపిహిత
పుష్ప గుచ్ఛముల్ సౌరభ్యపుంజ మెగయ
జమ్మి ప్రాణేంద్రియమును రంజింపజేయుఁ,
బొల్పుమీరఁగ వాతాయు పోతతతులు
భానములఁబుట్టుకాంతతో న్వనమువినగఁ,
జగద్రూపకులసజ్జై వగవు చెలఁగ,
మోహ సాగరమున జగములను మంచి
కాననాంతర్ల తాకుడుం గముల యందు
మురలి వాయింపు చుంటివా? ముద్దుకృష్ణ,
లేనియెడఁ జూత సంభతానూన తామ్ర
వర్ణభాస్వర కిసలయ భక్షణాలి
రేకసంజాత సౌఖ్య విజృంభణమున
వన్నియలఁగుల్కుతలిరుణింపములయందుఁ
గ్రేవలఁ జరించు తేంట్ల కంకిలియొనర్చి,
క్రోధరస మెల్లఁ గన్నులఁ గ్రుమ్మరించి,
వన్నెఁ గాంచిన పంచమస్వరముతోడ
నింపుగాఁ బల్కుగండు కోయిలలపిండు
కుహువు లొనరించు క్రొమ్మావి గున్నపజ్జ
వలపుల గుల్కు చెంగల్వ కొలనుదరిని
వేడ్క నడచుడు శారికా వితతు తెల్ల
స్తవ్య జలధర మాల సభాకరించు
నీలగ్రాతంబు కొండొక డాలు నెఱవ,
“ముదిరమిదెవచ్చె”నంచునమ్ముదముపొదల
బర్హములవిచ్చి నాట్యసంభ్రమము దెలుపఁ,
జంద్రకాష్టావిత విహాయసంబా నాఁగ
మందహాసాంతిత ముఖారవింద మమర,
లలితగతిఁ బల్కు గోపబాలకులపొంతఁ
జల్లి మెనవుచు నుంటివా? జలజనయన!
పూతమై మించు యమునా ధునీతరంగ
మాలికాడొలికల నూఁగి, మహితవనజ
పత్రనిర్గత సౌరభ్య పతన మంది,
మేల్మీవీపులఁగమ్మ తెమ్మెరలు నొరయ,
నలరవిలుకాని పూముల్కు లతిశయింప,
నగ్గలంబగు కూర్మల బెగ్గడిలుచు
నరుగుదొరికిన గోపీచయంబు వేడ్క
రమ్యముగ మాళిబర్హి బర్హముల నిలిపి
మించుకలువల తావి జయించునట్టి
చారుమృగనాభి తిలక మాన్యమున దిద్ది
నిమల మైసట్టి యడు కర్దమముఁ బూసి
కమలకుమువాది పుష్పనూల్యముల ముడిచి
త్పస్తి మీరఁగ నీ కలంకృతు లొనర్చి,

సీతాపరిత్యాగము

[శ్రీ శే. మండలేముల- సీతారామశాస్త్రిగారు]

II

(విభవ-జగదానంద శివతీర్థా శుక్రవారము తరువాత)
ఉ. అయ్యుడతిలలాప తనయం దొకదోషము లేక
యుండినఁ! బాయట కిచ్చగించిన నృపాలశిరో
మణి దూరదయ్యె న! త్యాగతమైన పాప
మున నవిధి శాశ్వతమైన దుఃఖముఁ! డాయఁగ
నున్నతిన్నె నియంతంబుగ మారును మాటిమా
టికిఁ. 17
చ. ఘనతరమైన శోకమునఁ గ్రాంగడు జానకి నేద
చేర్చి య!వ్వనితకుఁబుట్టఁబుట్టినతపస్వినివాసపుఁ
ద్రోవఁ చెల్చి రా! మునిసయిదోడు, “దేవి!
రఘుముఖునియానతిఁ బద్ధుడైన నా! ఘన
మగు రాక్షసుఁ! సయిపఁగాఁదగు” నంచును
మ్రొక్కె నయ్యెడఁ. 18
చ. అని యిటువల్కు లత్మణుని నజ్ఞనకాత్మజ లేవ
నెత్తి యి! ట్లను “సురనాథుచేతి హరియట్టుల
నగ్రజుడైనవ్రాతఁడే! బనుడడి యిట్లు నీవు పర
పంతుడవౌటకు సంతసిందితిఁ! ఘనమగువత్స
యింక చిరకాలము వర్ధిలుమా వసుంధర! 19
ఉ. అత్తలకెల్ల నేను గ్రమమారఁగ మ్రొక్కితి నంచుఁ
బల్కి,రా! జోత్తమఁడైన మీతనయఁడుంపఁగ
నాయెడ వర్ధమానమై యుత్తమమై ప్రజాజనన
యోగ్యుడవఁగనువట్టుగర్భముఁ! జిత్తములం
దు మంగళముఁ జెందఁగఁ గోరుఁ డటంచుఁ
బబ్బుమా. 20
చ. అనలమునకాశరీరమునమక్షమఃసంధున వైచిత్ర్య
నైనను నను లోకవాదము వినంబడెనంచుఁ దృ
జించుటల్, కులం! బన కనురూపమో? శ్రుత
విభూతికి నర్హ మొ? యంచునిట్టుల! జ్వరపతితో
డ నావలకుచందము పొందుపడంగ నాడుమీ!
ఉ. కాక శుభస్వభావ మెనఁగఁ బొగడొందెడు
నీకు నన్నిటన్! గాకలనొండఁజేయుటను గామ
కృతంబని శంక నేయ ని! ట్వుకుకులేశ! నాడు
లొలిజన్మపు బాపము లఽనహృతఁ! బాకము
నొంది యి ట్లశనిభంగిఁ బయిం బడఁగాచి యుం
డఁగఁ. 22

ప్రణయ పరితాపజలధిలోపల మునింగి,
“ఆడుమీ కృష్ణ, యొకతూరి యాడు”మంచు
నధికముగ వేడ సుస్మితాన్యంబు మీరఁ,
గమనూపుర ఝణఝణత్కార మెనఁగఁ,
బ్రణయగానంబు గోపికాంగనలు పాడ,
సరసయమునా తరంగిణీ సైకతముల
నాట్యమాడుచునుంటివా? సందతనయ!
వేయిమాట లిఁ కేల? హృదీధియందు
జలదమును గోరు చాతకలలనమాడ్కి
వేడివేలుపుకై తమ్మివెండి తెఱఁగు
కడవిఁట్టికిఁ గలువవాల్సంటిభంగి
వేదియుంటిని చూడుమీ వేణులోల;
ఉర్వి నీకయి యుద్విఘ్న లూరుచుంటి!
నన్నుఁజేకొనె డంచును నమ్మి యుంటిఁ!
దాప మిఁక నోష, భక్తమందార! రార!
ఆర్తరక్షణ బిరుద మీ వరయలేవె!
బాల మిఁక నేల? రమ్మ! గోపాలబాల!

చ. మును నినుఁగొల్వ నెంతయును మోదమునకా
నమకట్టియున్న ల! త్మీని విడనాడి ఘోరవన
సీచులఁజేరితి నన్నుఁగూడి,యో! మనఃజవరేణ్య!
నేఁ డలర్హమానతివాసముఁజేరి, నీగృహంబున
నివసిన, రోషమునుబొంది నహింపదు నన్ను
నామెయుఁ. 23

చ. దనుజులచేత భర్తలు పెతల్ గనుటన్ గడుదీన
తా తప! స్వినులకు నీ దయాగుణవిశేషము
చేత శరణ్యునైన, నే! మనుపుము నన్నటంచు
నొకమానిని నేగతి వేడుదాననో! దినమణివంశ
మండన! ప్రదీప్తుడవై యిటు నీ వెనంగఁగఁ.

ఉ. అంతములేనియట్టి విరహాబుధిలోపల నీవునన్ను
న! త్యంతముమంచుటఁ విఫలమైచను నీహత
జీవితంబు, భూ! కాంతఁడ! నేఁ దృజువనోశా?
కాఁగొనందగు నీదుతేజ మి! ట్లెంతయు సంత
రాయమయి యాయుదరంబుననుండి దేనియుఁ.

చ. దినకరమండలంబుపయి దృష్టిని నిల్పి ప్రసూత్య
సంతరం! బునఁ దప మాచరించుటకుఁ బూనిక
నేయుచున్నదాన నో! యనఘవిచార! నాకు
జననాంతరమందును నీవె భర్తవై యొనరఁగ
నెన్నఁడైనను వియోగము నొందక యుండఁ
గోరుచుఁ. 26

చ. అని యిటు వల్కుచున్న జనకాత్మజమాటకు
‘నట్ల నేతు’ నం! చును మఱుమాట వల్కి నృప
సూనుడు దృష్టిపథంబు వాయుడఁ! జనకజ
దుఃఖభారము వెఱకబయిఁగ్రమ్మిన, ముక్తకంఠ
యైఘనభయయుక్తయా కొరవికై వడి నేడైన
బేరెంటంగనఁ. 27

చ. నెమఱులుమానెనాటల, వనీజము లూడ్చెను పు
ష్పముల్, మృగీ! సముదయముల్ గ్రసించిన
కుశప్రకరంబుల నేలవైచె, నా! సమయమునకా
బ్రచన్నత నెనంగు వనంబునుగూడ సంతయుఁ
సమమగు దుఃఖమందుట గనంబడె నయ్యమ
యేడ్పు చిత్రమై. 28

ఆంధ్ర శబ్ద చింతా మణి
వ్యాఖ్యానము

కర్త. - పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు
ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టార
కుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు
వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి
నన్నయభట్ట సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు
ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడి,
అపూర్వముగ వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయశాట
కము కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాణముగ
ఖండింపబడినవి. భాషానేపథ్య తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడ
దగిన విశేషము లెన్నియో కలవు. -
జల 0-12-0. పాఠశాల నెలు.

శ్రీభగవద్గీత
శ్రీబెల్లంకొండ రామరామకృష్ణ భాష్యార్థ శ్రీకాశ
వాఖ్యానిత కాంకరభావ్యము గడి.
(సంస్కృతము)
అత్యుత్కృష్టమయిన గ్రంథము.
ప్రథమపట్కము (1-6 అధ్యాయములు) రూ 2-0-0
ద్వితీయపట్కము (7-12 అధ్యాయములు) రూ 2-0-0
తృతీయపట్కము అచ్చగమన్నది.
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
7, తిరువెంటిపేటి, పుదూరు.

సాంధ్యలహరి విమర్శనము

(వేదము వేంకటకృష్ణశర్మగారు)

శ్రీమత పెన్నురాజు లక్ష్మీపతిగారిచే నాంధ్రకవితా... ప్రామాణ్యము "భారతి" సంపాదకయందు ఒకటింపబడిన "సాంధ్యలహరి" పద్యములు మూడు నమనలయెంతవరకు ప్రాయోజనీయముగా విమర్శింపఁబడితి ఇక్కాలమున నెలవనకు నాంధ్రకవితాపరిచయమును నొందినదియు నీవిమర్శనమునకు నీయకలిగినది. ఇయ్యది శ్రీమద్భంకరభగవత్పాద లంతటివారచే రచియింపఁబడినది నీకవిమర్శనమున సాంధ్యలహరియే యనబడఁగలదు. దిందుకలెంతయు పండితులు లేదు ఇట్టి గ్రంథములోని శ్లోకముల నాంధ్రకవితాపరిచయమునకు ప్రేరేపకముగా నుండునని శ్రీలక్ష్మీపతిగారి పద్యరచనా చరిత్రయే చాటుచున్నది అందును మూడవ శ్లోకము కవ్యకరముగా నున్నందున గాఢము వారు దానిని వదిలివైచిరి, తక్కిన పద్యముల చిరీతియే -

చ. అరయగ నిన్ను గూడిన న-బాడము గల్పననెయ్యె
బుద్ధిగూడిన దలుగనినో గడల-బాడముగా నడుగెనె
దల్లిలో పాదపర పద్యపంథము-బామర నేదెవనా భవ
త్పదం, బుద్ధిపామర లంకగా నకృత-పుణ్యుడ నేగతి నే
ర్చు వాడనో

శ్లో. శివశక్తియై యిది భవతి క్షేత్ర ప్రభవితం
నచేదేనో నఖిల కళల స్పృశితుమపి
అతస్త్య మరాధ్యం పాదపర వినిచాభిరపి
ప్రగంతుం స్తాతుంవా కథ మకృతపుణ్యః ప్రభవతి

పద్యములోని 'అరయగ' అనునది, పదాబుధిహామ, అందు, ఇది యమాలకములు. శ్లోకములోని 'ప్రగంతుం' స్తాతుం' త్యక్తములు. కదల బాడముగా ప్రతాపముగా నువ యోగింపఁబడియె. "నిన్నుగూడిన" యనుటకు "నిన్నుజేరి" న" యన్న పంజనముగనుండును "భవత్పదాబుధిహామలు" నేనెందువారనటలతో ద్రిమూర్తులకు నీకృష్ణత యాశాపింప బడనది.

ఉ. ఎంచగనీద పాదరజ-మిందుక దా గ్రహించి మించి ని
ర్మించును నన్ను వాడల ని-రించి గలఁబులెల్ల, కట్టడ
భృంశిలీల మస్తక స-హస్రముపై ధరియించుదాని, న
ప్పున శరారి దేహమున-భగ్గులీల నలందు దానినీ
శ్లో. తిరియంపం పాదం రేవ చరణ పంకేరహ భవం
విరించిస్సూచిన్య స్విరచయిరి లోకావకలం
నచాత్మేనం శౌర్య కదమపి సహస్రేణ కరసాం
పారస్యత్కర్తృనం భజతి భక్తితోద్ధాతన విధిం

పద్యమునందలి ఎంచగ, మించి, అభ్యుచితలీల, ఇదియ మాలకములు శ్లోకములోని "పంకేరహభవం, అవికల, పం క్షిస్త్యక" త్యక్తములు "పాంసం తవ చరణ పంకేరహభవం" అనుటతోఁగలదు. పద్యము ద్వారకము పాంసపునకు పంపూ ణ్ణోపము, ఈయోచిత్యము పద్యములో వదిలి వేయఁబడినది. వదిలియు, శారి పాద కట్టములు సార్వకములు విరించి కట్టము నకైన బర్యాయపదమేదో నుపయోగింప నగంగాని, నీని కట్టుకాదు. గమనింపుడు "మారస్యయదోరకర్తృం శౌర్య, బిభర్షి, తేనోమోత్యుతే, కేమవతారత్వా ద్భుభద్రస్య యద్వా శ్లోకాహి నస్తీ దశతీ శౌర్య, సర్వరజః, కేవ ఇతి యావత్, వరః, అంతకాలే ప్రపంచం పారతీతి పరః, (కావుననే) సంపద్య, సమ్య జ్యేష్ఠత్వా (ఇదిపద్యమున కర్తృత్వ) శౌర్యపరకట్టముల మటు పద్యమున, విష్ణువంశక రారి వదము లుపయోగింపఁబడినది స్వార్థస్యము చెడినది

ఉ. పాపిభక్తులై, యభయశుభ్రులు చేకరల్లెదల్లు, కే
వేమను దాల్చివు, సుఖిన్ గగదడము లెల్ల వేళం
బోమనెయ్యెయందు, మోముల్ దగగోల్చెను మోముచ్చిం
తోమముగొల్పిదువద-తోయజులతో నతలై నవారికె

శ్లో. త్వదస్య పాపిభ్యామభయ వరదో నైవతిగణః
త్వమేకానై వాని ప్రకటితవరాభిర్యుధిరయా
శిశ్యే లోకానాం తపసి చరణాశేష నిపుణో

ఇందు "పాపిభక్తులై, వేమను, సరజా, జగదండ ము లెల్లవేళం బోమనెయ్యెయందు, పంతోమముగొల్పి, తోయజులతో, ఇది యమాలకములు. త్వదస్య, పాపిభ్యాం, వరదో, శిశ్యే, నిశ్చో, త్యక్తములు. "జగదండము" అని యనరాదు. పద్యము రెడల పాణులను అభయముడై చెప్పఁ బడినది. శ్లోకమున నన్ను, యభయ వరములు, వదియు

దేవతలు ముద్రలు తొల్లుక, నీవు ఏకేమనును దాల్చినట
నమంజనము కాశీరడు, రెండేరిని సంబంధము లేదు పద్యమున
రెండు "మొ" లు వచ్చినవి, (పునరుక్తి)

చ. నత ౭౪ భాగ్యదాయినీ న-నంబున నిన్నుదలంచి శ్రీశక్తి
వం, చిత గతిదాల్చి మోహితుని-జేసె పురారినిగూడ, కే
శవుంజలివ నిజా న్యరించియె న-మంచిత రూపముగల్గి
సమ్యక్, ప్రతి మన ఋణ గల-దె-వైయదు నుండె మరుం
డవాద్యుడై 4.

శ్లో. పారి స్త్యా మరాధ్య ప్రణత జన సాభాగ్య జననీం
పురానాభిభూత్వా పురీపు మనీ షోభ మనయత్
స్వరూపిత్యాం నత్యా రతి నయన తేహ్యేన వపుషా
మనీషా మవ్యంకః ప్రభవతిషా మోహయ మహతామ్

"జననీం" అంటు "దాయినీ", "తరాధ్య" యనటకు "వలంబి", "నత్యా" యనటకు "స్వరించి" వచ్చినది "పురా, మహతాం" త్యక్తములు. "తంచిత్" "సమంచిత్" పునరుక్తి. "అ రి" యను పదబద్ధి వరాశక్తి కర్తృమైదికాదు శ్లోకములో ని "షోభమనయత్" అనునది "మోహితుని-జేసె" ననియు, "మోహయ" యనునది "కలచి వై మట" యనియు బద్యము లో మార్చబడినది. మఖ్యమైనదియగు "రతియనతేహ్యేన వపుషా" వదలఁబడియె.

చ. విరలని విల్లు శారి యల్లి-బుందము, బాణములై, ముంత్రి కే
ఖరడు వసంతుడౌ, కృషుల-గంధ సమారణుడేకభంబు, తా
నరుడుగ వీనిదాల్చి, యొక-దయ్య జగంబులఁగెల్పుచుం
డె, కంబరీపుడై, భవ- పాంగకృతానుభూతి ప్రతా
ప్రడై

శ్లో. భజః పావ్యం, మాక్ష్మ మధుకరమయీ, పంచ విభా
వనత స్సామంతో మలయ మరుదాయోధనరథః
తథాప్యేక స్వర్యం హిమగిరి నుతే కామకృపిపా
మహాంగాల్లేలద్వా జగదిద మగంో విజయలే

శ్లోకమునందలి "పావ్యము"నకు బహుళం "విరలని" యనియు "మధుకరమయీ" మనటకు అభిబ్యంధ మనియుఁ బ్ర యోగింపఁబడినది. "అరుడుగ, వీనిదాల్చి" ఇదియమాలములు. "వీనిదాల్చి" యనగా వేనిదాల్చి విల్లు, వారి, బాణము, వసంతుడు, గంధసమారణభంబు, ఇవి తాల్చియో అట్లయిన వుంటిని కేలుగను శారిని కేలుగను దాల్చుట యెట్లు? వసంతు నీనిదాల్చుట ఎట్లు? అకనిదాల్చుట ఎక్కడ? "హిమగిరినుతే" యనుటకు బదులుగ "నర్మిణ" యనుట కేలవముగ నున్నయది చ. కరికలభోరు కంభకలు గాఢతరానతి పూర్ణచంద్ర గుం, దర మఖి, ధీమధ్య, క్వగదంచిత కాంచన కాంచి యామఁ దా, గరభృత చావపాశస్యో- కాండవితానయ్యై, దయా ర్ద్రయై పురహరురాణ శాకనల ముండలగా నటియించు గావృతక

శ్లో క్వగత్కాంచీ దామా కరికలభకుంధ ప్రసనతా, పశ్చిమా
వ ధ్యేవరి తరేచ్చంద్రవదనా, భనుర్వాణా పాశస్యో
వపి దధానా కరతలై, పురస్తాదాస్తాంసః పురమగితు రా
హోపుషికాః.

పద్యములోని పద్యము ప్రకృతభగవదును సూచించు చున్నది శ్లోకమున "క్వగత్కాంచీదామా" "కరికలభకుంధ ప్రసనతా" యన్నవిదవ "పశ్చిమామధ్యే" యనుటచే, కాంచీ భూమిభారముచేతను ప్రసభారముచేతను మధ్యము వడిగి యైనదని ద్వితీకమగు పద్యమున నీయగు భంగమైనది వదిలియు "గాఢతరానతి" యనుట యవహ్యము. అట్లునుచే మహాదేవి "హిమగిరి" యనియునుకొనటకు వీగుచున్నది. కావు ననే, లక్ష్మీధరవాఖ్య - "కరికలభ కుంధ ప్రసనతా కరి కలభ కుంధకుల్యాఖ్యం ప్రసభాభ్యా మివన్నప్ర మధ్యేకృ గః" అని కాశీదాస మహాకవి "ప్రసనప్రసభాభ్యాం" అని "పూర్ణచంద్ర గుండరముఖి" ఇందులోని యమాలకముగు 'గుండరు' ఎందుకో? పూర్ణచంద్రునిలో పాదర్యము లేదా? 'కాంచనకాంచి' యనుటతో విశేష మేమి? రజతకాంచయొ? డి దేవిక గలదేమి? 'నరదాభయము' 'కంబరకము' 'భను ర్వాణము' అని యనోన్య సంబంధములగు నాయధములను ద్వంద్వములుగాఁ జెప్పుట కవి సమయమయి యుండ, శ్లోక మున పయితము "భనుర్వాణా పాశస్యో" అనియుండ, నిలఁబడుములో "చావపాశస్యోకాండ" యని మొదట ధనువు నంత్వమున బాణముఁ జెప్పుటలో? అందును నవి విరాస ముట? కట్టగాఁగట్టి కట్టుకొనియుండె గావలయు "దయాద్ర యై, కనలముండల" అమూలకములు. రెండవనాటగనపాదము లలో రెండు"రా"లు శ్లోకమునందలి "పురమగితు రాహో పుషికా" యనుటకు "పు"హగురాణి" యని పద్యమున

ప్రాయోజనీయ. "పుషికా" యన "రాణి" కాదు. లక్ష్మీధర వాఖ్యమునకు - "పుషికకృష్ణ కర్మకాత్మ వాచినః, అహం శబ్దవాచ్యత్వం లక్ష్యతే, అతః అహో, అహంభావః, అహో పుషికా అహంకార ఇతి యావత్, దండస్యాహం కార యావత్.

ఉ. అర్చా భాల్లి మధ్యమున నానురసాలవసాంతనీను, రం
జిలైదు రత్నద్వీపమున నీవసనాపుత కత్తుసాధము
కల్ల శివాఖ్య ఖట్వుమున నాభరమేళు శుభాంకమందు, భా
సీలైదు నీవాకృతి భజించుకు కొండలు ధన్యులిదరక. ౫
శ్లో. సుధాసంధోర్మధ్యే నురలిటపి వాటివేరివ్యతే
వజీర్వీసే నీవో వసనతి చింతామణి గృహే
శివాకారేనంచే పరమశివ పర్యంకనిలయాం
భజంతి త్యాధన్యాః కరివన చిదానందలహరిం.

ఈ పద్యమున రెండు "కల్ల" లు, "రంజిల్లు" యొకటి, "భాసిల్లు" యొకటి, వరసి నాలుగును ప్రాసస్థా నము లాకృమించినవి రత్నద్వీపము గ-వోమము. "నురలి టపివాటి" యొకలగు "నురసాల వసాంతనీను" యనియు, "చింతామణిగృహే" యనుటకు "కత్తుసా" రుండనియు, "శివాకారేనంచ" యనుటకు "శివాఖ్యఖట్వుము" ననియు, "పరమశివపర్యంకనిలయే" యనుటకు, "పరమేళు శుభాంక" మనియుఁ దిఁగింఁబడినది "వరక" అమూలకము. "చిదా నందలహరిం" త్యక్తము

పురాణగాధలు పూర్వము తెలిగించినట్లు స్వతంత్రమార్గము నవలంబించి తెలిగించవచ్చునేమోకాని, ప్రకృతి తత్వరహితం ముంబోధించు నిట్టిగ్రంథముల "దూరా" తప్పకుండ దెనిగి చుటయే సరైన యాంధ్రకవిత్వము. పురాణములు పయితము పూర్వకవింద్రులు యథామూలముగాఁ జెలిగించరనికదా యావృత్తి వారు ఆంధ్రకవిత బూహితానుట? కాని విషయమే యట్లుండ, జగద్గురు ప్రతిపాదితోత్పన్న భావవరంకరాపారపాఠా వారమున దీని నెట్లు ఆంధ్రకవితపయితనో విజ్ఞ లెలింగిక యింకో మగట, నింతతో విరమించుచున్నాడు.

త్వ ర ప దు డు
వెలువడినది. వెలువడినది

బసవపురాణము

కాలికో బైండు ధర రు. 1-కి రు. 2-8-0.
గ్రంథకర్త - పాల్కురికి సోమనాథకవి.
పరిష్కర్త బ్ర. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు
పంజెండవ శతాబ్దమున వెలసిన శైవమత ప్రతిపాదకముగు ద్వీపదకావ్యము. ఇందు శైవమతో ద్ధారకుడుగు బసవేశ్వరునియు, తత్పూర్వులు, తత్సమ భి కాలీనులునగు శివభక్తులయు చరిత్రములను సరస ముగను, పారకులు మనసుకరగి తన్మయు లగునట్లు గను కవి వర్ణించినాడు. గ్రంథమున మధురమధుర ములగు జానుదెనుగులుకుల జాలువార్చి రచన మున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము భిన్నభిన్న రాష్ట్రములకు జెందిన పెక్కుతాళపత్రమాతృకల తో సరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. పాఠాంతరము లు సూచింపబడినవి. పరిష్కర్త రచియించిన అమూ ల్యముగు వీరిక (129 పు.) యిందుగలదు. అకాలపు టపూర్వ సారస్వతచారిత్రిక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగనందు పరిష్కర్త యేర్పిక్పూర్చినారు. అభి నిక కవికుమారుల కిది యత్యంతోపకారకము.

సోమభిర్యులు ప్రత్యేకము.
కే ద రి న్
గ్రంథకర్త - కరణ రామస్వామి చౌదరి
రామప్రసాద గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కవితాపద్య లోకప్రసిద్ధముగు ఒకవీరమాత చరిత్రము. అందునకు చదువరికి గుండ్లకొలివో వ్రాయబడినది ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారి అమూల్యముగు వీరిక గలదు. ధర 0-4-0.
మేనేదరు, "అంధ్రప్రతిక"
7, తంబుకెట్టి కవి మదకాడు.

గ్రంథ విమర్శనలు

హీరాసుపండితకృత ఆర్యటివంశకృతి

విమర్శనము

(ARAVIDU DYNASTY)

ఆంధ్రదేశచరిత్రచన మిదివఱకును, అజయసామ్రాజ్యము, ఆంధ్రపండితులయొక్కయు హస్తగతమై యున్నది అందు వారుపెట్టినదియే భిక్షు ఆంధ్రదేశ చరిత్ర నిబంధమునకు ఆంధ్రభాషా పాండిత్య మత్యంతా వశ్యకము అట్టి పాండిత్యము లేక ఆంధ్రదేశ చరిత్రను వ్రాయఁబూనుట నేలవిడిచి సామచేయుటగంటిది ముఖ్యముగా విజయనగర సామ్రాజ్య చరిత్రమువ్రాయుటకు, కృష్ణదేవరాయల కాలమునాటికపులకృతు లెంతయుఁ దోడ్పడఁగలవు ఆంధ్రభాష మన అజయసామ్రాజ్యము తెలిసికొనెదరు? అంగ్లచరిత్రకారు లెట్టిపరిశ్రమ చేసిరి? ఒక చిన్ని ఉదాహరణము మిచ్చెదను కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు తాము సవరించి Sources of Vizianagar History అను గ్రంథమునందు 'హర్మత్తు' అనే పదమున కర్థము తెలియమిచ్చే నీక్రింది యసందర్భపు వ్రాఁతలు వ్రాసిరి "According to this manuscript hurmattu appears to be the name of a fortress near Udayagiri But in the Krishnarayavijayam, the word occurs in the phrase ఒక్క హర్మత్తున meaning in one hurmattu and refers to the conquest of Sivasamudram It therefore appears to be an adverb The proper meaning of hurmattu is not known and there is no fort of that name near Udayagiri (Sources of Vizianagar History, P 114) హర్మత్తున అనే పదము కృష్ణ రా య వి జ య ము న ం దీవిధమున నుపయోగింపఁ బడినది "వ అనంతరం బొక్కహర్మత్తున నుమ్రుత్తూరు శివసమద్రస్థలంబుల నొసంగు" పుట 62 ఆ 'హర్మత్తు' అనే పదము నామవాచకమో అన్యాయమో తెలియక గింజాకొనెడు అజయపండితుని ఆంధ్రదేశ చరిత్ర మెట్లుందునో చదువరు లూహించుకొనెదరుగాక నేను విజయనగరసామ్రాజ్యము రచించుటకు మొదటిటిని నేటివఱకు ప్రచురింపఁబడిన ఆధారము లన్నిటిని బురస్కరించుకొని సప్రమాణముగ వ్రాసి నాడును తుదకు వంశముగూర్చి వ్రాయుటకుఁ బ్రారంభించితిని

విజయనగరసామ్రాజ్య చరిత్రకుఁ దోడ్పడు గ్రంథములలో హీరాసు పండితుని 'Aravidu Dynasty of Vizianagar' అను ఆ ర్య టి వం శ చ రి త్ర ము చాల ముఖ్యమైనది. వీరు Journal of Mythic Society of Bangalore కు కొన్ని వ్యాసముల నీవిషయమై యిదివఱకు వ్రాసి, వాని నన్నిటిని కేర్చి విపులముగా నిట్లు గ్రంథ నిబంధముగావించిరి వీరి గ్రంథమునందలి విశేష మేమన పోర్చుగీసువారు వ్రాసియుంచిన చరిత్రలనుండియు, ఆకాలపునాటి పోర్చుగీసు ప్రభుత్వమువారిదగ్గల నున్న రికార్డులనుబట్టియు, నూతనాంశము గ్రహించి, చరిత్రమును విపులమొనర్చిరి కాని ఆర్యటివంశముగూర్చి చక్కటి ఉద్దేశ పూర్వకమున చరిత్రను వ్రాయుటకు ఆవశ్యమునందలి రాజులు వ్రాసిన కృతులు, వారు కృతినందిన ఆంధ్ర కావ్యములును ముఖ్యముగా సహకారులుగాఁ గలవు వసుచరిత్ర, రామరాజీయము, బాలభాగవతము, నరస భూపాలీయము మొదలగు గ్రంథములు సమగ్రముగాఁ బఠించినచో నార్యటి వంశముయొక్క కథానీకము ఖ్రాత్తిగా నెఱుంగును హీరాసు పండితునకు ఈ కావ్యములఁ గూర్చి తెలిసికొనుటకు అజయపండితుని గ్రంథమే ఆధారమయినది గ్రంథముయొక్క Foot Notes లో కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి నామమే యొక్కడుగఁ గన్పించుచున్నది దానికిఁ గారణము వారు ఆంధ్రసంస్కృత కావ్యములు సవరించి వీని నన్నిటిని కేర్చి 'Sources of Vizianagar History' అని యొక యుద్ధగ్రంథమును సుద్రించుటయే హీరాసుపండితుని గ్రంథము చందు మన ఆంధ్రకావ్య కృతికర్తల నామములు మెఱుఁచుచున్న మగు రాకాశరదచంద్రికవలె మఱుగుపడియున్నది దీని కంతకును గారణము మన ఆంధ్రచరిత్ర అన్యుల

హస్తగతముగలదే 'Literary Activity' అని యేరు పెట్టి ఒక్క అధ్యాయము 20 పుటలలో ఖ్రాత్తివేసిరి ఆర్యటివంశముగూర్చి వ్రాయుచు నందు సారస్వత పరిణామముఁ గూర్చి వ్రాయుచున్న నే యాంధ్ర పండితునకైన నేవేయిపుటలగ్రంథమైనను వ్రాయనగును ననుచరిత్రమునుగూర్చి రెండు కేరాలు వ్రాసి వదలివేసిరి తెనాలి రామలింగకవిగూర్చి ఒక్కపేరావ్రాసి నదివేసిరి వ్రాసినదంతయు నసందర్భముగానే యున్నది ఆంధ్రకావ్యములందు విజాపురీ నవాము సహదుఁడని వర్ణింపఁబడినది ఈవిషయము వసుచరిత్రాది గ్రంథములు చదివినవారికిఁ దెలియఁగలదు కాని హీరాసునకు సహదుఁడెవరో తెలియలేదు

19 వ పుటలో "Bukka's son Rama Raya who expressed Lakkambika, is called a great warrior, and conqueror of Sapada's army Sapada is understood to be the Sultan of Golkonda" మన తెలుగు కావ్యము లందు గోల్కొండ నవాబు కుతుబుషాహియనియు, కుతు పనమల్కనియు వర్ణింపఁబడిన ఇది హీరాసుగారి కెట్లు తెలియును? ఆగ్రంథమునందే 78 వ పుటలో "The Vasucharitram states that the Nizam, Kutubshahi, and Sapada (Adil Saha of Bijapur) fled to the forests before his march" అని వక్కాణింపఁ బడినది దీనికాధారములు కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి వ్రాఁతయే (Sources of Vizianagar History)

ఆర్యటివంశచరిత్రమును గూర్చి వ్రాయుచు ఆర్యటిపుర మెక్కడిదో, వీరి మొదటి వాసస్థల మెక్కడనో దొరగారు నిర్ణయింపలేదు దీనికి గారణము వారు దానికి దగినకృషి యొనర్చక పోవుటయే

ఈ గ్రంథమునందు ముఖ్యముగా మనకుఁ దెలిసిన నూతనవిశేషము తల్లికొల యుద్ధముగూర్చి ఈ నూతనవృత్తాంతము దొరగారు చంద్రవార్కరుగారి 'The Destruction of Vizianagar—Account of the Second Conference of the Bharata Ithihasaka Samsodhaka Mandala, Poona 1924' నుండి గ్రహింపఁ బడినది. మొదటినుండి చివఱ వఱకుఁ జదివినచోఁ బ్రతియోధ్యుడను, ఆర్యటివంశ ప్రాబల్యమును గూర్చి గర్వపడక మానఁడు ఇందులకు దొరగారి చరిత్ర పరిశోధనయుఁ గృషియుఁ గారణములు ఆయన కార్యములు కృతజ్ఞులు

విజయనగర సామ్రాజ్యచరిత్రమును వ్రాయుచుంటినిగాన, తదనంతరంబు ఈగ్రంథము నాకుఁ జాల సహాయకారిగ నున్నది. నాకాంధ్రమునందే రచింపవలెని యుత్సాహము కల్గి, నామాతృభాషలోనే వ్రాయుచుంటిని గ్రంథముధ్యమం దాంధ్రకవుల పద్యములు ప్రమాణములుగ వ్రాయుచున్నప్పుడు, చదివినఁ గలుగు అడ్డదము, అన్యభాషలో భాషాంతరీకరించి, వ్రాసిన వానినిఁ జదివిన గలుగలేదు అందుకనే ఒకచీనా (China) పండితుడు 'Translation is transformation అన్నాడు త్వరలోనే నాగ్రంథమును గూడ ఆంధ్రప్రపంచమునకు సమర్పించెదను.

కుందూరి ఈశ్వరదత్తు

పశువైద్యచింతామణి

గ్రంథకర్త యేజిళ్ల శ్రీరాములు చౌదరిగారు, అంగలూరు (క్రిష్ణాజిల్లా) క్రొను నైజు 194 పుటలు, నెల 1-4-0

భారతదేశ సాభాగ్యము పూర్వకాలమునను ప్రస్తుతమునను, భౌతిక లక్షణమునకూడ పాడిపంటలపైననే యాధారపడియున్నది మన మాతృదేశము ముఖ్యముగ వ్యవసాయజీవనముగల ప్రజతో నిండియున్నది ఈవిశాల దేశమున నేర్పొద్దియో పట్టణము లున్నవిగాని నూటికి తొంబదిభాగములు పల్లెటూళ్లేయని యందరకును తెలియును పాశ్చాత్యవాగరికత, పట్టణవాస గౌరవము నెంత హెచ్చయిపోవుచున్నను దేశక్షేమ మెన్నటికైన గ్రామసాభాగ్యమునే యాధారము చేసికొని యున్నది 'గ్రామపునర్నిర్మాణము చేయుడు', 'మరల గ్రామము లకు మఱుడు' అను హెచ్చరిక లెచ్చటజూచినను వినవచ్చు నీదినములలో పాడిపంటలకు రెంటికిని, శిశు ఆరోగ్యమునకును, పక్షుల రవాణా లకును నన్నింటికి నత్యవసరమైన బలముగ, నారోగ్యవంత

మగు పశువుల సంపదయొక్క తప్పని యవసరమును గూర్చి చెప్ప బని లేదు. నిత్యకృత్యములకును మనకు పశువుల యారోగ్యాభివృద్ధిలకు తగు మార్గములు తెలియుట, వారి రుగ్మతలను తెపుళ్ళను కుదిర్చి మరలసాభాగ్యము నొడగూర్చుటయు తెలియుట యత్యావశ్యకము ఈగ్రంథకర్తగారు మిగుల శ్రమకొర్చి పశువులు, గుడ్డిములు, కోళ్ళు మొదలగు వానికివచ్చు జాడ్యుత్కణములను, వానికి ఆయుర్వేద, ఆంగ్ల వైద్య పద్ధతుల ననుసరించిన చికిత్సలు మొదలగువానిని ఇందు సమకూర్చి మిగుల సుపకార మొనర్చినటుటకు సందియములేదు చిన్నికోగముమొదలు పెద్దజాడ్యమువఱకు సులభచికిత్స మొదలు అతి కఠినచికిత్సవఱకు నిందు వివరముగ, సరళముగ దెలిపినందుకు వీరికి రైతు రైల్వరు, పశుసంపదగలకారెల్లరు కృతజ్ఞులై యుండవలదురు

ఈపాత్రమునకు, ప్రావేశము ౨౦౦ నాయకులు (అక్కునద్ర) గారు పీఠికనువ్రాసి, దీని విలువగూర్చి చక్కగా వివరించిరి వ్యవసాయముగూర్చి విద్యావత్సరించిన పెద్దలు కొందఱును, పశువైద్య శాఖోద్యోగులు కొందఱునుగూడ నీగ్రంథముపై తమ సవధిప్రాయము నొసంగియున్నప్పు డంతకంటె వేఱుగా వ్రాయుట యవసరములేదు జ బ్ర

యువకులు—దేశము

ఇది యొక 18 పుటల చిన్ని పాత్రము కాకి నాడ శ్రీ సాదరసమితివారిచే ప్రచురింపబడిన మొదటి ప్రచురణము యువకులపైననే వారతదేశభావిసాభాగ్య మాధారపడి యున్నదను సాధనాస్పాసీగారి యుద్వేగ నము నాధారముగా కొని ప్రపంచములోని వివిధఖండములలోను, దేశములలోను యువకులు స్వాతంత్ర్యమును గడించుట కెట్లు పాటుపడి విజయవంతులైరో వివరించుచు భారతీయులను కార్యకరణమునకు పురికొల్పుచున్నది. వ్యాయామము, బ్రహ్మచర్యము, దేశభక్తి, ఖడ్గరుదీక్ష, గ్రామపునర్నిర్మాణము మున్నగున వన్నియు యువకుల కార్యక్రమములోనివే యని యుద్వేగించుచున్నది ఇట్టి సమీక్షను, వారి ప్రచురణమును, దేశసాభాగ్యమున కంతయు తోడ్పడగలవు జ బ్ర.

మిస్ మేయోగ్రంథ ఖండనము

(తెలుగు వచనము)

ఇందు మేయోగ్రంథసారము, రంగయ్యగారి ఖండనము, దీనిందుండు ఆంధ్రూసుగారి ఖండనలేఖనము గలవు క్రొనునైజు ౨౦౦ పుటలు నెల ౨-౨-౦ పరిష్కర్తి శ్రీ పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థులుగారు

ప్రకాశము. జి యస్. కాప్రి అండు కో, పోస్టుబాక్సు నెం 110 రు, చెన్నపురి

పునర్జన్మ (తెలుగు వచనము)

గ్రంథకర్త శ్రీ పంచకర్ణ వెంకన్నగారు, రాజమహేంద్రవరము

డెమ్మిపైజు ౧౧౦ పుటలు నెల ౧-౧-౦.

మహాభారతచరిత్రము (వచనము)

గ్రంథకర్త పెంగ్లొల వేంకట సుబ్రహ్మణ్య కాప్రిగారు, విరాపురము డిమ్మిపైజు. ౨3౭ పుటలు. నెల ౨-౨-౦

బాష్పాంజలి (వచనము)

గ్రంథకర్త శ్రీ ఓంకారస్వామిలుగారు విలాసము శ్రీ శాంతిశ్రమము, తోటపల్లికొండలు, శాంతి ఆశ్రమము పోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా ౬౩ పుటల చిన్నిపుస్తకము నెల ౨-౨-౦

ఆంధ్ర భగవద్గీతలు, (పద్యములు మొదటి మూడధ్యాయములు మూడు ప్రత్యేక సంపుటములు)

గ్రంథకర్త శ్రీ బాబూరావునాయుడు గారు, బి ఏ, బి యల్, హైకోర్టు వకీలు, బరంపురము, ఈ యొక్కొక్క చిన్ని సంపుటము నెల ౨-౧-౦

ఆంధ్రీకృత ప్రసన్న రాఘవనాటకము.

అనువాదము శ్రీరాజు మంత్రివెగడభుజంగ రాయకవి డిమ్మిపైజు ౧౪౨ పుటలు నెల ౨-౦-౦ విలాసము' రాజా భుజంగరాయ ప్రచురణాలయము. ఏలూరు, వెస్టు గోదావరిజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీ గారెడి హన్స్ జామసు అంగ్ల ఇంద్రజాలము, వంద్రోత్తరము, హుటెన్ దర్శనము, యద్రోతములు, చీట్ల పేక తమాషాలు, విశేష విద్యలు మనముగి మాతముచేయుట, మాడిచెట్టును పుట్టింపును, శివముతో సమాధియొ టు, కేరీరము లేని తలవేరి మాట్లాడుట, గాలిలో నడవఁగల నిలకపుట కౌడలు నిలిత్రములున్నది దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు వెల రూ॥ ౧॥ Mesmerised Talisman పంటిని దీనివలన చిత్తవ్యర్థము ఆరోగ్యము, ఒలము, ధనలాభము, తెలివి, అద్భుతము నిచ్చుననుచుచున్న వ్యాపారమున లాభమువచ్చును అనేకములన్ని మెప్పు పొందినది ౧౯౩౧ 1-౩ రూ॥ 1-౩, 1-౩ రూ॥ 1-౩, ఆర్ జాన్స్ నవలకామును, డివిగోలు (పరిచయము)

గమనింపుడు! గమనింపుడు

శంకరనారాయణ ఆండుకో, బెజవాడ

బుక్ సెల్లర్లు, పబ్లిషర్లు అందు కమిషన్ ఏజెంట్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము, పురాణ గ్రంథమాలిక హనుగంటి రాజారావు అడ్ బ్రదర్లు (సాజీ) మున్నగు గ్రంథప్రచురణాలయములకు, ఆంధ్రామూవ్స్ నికేతనము, పిరామిడమునకు, సోమ ఏజెంట్లు, అనేక యోగ్యతావక్రముల ఒడవ అమోఘమున కలరావంతు వెల సీమ 1-౩ రూ॥ 1 మాత్రమే పూర్తికాటలారు వెలమువారు ఒక ఆణా లెక్క పంపిన బదియగలరు

Advertisement for mosquito coils. Includes a logo with a mosquito and text: 'MOSQUITO PROPAGATOR OF MALARIAL FEVERS AND OTHER DANGEROUS DISEASES'. Main text: 'మలేరియాను తుదముట్టించుటకు ఎసనాఫలి జగత్ విఖ్యాతమైనది సకలవిధములైన మలేరియా జ్వరములను పూర్తిగా నయమొనర్చగలదు. స్లిప్ అభివృద్ధిని త్వరగా తగ్గించగలది. ఇంత కంటే కావలసినది మరేమున్నది (1) కెమిస్టు లందరివద్దను దొరకును. సోల్ ఏజెంట్లు - గోరియో లిమిటెడ్ పోస్టుబాక్సు నెం 159, బాంబాయి.'

Advertisement for 'లిజరుకలము' (Liquor). Text: 'సుమారు 100 రకములలో రకరక చేయబడుచున్నది మీకు తెలిసినది ఒకటి గలదు మామూలు 10 అం నెట్టి 100 ౩. నెట్టు-ఫ్లెండు 40 ఎఫ్ HP ౯౭ LONDON'

Agents: P. HOLT & Co., Ltd. P. O. BOX 237 343, MADRAS

Advertisement for 'అక్షరభస్మము' (Aksharabhasmam). Text: '1204 2 అక్షరభస్మము వెల రూ॥ 1-౧ రూ॥ 5-0-0 ముక్త్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు వేయబడినది బహుమాత్రము, వేడి, దిగు, కాయ, పీట్లను బోగొట్టును కఫమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము వందుతో పంపబడును. అనేకులు వాడి మెచ్చివారు కేలలను ఉచితము. ౩126 ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.'

Advertisement for 'వక్రటన' (Vakratana). Text: 'వక్రటన (2046) కోగులు స్వయమిగ వచ్చిగాని, కాలుబాట్లగాగా కోగులకాములను తెలుపును చేసినచో కోగస్వభావము పుచ్చుకొనుటన మందు, పద్యము, వగైరాలు వివరముల ప్రతిపక్ష ప్రాసించబడును. (7౦౨) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.'

ది. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కంపెనీ, బెజవాడ

నవరసు బంగారుకు, సీమపెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము మానద అన్నివిధములన్ని బంగారు, వెండిగలు, వెండి వరచెంబులు, గిన్నెలు నగయిరాలు యొక్కప్పుడు విక్రయమునకు స్థావరలో యందును వచ్చులు. కెంపులు, నీలములు, పువ్వ రాగములు అసలుబాటిలోను యిమిలేనునులోను విక్రయమునకు దొరకును. విక్రే బ్రాహ్మణులు వగైరాలకు పువయోగించు ఆకురాట్లు, గాజులడిమ్ములు వగయిరాలు అన్నిపని సామానులన్ను వరసమయ్యి ధరలకు విక్రయించ ఒడును వకసా మాతో వ్యాపారము చేసిన మామమ్మకము మీకే తెలియును. ప్రొవయిటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

Large advertisement for 'కై లియేటరు' (Kai Liyataru). Text: 'కై లియేటరు టంకశాలవీధి, మదరాసు. మదకై లియేటరు లిమిటెడ్ వారివలన 1928-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 15-వ తేది శనివారము మొదలు 21-వ తేది శుక్రవారము వరకు సాయుక్తం 6 ఘం. జనచరి కెండు ప్రదర్శనములు. రాత్రి 9-80 ఘం. దినచరి ప్రోగ్రామ్ మార్చబడును శనివారము ఆదివారములలో వగటి ప్రదర్శనములు జగ్మ ౩ ఘం కలకు డగ్లస్ ఫైర్ బ్యాంకుచేయు అద్భుతమైన గొప్ప ప్రదర్శనములను గమనింపుము. దిగువ కనుబరచిన ఏడుపరములలోను డగ్లస్ ఫైర్ బ్యాంకు ఆప్తచేయును 18-9-28 దినచరి యునైటెడ్ ఆర్టిస్టు వరప్రదర్శనము 19-9-28 ది మార్చు ఆఫ్ జాలో 8 భాగములు 20-9-28 డాక్టర్యూ జాలోయొక్క కుమారుడు మార్క్ ఆఫ్ జాలోయొక్క ఉత్తరకథ 11 భాగములు 21-9-28 ది మాలీ కాడిల్

నెల్లూరు

కీర్తి శేఖరులగు శేబాల సుబ్బరాయుడుగారు నిన్న (15-9-28) తేడి ప్రార్థన 11 20 గంటలకు శేబాల సుబ్బరాయుడుగారు బి ఎ బి ఎల్ పాక్షోర్టు ఒకటొక పుస్తకమును తయ్యార్చిచే కీర్తి శేఖరులయిరి సుమారు ఒక సంవత్సరముగా తయ్యార్చిపీడితులై యుండిరి. కొన్ని మాసములు మదరాసులో జైవధము నేమిచుచుండి నెల్లూరునకు వెల వివరములక్రిందట విచ్చేసిరి వీరు నెల్లూరు శ్యామవాద సంఘముతో ప్రాముఖ్యతగన్న శ్యామవాది పుర పాలక కమిషనరుగను, తాలూకాబోర్డు మెంబరుగను, నెల్లూరు పొగ సీట్ యూనియన్ కార్యదర్శిగను, నెల్లూరులో జరిగిన ౩ య దిన ఆంధ్రవహనభక్త కార్యదర్శిగను యుండిరి సొన్నవాడ జే వసానము ప్రసీగను, ఆయలూరు వెంకయ్యగారి ధర్మగులన ప్రసీగను, యుండిరి

నెల్లూరుజిల్లా కోవూరుతాలూకా పోలిరెడ్డిపాలెం, జి రాయశివాక్షు వివరము (15-9-25) తేదీ అపీలు విచారణ ఒకగవలసియుండెను. దానికిగాను మదరాసునుండి సుబ్బరాయుడిగారికి బాల్యము నుండి ప్రాణస్నేహితుడను, శ్రీయుత అడ్లాడి కృష్ణస్వామి బి ఎ బి ఎల్ గారు వచ్చియుండిరి శ్రీయుత బి వరగాచారి బి ఎ బి ఎల్. గారుకూడ విచ్చేసియుండిరి శ్యామస్థానమునకు 11-25 గంటలకు తెలిసెను శ్రీ యుత కృష్ణస్వామి అచ్యుతగారి దంపతులను మేరలేదు "ప్రాణస్నేహితుడు చాపోయినందున వాడించలేనని చెప్పి వెదిలిచ్చెను వాడినను శ్యామస్థానములన్నియు మూడుబడెను. మూలపేట సంస్కృతవేద కళాశాలయూమూబడెను. స్వకానధూమికి తీసికొనిపోవు సమయమున శ్రీయుతుడు రావు. సూదూరు ఆనుచున్న సుబ్బకృష్ణరావు పంతులు, అడ్లాడి కృష్ణస్వామిఅచ్యుత, రూములూరు వెంకటేశ రామయ్య, చీపు మూలవండుయ్య, కాసికాల శివపతిరావు గార్లును యితర శ్యామవాదులును, ఘమాడు 400 పందలనంది సానులు విచ్చేసియుండిరి

కీర్తి శేఖరుల శేబాల సుబ్బరాయుడు పంతులుగారు. తన కొమరులను, కొమరికను, సహోదరులను, తమ ప్రాణస్నేహితులను విడవాడి స్వర్గలోకమునకు జనెను కొట్రా ఆదిశేషయ్య

Advertisement for 'BEST FOUNTAIN PENS & WATCHES'. Text: 'BLACK Bird Rs 3-4 0, Hardwear Lizard 2-5 0, Cameron Waverly 4 8 0, Waterman's 7 0 0, Mottled 7 8 0, Swiss Pocket Watches Roscope 3-8 0, Railway Regulaor 4 4-0, Wrist watches Rolled Gold 6 8 0, Best Lever watches 5-8 0, Alaram Timepieces 6 8-0, Paris Photo Fancy Cards Re 1-8 0 per doz, American Flash Lights 6 1/2" x 1 1/2" Rs 5-8 0 Camp Cots Telescope Mark Cedar Wood 12-8 0, Camp Cot Mosquito Net 6 8 0 V P P charges Extra. LAKSHMI TRADING Co, P. B No 192, Madras.'

డా॥ మెప్పనుగారికి

వీడ్కోలుపువిందు మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాల ప్రిన్సిపాలు రెవ॥ డా॥ మెప్పనుగారు దీర్ఘ కాలపు శ్రమలపై ఇంగ్లాండునకుబోవు సం దర్శమున గత శుక్రవారమున నొక అల్పాహారవిందు జనవరదె ను విందునందు పాల్గొనిన వలువురు ప్రముఖులలో మెప్పనుగారి పూర్వపు విద్యార్థుల లనేకులండిరి ఈసందర్భమున డా॥ మెప్పనుగారి యనేక సుగుణములను కొనియాడుచు కొందరు ప్రముఖు లుపవాసముల నిచ్చిరి.

గౌ. ఎం. కృష్ణను నాయరుగారు ఆధ్యక్షత వహించి ప్రధమమున నవనవసించిరి మెప్పనుగారు ముప్పదేండ్లకంటే నెక్కువకాలము క్రైస్తవ కళాశాలలో వేరువేరు పదవులను వహించి తుదికి ప్రిన్సిపాలు స్థానము నలంకరించినవియు తాము (కృష్ణులనాయకు గారు) సదరు కళాశాలలో విద్యార్థిగానుండి కళాశాలను విడిచిపెట్టిన పిమ్మటనే మెప్పనుగారు కళాశాలలో చేరితిరినియు మెప్పనుగారిచే విద్యపొందుటకు తమ కవకాశము లేకందెననియుకాననధలో తాచిదువులను గలిగి నూర్చొని యారాప్యముయొక్క విద్యా విషయక చర్యలను సలుపుటకు మాత్రము తమ కవకాశములభిం చియుండెననియు కృష్ణులనాయకు గారు నడిచిరి

అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు పిమ్మట ఉపన్యసించిరి 1901 లో తమ మెప్పనుగారి యధీనమున విద్య ప్రారంభించితిమని నిరీ మెప్పను గారు ను క్రైస్తవ కళాశాలలో సంబంధము గలుపుకొనిన యితర ప్రా పేషన్లు గూడ ద్రవ్యాపేక్షతో గాని లేక పేదప్రతివలను సంపాదించునుదేశముతోగాని వచ్చియుండలేదనియు తమ జీవి తములను కళాశాలయొక్క నేనకారకే వినియోగించుటకు వచ్చి రనియు కృష్ణస్వామయ్యగారు నడిచిరి.

డా॥ మెప్పనుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తనకొరకు తొలిగముగా నిందుజరు పడుట తమ కేరమాత్ర విషయమేదనియు తమ విద్యార్థుల యొక్క హృదయములను మాత్రమే తాము గోరెదమనియు ను నడిచిరి. ఈ దేశములో తమకగల ముప్పదేండ్ల యనుభవమువలన అనేక విశ్రులను సంపాదించగలిగితిమనియు దక్షిణదేశము యొక్క జీవితముతో గొప్ప పరిచయమును సంపాదించగలిగితిమని యు తమ శ్రమలపూరియైనతరువాత తాము మరల రాగల మో లేదో చెప్పజాలమనియు తాముకనేర రాజాలకన్నను యీరాజధానిలో తమకు గల గాఢానరాగమును విడువజాలమనియు నడిచిరి

Advertisement for 'WANTED'. Text: 'Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to: Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi, 3108'

శ్రీ టి. రాఘవాచార్యులవారి

గంభీరోపన్యాసము-బల్లారి

5-9-28 శాటిసాహాయకము శ్రీయత టి రాఘవాచార్యుల వ. ఏ. టి. ఎల్. కె. బి. కె. ప్రాజెక్టులకు గాను కొన్ని నెలలు విశ్రాంతి పొందే సందర్భమున వారికి యిక్కడి నాటకరంగ కేంద్రము ద్వారా కొనుటకుగాను వెల్లివచ్చినందులకు దాము కన్నులారా గాంచిన సహచారములను దెబ్బచు వివేకముగ నొక యంత్రాపకమును వాల్చులాహులు వందలమున గావించిరి. నూర్ల కొలది ఒకటి క్రింది సభ మొరయునుండెను జిల్లా కోర్టు శాఖము ర్తియగు బాల్లారువల్ దొరగారి సభ క్రాంతివాదితగా నుండిరి. నుమారు 7 గంటల వ్యవధి వ్యవధి యంత టి రాఘవాచార్యులవారి వారిని. ఇదియవలె ఇంకా గాంధీజీ బోధనలు డెసెన్ యొక్క తాత్రములనుగి ప్రాప్త పొందిన వారికి ఆచార్యులవారు తమకృతజ్ఞతా పూర్వక వందనములను నర్పించి తమ వదనప్రయాణమును గురించియు, లండనునగరము చేరవరకు జరిగినదంతయు కొంత మచ్చుటించిరి అందను పోలీసువారి పోలీసు ప్రపంచమున ముక్కడను లేదనియు, పసిబిడ్డలను బెండువిధానము కుత్తర మున్నగువానియం దీతాశ్చర్యములగు ఇంగ్లీషువారి రహస్యములయు, వారియందును నుంపరత్తులను వదిలి కాశాభిక్షులగు నున్నవారు వారి సంఘములు అసంఖ్యాకములగు నున్నవనియు తెప్పిరి మరియు కాఫీ, భోజనగృహము లతికుత్తరముగ నుండట మనదేశమున నెన్నటికి జూరలేమనియు, అంగ్లేషు, సారాయి మున్నగు దుకాణములేవి, ప్రతియొకటి కుత్తరముగ నుండుట వారి విచార్య లలో నొక్కభాగమునియు మైకుపాడక, మ్యూజియం మున్నగువానిని గురించి విపులముగ తెప్పిరి వారి యుద్దేశానుసారము నాటక ప్రదర్శన ములను నాటకరంగముల నెన్నియో చూచి వారినియు తెలిపిరి విద్యావంతులగునట్లు ప్రతియొక్క యుడును హైందవులను గౌరవముగ జూడవలెననియు, హిందూదేశ విషయముల దెలిసికొన శ్రద్ధాభిక్షులకలవాడగుననున్నాడనియు నొకటి తెప్పిరి

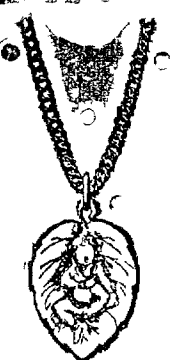
అప్పట్లనుండి హిందూదేశమునకున్న, ఇంగ్లాండునకున్న రాజకీయసంబంధము కలిగియుండుట, రెండు దేశములను కలిసిమెలగు మహాత్మాగృహము కలుగుటకే యని తోచుచున్నదనియు, దేశచారిత్రాశక్తి విషయములను విపులముగను నుదాహరణపూర్వకముగను తెప్పిరి. మరియు వైద్య చికిత్సలను తెన్నియొకలవనియు శిష్యులవారి సహాయము కోరికయు స్వయముగ పట్టికీసి భవమాంబించి రోగుల నెందరెందరో తేర్చి తగురితిగా చికిత్సలనుజరుపుచున్నారని చెప్పిరి తొలివిషయమున మనదేశము దానినిజూచి నేర్చుకొనకగదా కా, మరియు పాఠశాలలందును, కార్యాలయములందును, అన్ని చోట్లను తమదేశమునకై మహాపాటుపడి యేవిషయమునగాని దేశసేవయినట్లు రాజకీయదండలచే రిమ ప్రాణంబుల గోల్పోయిన దేశోద్ధారకుల చిత్రములు విగ్రహములు మున్నగువానిని ప్రపంచమునందనునట్లు దెలియనట్లు బహిరంగస్థలమునంచి యతిశాక్తితో గాపాడుచున్నారనియు బల్లారి పురవాసులు, దానవీరులట్టివని నెద్దానినికాని చేసియున్నారా చూపుచునట్టి శ్రీయత కోలాచలం శ్రీనివాసరావుగారియొక్కయు, శ్రీయత భర్తవరం కృష్ణమహాచార్యులగారియొక్కయు జ్ఞాతకార్య మట్టివనియేకాని, పురపాలకసంఘమువారి తేకవరంకార్యుల పురవాసులొ సకలైన నీటి ఘనకార్యముచేయ యిర్పించుట శ్రేయస్కరంబనియు నొకటి తెప్పిరి.

నుమారు 8 గంటలయెను. స్కూలుప్రధానోపాధ్యాయులగు ఇ. డి. మర్రికె. బి. ఏ. ఎల్. టి. గారు దువ్వారములకు అగ్రాసవాధికారికిని విచ్చేసిన సభిములందరికిని వందనము లొసరింప నీసభ జయప్రదముగ ముగిసెను (వింద్రావతి)

రత్న పురుష లేహ్యం

కుక్షనష్టమును కర్పించి మంచిబలము చేయుటయేగాక 'మేనానో'పులు తిమ్మిగలు మొదలగు మేనావ్యాధులకు రామ బాణమువంటిది. నెలకొనలు మందు 4 రీతులు 8-4-0 (ఈలేహ్యం) కలకు డబ్బీ 1-8-0 శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల, 5125 (రాయవరము) తూర్పు గోదావరిజిల్లా

సవరం బంగారుకు, అప్పటమైన వెండికి పూచీ నిచ్చెదము

బంగారు, వెండి, కంపులు, పుష్కరాగములు మొదలైనవాటితో తయారుచేయబడిన పలురకముల అందమైన గాజులు, వంగీలు, నాగరములు, వేడుకగా చేతయందు ధరించు గొలుసులు, పెన్ డెట్లు, కాలిగొలుసులు, కూజాలు, కాఫీ టీ సెట్లు విగ్రహములు, పటములు, తోడులు, ఉంగరములు మొదలగు సిద్ధముగానున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన త్వరలో తయారుచేసి ఇచ్చెదము.

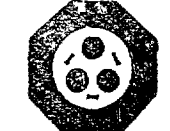
ఉమ్మడి బంగారుకెట్టి అందు నన్ను

నగలవర్తకులు, నె 28 రు వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ది ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, మచిలీపట్టణము

గమనింపదగ్గ క్రొత్త విషయములు

- (1) ఈకంపెనీలో శ్రీలజీవితములకూడ ధారాళముగ భీమాచేయబడును.
- (2) భీమాచేసిన పట్టాదారులకు శాశ్వతమైన గొప్పశరీర అపాయము (Permanent Disability) సంభవించినచో అప్పటినుండి ఆపట్టామీద ప్రీమియములు చెల్లించ నక్కరలేకుండనే పాలసీ ఆములులో నుండును. ఈసదుపాయములకుగాను ఎక్కువ ప్రీమియం చెల్లించనక్కరలేదు.
- (3) ఏజెంట్లుగా నుండ గోరువారికి కూడ ఆఫీసులో తరిఫీదు యివ్వబడును.

విలసివడ, వరముల విలసివడ

రక్త హావి

Deschiens' syrup

వీరపుడు ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యము, ఇలము, విద్యుత్కరము, 30,000 చైట్లబుల్బులకొనియున్నాను దెప్పిచ్చు, పాపి, అను ముట్లను, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కును

To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174 Broadway Madras

ధర సరసము! నమ్మకమైన సరుకు!!

స్వదేశాభిమానులారా ఆలసింపక స్వదేశి పరిశ్రమమునకు

ప్రోత్సాహమొసగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు!!

అన్ని రకముల పప్పురమెట్లు హిందూదేశమునందే హైందవపరిశ్రామకులచే చేతితో తాళబడక తయారుచేయబడినది. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను

ఏజెంట్లు—పేరూరి నచ్చిదానందరావు, బెజవాడ, మద్దుల కేశవరావు, ఏలూరు.

తంత్రి విలాసము } ది ఈస్టరన్ కన్ఫెక్షనరిమార్షు "పేరూరి". 16, ఆదియప్పనాయకపేధి, జి. టి, మద్రాసు.

ఒక మనవి

శ్రీ సద్గురు మలయాళస్వామిలవారిచే ఏర్పాటు చేయబడిన శ్రీ వ్యాసాశ్రమమున విభవశామ సంవత్సర నిజత్రావణ బహుళ తృతీయ (2-9-28) భాషావారము పుణ్యదినమున నూతనముగా, అధ్యాత్మిక, జ్ఞానావలంబనమునకున్న ఆర్యభాషాభివృద్ధిని, ఒకచిన్న సంస్కృతపాఠశాల, విజయవరముగా, ప్రారంభింపబడెను అదినమున కాకతాలియముగా, తిరుపతి నుండి, గొప్పవిద్యార్థులున్న యట్టుతక్కు గ్రామములగు, భక్తులను విచ్చేసియుండిరి పండిరి శ్రీ కాశీభట్ట కృష్ణరాయశాస్త్రిగారి ఆశీస్స యుపశాస్యమును సంస్కృత వాఙ్మయమును సహాధరపేసేసామును, బ్రాహ్మజాత్రాహ్మజేతరల సంస్కృత విద్యాభ్యాస సమర్థమును గురించిన, గంభీరశాస్త్రము చాల జ్ఞానునియై, యుండెను. పూర్వము స్వాశ్రమ సాంప్రదాయముగా పద్దురుపుల యాశ్రమమునందే నివాసమొనర్చుకొని బ్రహ్మచర్యవ్రతానుష్ఠానముతో సద్విద్య సభ్యునిండుటకు కొండలు విద్యార్థులను నియమించిరి. యాకమిదను సంస్కృతవిద్యాభ్యాసాలాభిలాషిగల బ్రహ్మచార్యులను

జాతివివక్షతలేక ఆశ్రమనియమముల ననుసరించి, శుద్ధజలపభిన్నములేక నడుచుకొనుట కిష్టపడినవారందరిని చేత్తోకానబడెను. (కొత్తగా చేరవారు వారికివారే భోజననియమముత్రము ఏర్పాటు చేసుకొనవలెను. పుస్తకములకున్న, వేతనములకున్న యేనిర్బంధము లేక ఆశ్రమమే ధరించునట్లు, ఏర్పాటు జరుగుచున్నవి సంస్కృతవిద్య యొసంగుటకు ఆశ్రమమునకు, సమీపమునగల సీతారాంపేట అను గ్రామమున ఉన్న ఒక సంస్కృత పండితుని ఏర్పాటుచేసి యున్నాడు. విద్యాధులకు సంస్కృతము అలవాటుపడిన తరువాత అత్యవసర, ఇంగ్లీషుగూడ చెప్పబడెను ఆర్యజ్ఞాన విద్యనందించిన, యాకాలములో, పూర్వతేజము, ప్రకాశంపలెనన్న గురుత్వలక్ష్మమును సంస్కృతభాషయు వృద్ధినిందింపలెననీ పట్టుదలగల శ్రీ సద్గురుస్వామిలవారి సత్సంకల్పము నిర్విఘ్నముగా కొనసాగుటకు శ్రేయ్యరని ప్రార్థించుచున్నాము. వివరములు తెలియకొరవారు ఆశ్రమసెక్రటరీ ఏర్పేరు పొమ్మకు వ్రాసి తెలుగుకొనవచ్చును

(ఒక విలేఖరి)

సవరణ

వీరూరు, అన్న, వస్త్ర,

వైద్యవిద్యాదాన సమాజము

ఈ 500 లు దాతలు (కాశ్యప భర్తృకర్తలు) 15 గల ఫోటోబృందము ఆంధ్రపత్రిక 29-8-1928 సం॥ బుధవారం గల నెం 8 ఈ పుటలో సమాజం అధ్యక్షులు మి॥ రా॥ శ్రీ వసుమతి పుత్రులతో గాఢ అని చదువుకొనుదు. పాఠశాలను మి॥ రా॥ శ్రీ మోతేశ్వరరావు జమీందారుగారు అని వది నది. (ఆ॥ ౬౧ సం॥)

శ్రీ నాగేశ్వరరాయ గ్రంథాలయ సంఘము, నరసన్నపేట

1 తేది సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీ శేంకేశ్వర స్వామివారి ఆలయములో వై సంఘమువారు మండలగ్రంథాలయాధ్యక్షులు మి॥ రా॥ రా॥ కోకా అప్పారావువారుగాలికి, సన్మానపత్రము నర్పించిరి. ఆసమయమున మండలగ్రంథాలయ సంఘ కార్యదర్శియగు మి॥ రా॥ రా॥ శ్రీ శ్రీ బలరామయ్యవారుగాడు వచ్చియుండిరి.

సన్మానపత్రము తమకు సమర్పించినందుగాను వంద వసు లర్పించు శ్రీ కోకా అప్పారావువారుగాడు తమ సహా మృదువధురస్పరముతో గ్రంథాలయ సంఘము వరలస్థాపించి శ్రీ శేంకేశ్వరస్వామివారి ఆలయములో దానినందుటకు చాలసంతోషించితి మనియు, తాము మండలదేవాలయ సలహాధ్యక్షులుగా నుండునంతకాలము పూర్వపురిని గ్రంథభాండాగారములను దేవాలయములలో ప్రతిష్ఠాపన చేయుటకు ప్రోత్సహించెదననియునుదిని గ్రంథాలయాభివృద్ధికరములగు సజీవ హితోపదేశముల చేసిరి. గ్రామపురస్థులైనందున ముఖ్యంగ్రంథాలు మూడనియు నందులో మొదటిది గ్రామపంచాయితీ సలహామలయు రెండవది కరవతి సంఘములందు, మూడవది గ్రంథాలయమనియు, గ్రంథాలయము గ్రామములోని యందరి ప్రజలకును కూడ సానముగనుండవలెననియు, పుస్తకములు వారాశ్రమికతోపాటు గ్రామముల కవయోగించు విషయము లనేకములు అందులో జాగ్రత్తచేసి యుండుననియు వారాశ్రమికలు చదువురానివానికి చదివి వినిపించునందునలెనని యు అట్లుచేసినచేగాని గ్రామముల సాంఘిక రాజకీయ విజ్ఞానములకు గ్రంథాలయములు సహాయకారులు కావనియు ఉపన్యసించిరి.

విముక్త పర్యావేషికాలేష పండితులు బ్రహ్మశ్రీ వాల్మీకి వ్యవసాయకావ్యునిగారు గ్రంథాలయములు దేవాలయములలో నుండుట లన కలుగు ముఖ్యలాభము లెన్నియన అచ్చట పరిశ్రమైన ఆలోచనలే తట్టుచుండుననియు, వదితమైన భాష మాట లాడు చుండుదు రనియు, దేవసానము కవిశ్రమైనదని ఆలోచించి చట్టులు కాలెట్టు కిల్లింపనుటకు మొదలగు దురభ్యాసములనుండి యవకలను తప్పింప వలెననియు ఉపన్యసించిరి

హీరమండలం గ్రంథాలయ కార్యదర్శి మ రా. శ్రీ హర్షుండి సత్యస్వారాయగారు ఉపన్యసించుచు గ్రంథాలయమున సరస్వతీ ఆలయముతో సరిపోల్చి చెప్పిరి దేవస్థానము స్థాపనాచార్యులుగాడున,బలినాడ వెంకటరత్నంపాత్రోగాడును ఉపన్యాసముల నిచ్చినతరువాత అధ్యక్షులుగా నున్న శ్రీ శ్రీ శ్రీ బలరామయ్య వారుగాడు సభ జయత్రయముగ జరిగినందులకు తమ సంతసము తెలుపుచు గ్రంథాలయమును అభివృద్ధిచేయు మార్గము లనేకములు నూచించుచు సభ విరమించుతోటన గ్రంథాలయమునకు, దాని శాఖలకు అన్నదాన సమాజమునకు, తగు విరాళముల నొసగుడని ప్రార్థించ దే సానము భర్తృకర్తల సంవత్సరమునకు రు15 లున్న, గుడ్డ నరసింహస్వామిగారు (వెదుర్ల వలస) అన్నదాన సమాజమునకు సంవత్సరమునకు పుట్టుకు వియ్యము నిచ్చుటకు వాగ్దత్తముచేసిరి. మ. రా. శ్రీ పాట్నూరు స్వామిబాబుగారు గ్రంథాలయ భవన మొక దానిని కట్టించి యిచ్చుటకు వాగ్దత్తము చేసి ప్రజలకృతజ్ఞత పాత్రులైరి.

ముగ్ధల నరసింగరావు, కార్యదర్శి

గృహము మార్పుట

శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారువారు తమనివాసస్థలమును 226, వాల్టాకు రోడ్డునుండి ఎగ్గోరు లెవల్ క్రాసింగుకు దగ్గర గంగురెడ్డి రోడ్డునందు గల నెం 51 రు "రెవింగు" బంగారాకు 1-9-28 తేదీనుండి మార్చి రని యిందుములముగా తెలియజేయడమైనది.

ఆరోగ్యమును చేకూర్చునట్టి ఆహార పదార్థము

సత్యముగానందు శివములతో తరచుగా దాక్షర్ష్య క్యాకర ఓట్లనే నేవించు నట్లు సలహా నిత్తును. ఎక్కువ అరుగుదల తక్కి ఆసనము లేకుండగనే మంచి తక్కిని గలిగించును.

విటామిన్స్, కార్బోహైడ్రేట్స్, ప్రోటీన్స్ క్యాకర ఓట్లయందు విరివిగాగలవు తక్కిని వృద్ధిచేసి, బలమును చేకూర్చును నరములు లాగుట మొదలగు వాటిని తొలగించి ఆరోగ్యమును చేకూర్చును మలభయగ జీర్ణమును. భుజించుటకు కడు రుచ్యముగా నుండును.

Quaker Oats

(చేతులతో నంటబడుట లేదు)

పూర్ణిమి పోలీసులు-ఖర్గ పురము

ఒకవంక అన్ని మతముల, ముఖ్యముగా హిందూ మతా మృద్ధిముల వికమత్వమే స్వరాజ్య సాధనమునకు ప్రత్యక్షమమెట్లుగా నాయకులందఱు దృష్టిపించుచుండ, హిందూమతామృద్ధి యలకలయకయే స్వరాజ్యసంపాదనా సాధనోపకరణముగా మహాత్ముడు నొక్కివక్కాణించి యుండ, దేశవేళమలందును వీరల విగ్రహకై పెద్ద పెద్దపథలు జరిపి తీర్మానములు గావించుచుండ, కేరళవంక వికమత్వము మా కింకను సమకూరలేదను చూటకు నిరూపించుటకోయన ఖరగపూరు మొదలయిన తదితరస్థలములలో కలహములు జరుగుచునే యున్నవని చెప్పటంబయ్యె విచారము.

గతరెండుమాడునెలలయి పట్టణమంతయు విశేషము గడవిడలేకయే యున్నదిగాని మారుమూల ప్రదేశిత్వము ఒకటి, రెండు హత్యలమాటమట్టుకు ఒకకత్తుకున్నది. పెనక బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారిచే నియోగింపబడిన పోలీసు చాలా తక్కువ యగుటవలన, యిటునంటి ఆరుదలకు తగినంత నిబ్బంది లేకపోవుటయే కారణమనియు యెంచిగాబోలు క్రిందటివారమునందీ క్రొత్తగా సంవంకిగురఖాసిసాయిలకు నియోగించిరి కలహారంభింపనునాడు ఆములెచ్చిన 14 నెకను నిన్నటితో అంతమైనదిగాని తిరిగి అదే ఏకారణముననో 26 వ తారీఖవరకు అమలనందుండుటకై జిల్లామేజిస్ట్రేటు కలదిచేయించెను విలిబరీ యిచ్చును లేదుగాని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు మట్టుకు ప్రస్తుతం యిచ్చటనే యీతగువులు వచ్చినది లగాయితు నేటికి సహితము వుండెను. హిందూమతామృద్ధియు లాంఛనాలు ఒకే స్థలమున వున్నంతకాలము యీకలహముల కంతమండ నట్లు రూపించుచున్నది.

నూతన నియోగమైన పూర్ణిమి పోలీసుల భత్యముల నియంత్రణ యిచ్చటి ప్రతివ్యక్తిపైనను కొంతపన్ను (Punitive Tax) కేయ నిశ్చయించి నటులన, Punitive Police ఒకసంవత్సరము మాత్రమే యిచ్చుట వు దురనియు బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారి పుద్దేశమైనట్లు మూసలు గనవడుచున్నవి పూర్ణిమి పోలీసుల నియమించి పూర్ణిమి టాక్సుకేసినంతమాత్రమున యీఆరుదలు అంతమొందునని ప్రభుత్వమువారి పుద్దేశముగాబోలు? అంతమొందిన మంచిదేగాని, తిరిగి ప్రారంభమైన అక్కుడువాటికి ప్రభుత్వము లేక పోలీసా పూచీపడునది? పూర్ణిమి పన్ను నిర్ణయించుకొని యీపురవాసలకు అప్పుడు ఏదీగమై ఆధికారము చలూమందుటకు హక్కులందున? మేము మీకు కలహములు గల గంకండుటకై పోలీసులను క్రొత్తగా నియమించితిమీగాని తిరిగి కూసించి, తగువులు, దోపిడీలు, లాటేజీ, కలకంధీన మేము పూచీపారుముగామరి ప్రభుత్వము చెప్పినమాటను పూచీపాని ప్రభుత్వముకు ఏరూలు ప్రకారము పోలీసులకు నియమించుటగాని, పన్ను విధించుటగాని అధికారము లియ్యున్నారో అగ్రవాక్యము మాత్రముల

కు సరియగుజవాబురాదు జవాబులుటలేమిగాని ఎత్పట్టికైన ను హిందూమతామృద్ధియుల కైకమత్వముచేకూని, సోదరవాక్య ల్యముతో మెలంగుమందిన నంటియచాలు ధన్యోస్మి.

14-9-28 కాంచనపల్లి వెంకటరంగారావు.

ప్రకటన

యీ శిగున సంతకముచేసిన నేను సర్వజనులకు తెలియ చేయునది ఏమనగా రాజమండ్రి కాపురములు లేలునలందర్ల నాగయ్యగారి కుమార్తె బ్రహ్మయ్య ఆనీ పేక్షగల నుమారు 16 సం॥రంబ వయస్సుగల మయినదకు నేను గార్హియనగా ఏర్పడివున్నాను యీ మయినదకు దుస్సహవాసముల ప్రోత్సాన వాసముల ప్రోత్సానముచే దుర్నడకలలో సంచరించుచున్నాడు. యితనిచే యెవరైన నయిదివరలో గాని యిటపయ్యగాని ప్రాంతరినోట్లుగాని తన ఖాలుక్రియములు వగయిరా యేవిధ మయిన వ్రాతయాలములు వ్రాయించుకున్నను చెల్ల నేరవని యిందుమాలముగా సమప్తమయిన వారికిన్ని తెలియవచ్చుచున్నాను.

ఇట్లు విన్నవించు విధేయుడు

మారడుగుల వెంకట్రామయ్య

29-7-28, రాజమండ్రి

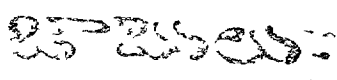
జంత్రి జంత్రి జంత్రి

1 వ పాల్కుం వేతనములు ప్రతి అగాకు ప్రతి దుఖా యకు రు 100 లు వరకు ఆవైన ముఖ్యమైనరేట్లకు వృత్తిగన్ను రేట్లకు వడిరేట్లకు మొత్తము ఇవ్వబడినవి నెల రు 0-8-0.

2 వ పాల్కుం. ప్రతి అగాకు రు 12-8-0 ల వలకు ఆవైన ముఖ్యమైన రేట్లకు తరంసిన్దుల్కుల్యాండు సెన్సురేట్లకు మొత్తములు ఇవ్వబడినవి, Apply to —

ప్రాప్తయటరు

విజయలక్ష్మి, బొగట్ల

టి పుల్లయ్య,
కార్యదర్శి

క్రాంత్యల్లి నరసింహమూ,
అత్తి నలుపొట్టు-పాలమూడ,
పల్లిమగోదావరిజిల్లా.

గోకవర్ష సుబ్బారావు
పం. కార్కడర్

నేచూన సూర్యవకాశకవి.

BEST DIAMONDS
Specially Imported for Andhra People
GO TO
V. M. S. SHAIK MOHAMED & Co.,
Diamond Merchants & Jewellers
RAJAHMUNDRY.

ఆంధ్రము ధనభాగ్యము మా పునరు కావసిన
ముఖ్యావలసిన యీతావలసిన పంపదం

కామశాస్త్రము

అను 140 పుటల పుస్తకమును విడిచిననే పొందాలను
బొమ్మకొమ్మల యివ్వకక్కర లేకనే ఉచితముగా
పంపబడును

ఆలంకరితగ్రహ ఛార్మణీ,
2౭౦ 25, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీరల పెండ్లుకల గురించి రగుతగ్గ వహించుడు.

పెండ్లుకల దుస్వస్థతో పూడివచ్చునంతవరకు అలసికదము
పెండ్లుకలు చెడిపోవుటకు అజలంత్యదో యనిగ్రహించుడు

కామినియామృతము రిజిస్టర్డ్
న నేటి నుండియే వాడుటారంభించుడు.

తలపెండ్లుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

పెండ్లుకలను కాంతినిపానముగాను, చిట్టిపోవుట నివ
నుగానుండుటనుండి రక్షించి వట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెద రెక్కలను
నిగనిగలాడించును. ఈనులభవమిది నేటికి తరిగివున్నది. మీపెండ్లుక
లంత త్వరగా అలవికగా పోవునో, లేకు చల్లదనమును గలిగించు
నో గమనింతుడు. కామినియామృతం మీపెండ్లుకలకు నేటికి అతి
తగ్గవలెగలిగియున్నది గు గుంచుడు. (తరిగివట్టుకలను, తలపోను,
తలకానానందరినదన, వరిమగ్గదనములను అమ్మవారలందరినదన నొలుకును. మీపూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగత్తుడు,

కామినియామృతం యి చూచి చురకొనుడు.
సీసా 1-3 రు ద 1-0-0 పోస్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం, సీసా 3-3 రు 2-12-0 పోస్టేజి అ 0-12-0

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)
కానుట నురుగుతుడు.

మీదునువలెమీదగాని, జేబు రుమానిమీదగాని రెండుమాడు చుక్కల ఆటో డిల్ బహారు చల్లిన పెంటనే నిండ్రిలి నునోహరమైనట్టి మల్లె, దైత్యపుష్పాల వరిమగ్గదనము, పెరుగిల్లి నట్టినదగును. పెండ్లిసమయములందు ఇంద్రువులందరినీ సంతోషపరచుటకు, ఆటో డిల్ బహారు తప్ప మరెవరైనా కావరాదు. నేటికి ఓకసీసాకొని, కాని అత్యంతవరిమగ్గదన అనుభవించుడు.

1/2 కొత్త పీల్ డిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/2 " "	" 1-4-0
1 ద్రాసు " "	" 0-12-0

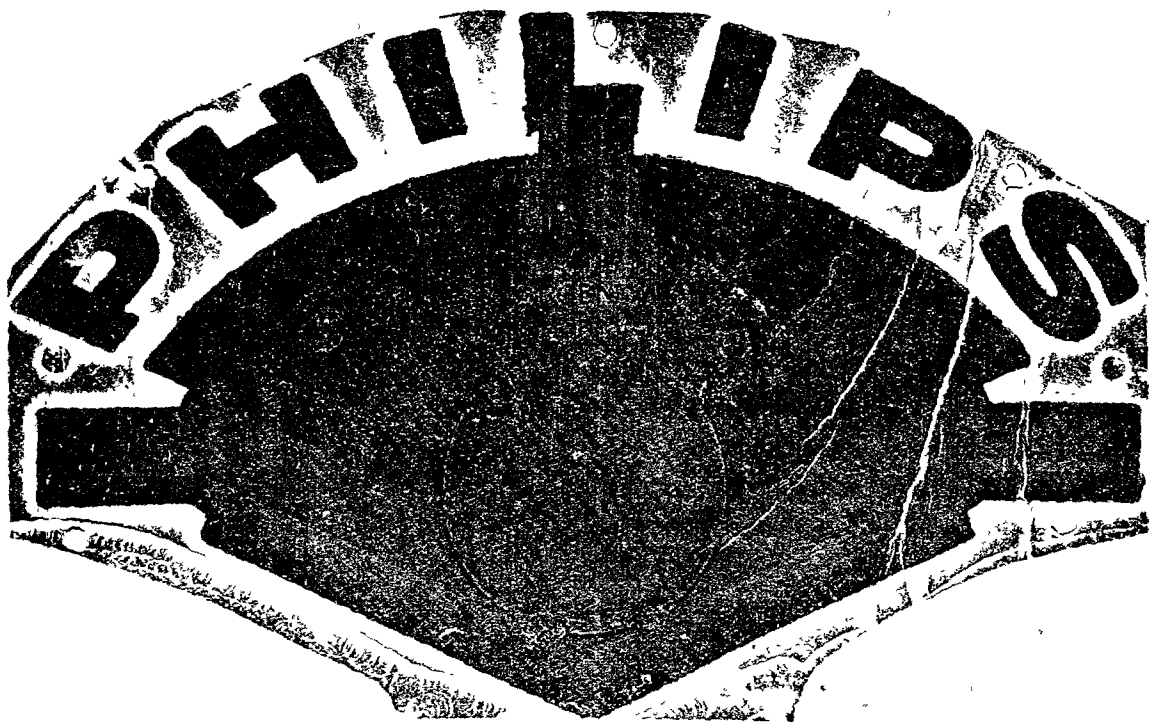
నమూనా నీనారెండగాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

నువాసన కార్డు 1-3 అనా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు కెమికల్స్ కంపెనీ.

285, బామ్మామజీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి నెం 2

126

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుడు
అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ ఏజంట్లవద్ద దొరకును.

THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,

Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

శ్రీ కాంతి ఆశ్రమమునందే ప్రకటింపబడు ప్రకటనలు.

శాంతి

(భక్తి జ్ఞానై రాగ్య విషయక మాసపత్రిక)
సర్వములకు సమస్తములగు, తెలుగు వ్యాసములతోడ ను
రాదును, విశ్వ సాధరభావమును బోధించును.

చందా వివరము:—కాశ్యప పాపములు రు 100, పాప
ములు రు 50, సహాయము రు 10, చందాదారు రు 2.

PEACE

'శాంతి' ప్రతివలెనే సర్వములకు సమస్తములగు, విశ్వసా
ధర భావబోధకము నగు వ్యాసములతో ఆంగ్లమున ప్రకటిం
పబడు మాసపత్రిక.

చందా రు. 3-0-0 'శాంతి' ప్రతిక చందాదారులకు
రు. 2-8-0 మాత్రమే.

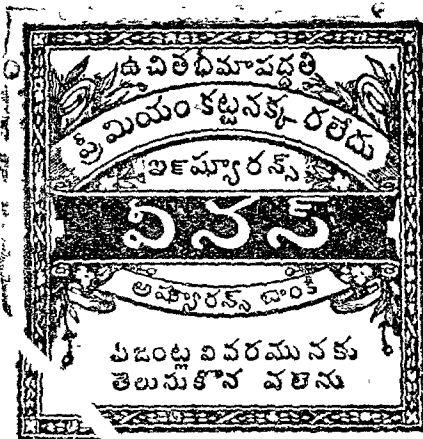
శ్రీ కాంతి ఆశ్రమము

ఈ ఆశ్రమము చుట్టును కొండలుగలిగి కడు విశాలమై
యొప్పు సమస్తదేశమున, విశిష్టతమములతో నలరారు
చక్కని తోటనడును నిర్మించబడియున్నది. ఇది ప్రపంచమున
గల మానవు లంతయును శాంతికి వల్లమై సర్వములనువాదము
తమతమ ధర్మముల ననుసరించి పరమార్థ సాధన చేసికొనట
కనువుగనున్నది.

హిందువులు, మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు, బౌద్ధులు
మతవిరుద్ధములు లేక జాతి మతవివక్షిత లేక స్వేచ్ఛగా
తమ యనగమములను జలుపుకొనవచ్చును. ఎల్లమును శ్రీతి
పూర్వకమున స్వాగతము!

(ప్రధానసానము:—అమెరికా, దేశాన్ని మున్నగు
దేశములందును కాళాసమాజములు కలవు.

కోటపల్లి కొండలు కాంతి ఆశ్రమపోస్టు, పెద్దాపురం
కాలాకా, చూపుకోదావరికల్లా.

నెల 1-3 రు శ్రీశము మీద ఏకెంట్లు కాలెను.

ఆర్గనైజింగు సహపరెంట్స్ డెంటు

యస్. ఆర్. ఏ. గుప్తా, కావలి లేక

చావలి శేషయ్యగారు, కిచ్చె, విజయనగరం.

3351 **ఘనసారచందిని**

తెగతోగములను, శ్రీలక్ష్మణమునా, భీమమునా, శ్రీ
మయినది. ఎరువు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు 4000 తేగతోగ
ములను, శ్రీలక్ష్మణమునా తునుమతోగములను విక్రయము
గాచించును. సీసా రు 1-8-0

దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు నుపయోగించుట
ముఖ్యము. చందిని అత్తరు సీసా 1-3 రు 1-4-0 వి. పి. కిచ్చె
ప్రత్యేకము.

పి. కిచ్చె. అందుకో, ఆయుర్వేదము 'జల' పెరిచేమి/గల్లారుకల్లా